

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

สุรวิทย์ พลมณี

คู่มือฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENT
OF STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS,
CHANGWAT CHAIYAPHUM**

SURAWIT PHOLMANEE

**A dissertation submitted in partial fulfillment of requirements
for the Doctor of Philosophy in Educational Administration
Academic Year 2014**

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่องคุณวุฒิพนธ์ บังจ้อยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
ชื่อนักศึกษา นายสุรวิทย์ พลภณี

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศรี แสงวงศ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวนุทธิ์ เสรมรุ่งชง)

.....กรรมการ

(ดร.ราชันย์ บุญนิมา)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้คุณวุฒิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวีร์รณ เกี่ยมสะอาด)

.....รักษาการแทนอธิการบดี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินดา เพ็ญจมา)

คณะกรรมการสอบคุณวุฒิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สายทอง จำปาทอง)

.....กรรมการ

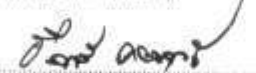
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ สลทเมธา)

.....กรรมการ

(ดร.สุพรวณี สมานญาติ)

.....กรรมการ

(ดร.สมชาย เขมแสง)

.....กรรมการ

(ดร.ธีรพันธ์ คงบวรวิง)

.....กรรมการ ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหาร

(ดร.กัญญา ส่องพิทยา) โศงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
ชื่อผู้วิจัย	สุรวิทย์ พลมณี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร.ราชันย์ บุญธิมา
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและ 3) สร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 92 คน ครู จำนวน 592 คน และนักเรียน จำนวน 1,480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 พบว่า ทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาสูงที่สุด ร้อยละ 57.14 และ 60.25 ตามลำดับ ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด ร้อยละ 22.45 และ 17.88 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

2.1 ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สองได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า ตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ และพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู
ปัจจัยระดับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

Title	Factors Affecting Learning Achievement of Students at Secondary Schools in Chaiyaphum Province
Author	Surawit Pholmanee
Program	Educational Administration
Major Advisor	Associate Professor Dr. Thasana Swaengsakdi
Co-advisor	Assistant Professor Dr. Sarayuth Sethakhajorn
Co-advisor	Dr. Rachan Boonthima
Academic Year	2014

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study learning achievement of students at secondary schools in Chaiyaphum Province 2) to study the administrators', teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students and 3) to design multiple-level model of administrators, teachers, and students affecting learning achievement of the students. The administrators' factors involve leadership, vision, management process, and communication. Teachers' factors involve personality, attitude towards teaching, well-roundness, motivation, and teaching behavior. Students factors involve attitude towards learning, motivation, learning behavior, and peer interaction. The sample included 92 administrators, 592 teachers, and 1,480 students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in frequency, mean, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient, and Multi-level analysis.

The findings revealed as follows:

1. According to the results of 2013 O-NET, the highest average scores of Matthayomsuksa 3 and Matthayomsuksa 6 students were found in Health Education and Physical Studies (57.14% and 60.25 respectively) and the lowest average scores were found in Mathematics (22.45% and 17.88% respectively).

2. The administrators', teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students incorporated the followings:

2.1 Students' factors involved 2 variables, i.e., learning motivation and learning behavior affecting students' learning achievement at significance level .01 and .05. Also, the variance of learning motivation affecting students' learning achievement accounted for its dependent variable categorization for the second level at significance level .01.

2.2 Teachers' factors involved 3 variables, i.e., teaching behavior, attitude towards teaching, and motivation affecting the students' learning achievement at significance level .01, .05, and .05. Teaching behavior and motivation had a positive effect on coefficient of students' learning motivation in relation to learning achievement of the students at significance level .05. Also, the variance of teaching behavior affecting students' learning achievement accounted for its dependent variable categorization for the third level at significance level .05.

2.3 Administrators' factors involved 2 variables, i.e., administrative process and leadership affecting the students' learning achievement at significance level .01 and .05. Administrators' leadership was reported to had a positive effect on coefficient of teaching behaviour in relation to learning achievement of the students in each class at significance level .05.

Keywords: Students' Learning Achievement, Administrators' Factors, Teachers' Factors, Students' Factors, Secondary School

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของคุษฎีนิพนธ์ ฉบับนี้ ด้วยความเมตตาและความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศวกศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ เศรษฐจักรและอาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้แนวความคิด คำปรึกษาและ คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้โอกาสผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการคิด กระบวนการทำงาน วิธีการดำเนินการวิจัย รวมทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าอย่าง ต่อเนื่องตลอดเวลา มีคุณค่าอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง ดร.สุพรรณิ สมานญาติและดร.ธีรพนธ์ คงนาวิง คณะกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ ตลอดจนทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด คณบดี บัณฑิตวิทยาลัยและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพร แก้วดวงดี ที่ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำคุษฎี นิพนธ์ที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไข คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ละแมนชัย ดร.สุพรรณิ สมานญาติ ดร.มานะ สิ้นธุวงยานนท์ ดร.ธีรพนธ์ คงนาวิงและดร.ทรงยศ แก้วมงคล ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติรัตน์ ฐานสุวรรณศรี ผู้ประสานงานโครงการคุษฎี บัณฑิตและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จอย่าง สมบูรณ์ ตลอดจนทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ทุกโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนช่วยให้คุษฎีนิพนธ์ ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเฉพาะคุณพ่อ คุณแม่ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนศิษย์ ตลอดจนครอบครัวที่เป็นกำลังใจด้วยดี เสมอมา ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ ความดีงาม และได้รับกำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จและมีความภาคภูมิใจในวันนี้

สุรวีทย์ พลมณี

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	100
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	100
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
สรุปผลการวิจัย.....	131
อภิปรายผล.....	135
ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	163
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	165
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	168
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ.....	174
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	217
ภาคผนวก จ สำเนาประกาศนียบัตร.....	239
ภาคผนวก ฉ แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	247
ประวัติผู้วิจัย	266

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552.....	20
2	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552.....	20
3	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553.....	21
4	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553.....	21
5	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554.....	22
6	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554.....	22
7	จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3 และ ม.6 สูงสุด 15 อันดับแรก (คะแนนเต็ม 800 คะแนน).....	23
8	จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3 และ ม.6 สูงสุด 15 อันดับท้าย (คะแนนเต็ม 800 คะแนน).....	23
9	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555.....	24
10	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555.....	25
11	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556.....	25
12	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556.....	26
13	อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ.....	28

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพประกอบด้วยผู้บริหาร ครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.....	101
15	ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	107
16	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา.....	108
17	จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	113
18	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มการเรียนรู้.....	114
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	115
20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	117
21	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	118
22	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ (ACH_{class}).....	120
23	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ (MOL/ACH_{slope}).....	122
24	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ (ACH_{school}).....	124

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของ พฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ (TEA/ACH_{class_slope}).....	125
26	การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา.....	175
27	การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามครู.....	180
28	การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามนักเรียน.....	185
29	ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับผู้บริหาร.....	189
30	ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับครู.....	194
31	ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับนักเรียน.....	199
32	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยระดับผู้บริหาร.....	203
33	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยระดับครู.....	208
34	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ปัจจัยระดับนักเรียน.....	213

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	17
2	ปัจจัยที่สัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom.....	28
3	โมเดลของการวิเคราะห์พหุระดับของการถอดออย : กรณีที่มีสามระดับ.....	89
4	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	119
5	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	121
6	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	123
7	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	124
8	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผล ของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	126
9	โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ.....	127
10	โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผล ของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ.....	133

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, น.1-29) รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา พบว่ามีหลายเรื่อง ที่ประสบผลสำเร็จเช่นการปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้นที่สำคัญประการหนึ่งคือ มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ.เป็นองค์การมหาชนเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐาน สถาบันการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษาและในการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2542-2551) พบปัญหาในหลายด้านที่จะต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน พบว่าสัมฤทธิ์ผลในวิชาหลักได้แก่ภาษาอังกฤษคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 ในด้านสถานศึกษา พบว่ามีสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สมศ. จากการประเมินรอบแรกถึงร้อยละ 65 จากสถานศึกษาที่มีมากกว่าสามหมื่นแห่งทั่วประเทศ และในการประเมินรอบสองของ สมศ. พบว่า สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 22,425 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.7 ที่ได้ มาตรฐานและสถานศึกษาที่ต้องได้รับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 20.3 (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2552, น.1-6) ดังนั้นในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2553, น.2-4) ได้ปรับปรุงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 38 กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกทำการประเมินคุณภาพภายนอก ให้ครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา 2) มาตรฐาน ที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการ การศึกษาและ 4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษามาตรา 6 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 5 ตัวบ่งชี้และตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ตัวบ่งชี้พื้นฐานประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และมีจิตสาธารณะ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในส่วนตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ประกอบด้วย

- 1) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญาปณิธานพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา
- 2) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษามาตราฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาตรา 24 ระบุว่าจัดสาระ และเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจัดการเรียนการสอนอย่างผสมผสานจัดบรรยากาศเกิดการเรียนรู้ทุกสถานการณ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัว คือ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษามาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษาฯ และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ตัวบ่งชี้พื้นฐาน คือประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมคือ 1) ผลการดำเนินการ โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา 2) ผลการส่งเสริมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐานรักษามาตรฐาน และยกระดับมาตรฐาน

มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 1 ตัวบ่งชี้ คือพัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัดเป็นไปตามกฎกระทรวง

จากผลการปฏิรูปการศึกษาและผลการประเมินของ สมศ. พบว่าคุณภาพการศึกษาของไทย ยังไม่ได้มาตรฐานและมีปัญหาหลายด้านที่จะต้องได้รับการปรับปรุงและแก้ไขเป็นการเร่งด่วน กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคตโดยสำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) เสนอต่อที่ ประชุมสภาการศึกษาในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ซึ่งมีมติเห็นชอบและให้ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 18 สิงหาคมพ.ศ. 2552 มีมติเห็นชอบ “ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)” ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการเสนอและให้ดำเนินการต่อไปได้ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพกำหนดเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ 1) พัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย 2) โอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาทั้งนี้ได้กำหนด กรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ประเด็นสำคัญของระบบการศึกษา และเรียนรู้ 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาสถานศึกษา และแหล่ง เรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, น.11-32)

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบาย ดังนี้ 1) การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง 2) โครงการเรียนฟรี เรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 3) จัดตั้งโรงเรียนดีประจำตำบล 4) พัฒนาการศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 5) สร้างแหล่งเรียนรู้ราคาถูก 6) สร้างเครือข่าย เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (National Education Network : Ned Net) 7) สร้างขวัญ และ กำลังใจครู 8) สนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีโดยมีจุดเน้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) เรียนฟรี เรียนดีอย่างมีคุณภาพ “ไม่เรียนฟรีอย่างเดียวแต่มีคุณภาพ และมีส่วนร่วม” 2) จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน “เตรียมคนสู่พลเมืองยุคใหม่” ปรับกระบวนการเรียนรู้ ในห้องเรียน 3) สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ “ปรับพัฒนากายภาพ สภาพแวดล้อม และ บรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้” 4) คุณภาพการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ “กศน.ประจำตำบล ที่เชื่อมโยงโรงเรียนดีประจำตำบล” 5) คุณภาพเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา “เครื่องมือเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ และบริหารจัดการ” 6) คุณภาพครู “วิชาชีพชั้นสูง และต่อ ยอดการพัฒนา” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2553, ออนไลน์)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเป็น เครื่องมือในการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ซึ่งผู้เรียนได้เรียนตาม ศักยภาพของตนเอง โดยมีการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีจุดเน้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 4 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ 3) เพิ่มศักยภาพนักเรียนในด้านภาษา ด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4) นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ 5) สร้างทางเลือกการเรียนรู้เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึง ลดอัตราการออกกลางคัน การศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ 6) ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขยายสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ 7) สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรองมาตรฐาน ทั้งการรับรองภายในและผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง สมศ. 8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในระดับดี 9) สถานศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรอง สมศ. มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกและ 10) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1, 2553, ออนไลน์)

ในปี พ.ศ. 2555 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30, 2555, น.1) กำหนดจุดเน้น 10 ประการ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 3 (Student Achievement) 2) เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อย่างมีคุณภาพ (EQ : Emotion Quotient) 3) นักเรียน ป.3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น นักเรียน ป.6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน (Literacy & Numeracy) 4) นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย จิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง (Sufficiency & Public Mind) 5) เพิ่มศักยภาพนักเรียนด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปศาสตร์ (Excel to excellence) 6) สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ลดอัตราการออกกลางคัน การศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ (Alternative Access) 7) นักเรียน ครู และสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพสอดคล้องอัตลักษณ์ (Southern-Border Provinces) 8) นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและสังคมพหุวัฒนธรรม (ASEAN Community) 9) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกัน

คุณภาพภายในที่เข้มแข็ง และได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก ตลอดจนการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่ชนบท โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนก้าวสู่มาตรฐานสากล (Quality Schools) 10) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Effective Service Areas)

ในสภาพการณ์ปัจจุบันเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพนักเรียนพบว่า คุณภาพการศึกษาของเด็กไทยน่าเป็นห่วงความรู้ความสามารถของเด็กไทยโดยเฉลี่ยอ่อนลง ทั้งในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการริเริ่มสร้างสรรค์ และจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบแรกระหว่างปีการศึกษา 2544-2548 ทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 30,010 แห่ง พบว่า สถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานขั้นต่ำ คือ มีผลการประเมินคุณภาพโดยภาพรวมต่ำกว่า 1.75 จำนวนมากกว่า 15,000 แห่ง และในการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในรอบที่สอง ปีการศึกษา 2549 จากการประเมินโรงเรียนทั้งหมด 7,000 กว่าโรงเรียน พบว่า มีผลไม่แตกต่างจากการประเมินในรอบแรก โดยมีโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานในทุกมาตรฐานอีกด้วย ทั้งนี้สาเหตุและปัญหาของโรงเรียนน่าจะมาจากการขาดความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในทุกรายวิชา โดยครูร้อยละ 91 มีการสอนที่ไม่ได้มาตรฐาน สำหรับด้านกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนนั้น จะผ่านการประเมินเพียงมาตรฐานการบริหารทั่วไปเท่านั้น ส่วนใหญ่จะไม่ผ่านการบริหารงานด้านวิชาการ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549, น.70) ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้จัดเป็นวาระแห่งชาติด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน และให้ปรับสภาพของโรงเรียนที่มีคุณภาพดีให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ในมาตรา 39 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549, น.175)

ในการบริหารจัดการศึกษามีแนวคิดที่ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนคือ ทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) ของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001, p.19) ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการเชิงระบบที่สอดคล้องกับแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออนสไตน์ (Lunenburg & Onstien, 2000, p.16) และแนวคิดของพาลีสตินี (Palestini, 1999, p.9) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) มีงานวิจัยที่ศึกษาประสิทธิภาพโรงเรียนที่น่าสนใจ คือ มาร์ซาโน (Marzano, 2000, quoted in Sergiovanni & et al., 2004, p.15) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพความสำเร็จของโรงเรียนโดย

จำแนกตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ ปัจจัยระดับโรงเรียน ปัจจัยระดับห้องเรียน และปัจจัยระดับนักเรียน

ในด้านคุณภาพของโรงเรียน ได้มีแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวถึงประสิทธิผลขององค์กรที่ได้รับการยอมรับ คือ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p.373-387) ที่สรุปว่า ประสิทธิผลขององค์กร หมายถึง ผลสำเร็จที่บรรลุเป้าประสงค์ขององค์กรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพในส่วนประสิทธิผลโรงเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ความพึงพอใจในการทำงาน และขวัญกำลังใจของสมาชิกในโรงเรียน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การมีทัศนคติด้านบวกของนักเรียน 3) ความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) การแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้ทราบประสิทธิผลของโรงเรียน ฮอยและมิสเกล ได้เสนอแนวคิดการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ความพึงพอใจในการทำงาน และ 4) ความมุ่งมั่นในชีวิตจากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวพบว่าตัวแปรระดับนักเรียนมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด ซึ่งจะต้องมีประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย

จากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการเรียนเฉลี่ยรวม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548-2552 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยภูมิ เขต 1-3 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดชัยภูมิทั้ง 3 เขตพื้นที่การศึกษายังอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, ออนไลน์) นอกจากนี้สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2554, น.10) เสนอผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 และปีการศึกษา 2553 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าจังหวัดชัยภูมิอยู่ในกลุ่ม 15 จังหวัดอันดับสุดท้ายและคะแนนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30, 2554, น.18-24)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษา และพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

คำถามการวิจัย มีดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน ใดบ้าง ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
3. โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหารกระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. ปัจจัยระดับครู ได้แก่ บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
3. ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ โดยศึกษาวิเคราะห์ ปัจจัยระดับผู้บริหารประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทัศนคติของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูประกอบด้วย บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 37 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 13,464 คน แยกตามรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหาร ได้แก่	
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน 36 คน
1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน 56 คน
2. ครู ได้แก่ ข้าราชการครู	จำนวน 1,624 คน
3. นักเรียน ได้แก่	
3.1 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 6,178 คน
3.2 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน 5,570 คน
รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น	จำนวน 13,464 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608-610) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารเลือกแบบเจาะจง (Purposive) ครูใช้วิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) ทั้งครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระละ 1 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนนักเรียนสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ขั้นที่ 1 เลือกทุกโรงเรียน ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนจากทุกโรงเรียนอย่างง่ายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นเรียนละ 1 ห้องขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนแต่ละห้องอย่างง่ายห้องละ 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่างแยกตามรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหาร

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 36 คน

1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 56 คน

2. ครู

2.1 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 296 คน

2.2 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 296 คน

3. นักเรียน

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 740 คน

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 740 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 2,164 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้

1.1 ปัจจัยระดับผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่

- 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
- 3) กระบวนการบริหารจัดการ
- 4) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

1.2 ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่

- 1) บุคลิกภาพของครู
- 2) เจตคติต่อการสอนของครู
- 3) ความรอบรู้ของครู
- 4) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
- 5) พฤติกรรมการสอนของครู

1.3 ปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่

- 1) เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
- 2) แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
- 3) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- 4) พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 รายวิชา ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) ภาษาอังกฤษ 4) คณิตศาสตร์ 5) วิทยาศาสตร์ 6) สุขศึกษาและพลศึกษา 7) ศิลปะ 8) การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่า มีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. ครูได้ปรับปรุงพัฒนาตนเองและส่งเสริม สนับสนุน นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. ผู้บริหาร ได้ปรับปรุงพัฒนาตนเอง และส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเหมาะสม
3. ผู้บริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กำหนดนโยบายและจัดทำแผนงาน โครงการพัฒนาผู้บริหาร ครูและนักเรียนเพื่อพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) 8 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นทั้งปัจจัยป้อนเข้า และปัจจัยกระบวนการในการบริหาร และการจัดการศึกษาตามภารกิจ บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาซึ่งจำแนกเป็น 3 ปัจจัยคือ

1. **ปัจจัยระดับผู้บริหาร** หมายถึง องค์ประกอบที่ดำเนินการตามกระบวนการบริหารจัดการ โรงเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วย

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้อำนาจอิทธิพล ซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำที่สามารถจูงใจผู้ร่วมงานให้เกิดการยอมรับนับถือและร่วมมือกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร หมายถึง การกำหนดทิศทางขององค์การในอนาคตให้สมาชิกขององค์การทุกคนร่วมกันทำงานไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการเชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อ มีกระบวนการครบทั้ง 3 มิติ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

1.3 กระบวนการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์และประสานงานกันของบุคลากรในองค์การร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

1.4 การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร หมายถึง กระบวนการส่งข่าวสารระหว่างผู้บริหารกับบุคลากรในองค์การเกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีเหตุผล มีการให้ความร่วมมือและเกิดความสามัคคีในองค์การ มีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) ข่าวสาร (Message) และผู้รับข่าวสาร (Receiver) การติดต่อสื่อสารมี 2 ลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารในแนวตั้งได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากระดับสูงสู่ระดับล่างและจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับสูงและการติดต่อสื่อสารในแนวนอนอาจเกิดขึ้นในหน่วยงานเดียวกันหรือระหว่างหน่วยงานก็ได้ มีทั้งการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

2. ปัจจัยระดับครู หมายถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูประกอบด้วย

2.1 บุคลิกภาพของครู หมายถึง ลักษณะโดยรวมของบุคคลทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายใน ได้แก่ คุณลักษณะทางกาย ทางสมอง ทางจิตใจหรืออารมณ์ทางความสามารถและทางสังคม เช่น การแต่งกายการเดิน การยืน การนั่ง กิริยา มารยาทและการพูดจา

2.2 เจตคติต่อการสอนของครู หมายถึง ความรู้สึกต่ออาชีพครู ต่อการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ประกอบด้วยความรู้สึกในทางบวก ความรู้สึกในทางลบและความรู้สึกที่เป็นกลาง

2.3 ความรอบรู้ของครู หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูที่แสดงถึงความรู้ความเชี่ยวชาญและทักษะที่เกิดจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจากผลการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานต่างๆ ไปที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานต่อวิชาชีพและการพัฒนาปรับปรุงวิธีการในการปฏิบัติงานการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

2.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู หมายถึง พลังที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการเป็นพฤติกรรมที่มีความมั่นคงและจะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปเรื่อยๆจนไปสู่ความสำเร็จ

2.5 พฤติกรรมการสอนของครู หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ฝึกการแก้ปัญหา จัดสิ่งแวดล้อม กิจกรรม ประสบการณ์และสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอนและขั้นประเมินผล

3. ปัจจัยระดับนักเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นสภาพส่วนตัวและพฤติกรรมของนักเรียนประกอบด้วย

3.1 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งต่างๆ ทั้งทางบวกและทางลบมากหรือน้อยอันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น

3.2 แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่ต้องการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคและใช้วิธีการต่างๆ แก้ไขและปรับปรุงเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

3.3 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียนแสดงออกให้เห็นว่า มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน เอาใจใส่ในบทเรียน มีความกระตือรือร้นและตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติและทักษะตามจุดหมายที่กำหนดไว้

3.4 พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักเรียนในการคบหาสมาคมความสัมพันธ์อันดีเพื่อนการทำงานร่วมกัน ความสามัคคีการปรับตัว การมีมนุษยสัมพันธ์การได้รับการยอมรับและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

ครู หมายถึง ข้าราชการครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จังหวัดชัยภูมิ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและผลงานการวิจัยทางการบริหารและทฤษฎีองค์การมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเพื่อใช้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยได้สังเคราะห์แนวคิดต่างๆ ดังนี้คือแนวคิดจากทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) โดยฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2012, p.19-34) ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการเชิงระบบซึ่งได้กล่าวถึง ระบบเปิด (Open System) และโรงเรียนเป็นระบบสังคม (The School Social System) ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ ลูเนนเบิร์กและออนสไตน์ (Lunenburg & Onstien, 2000, p.16) และแนวคิดของ พาเลสตินี (Palestini, 1999, p.9) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) แนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างของข้อมูลทางการศึกษาซึ่งเป็นข้อมูลที่มีลักษณะธรรมชาติและโครงสร้างของข้อมูลเป็นระดับหลายระดับจากแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาที (2535, น.3-4) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2535, น.9) สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2540, น.277) และครีเมอร์ส (Creemers, 1994, p.114-118) ระบุว่าตัวแปรทางการศึกษาในระดับเดียวกันต่างมีปฏิสัมพันธ์กันขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างระดับด้วย โดยตัวแปรระดับสูงกว่าจะมีอิทธิพลต่อตัวแปรระดับต่ำกว่าเป็นลำดับขั้นต่อไป กันลงไปการรวมกลุ่มย่อยทำให้มีความแตกต่างกัน จึงต้องวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ (Multilevel analysis) สอดคล้องกับราชนันท์ บุญธิมา (2542, น.3) ที่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า ในการศึกษาตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์ต่างระดับกัน จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจำแนกตัวแปรตามแนวคิดโครงสร้างของข้อมูลทางการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยระดับผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเนื่องจากผู้บริหารมีบทบาท อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา และนักวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรปัจจัยผู้บริหาร 4 ตัวแปร ดังต่อไปนี้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนของผู้บริหาร โดยยึดแนวคิดของ เบลค และมูตัน (Blake & Mouton, 1981, p. 83-86) เฮาส์ (House, 1979, p.321-339) เฮอร์เชย์ และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1996 อ้างถึงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2553, น.90-97) ได้คิดทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์พฤติกรรมภาวะผู้นำ มี 2 แบบ คือ พฤติกรรมมุ่งงาน (Task Behavior) และพฤติกรรมมุ่งสัมพันธ์ (Relationship Behavior) และได้ค้นพบแบบภาวะผู้นำตามสถานการณ์มี 4 แบบคือ 1) ภาวะผู้นำแบบชี้แนะ (Directing Style) 2) ภาวะผู้นำแบบครูฝึก (Coaching Style) 3) ภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน (Supporting Style) 4) ภาวะผู้นำแบบมอบหมายงาน (Delegating Style)

1.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยยึดแนวคิดของ เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1992, p.7) บรอน (Braun, 1991, น.26) แมนาส (Manasse, 1986 อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2538, น.3) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหาร 4 ประการ คือ 1) วิสัยทัศน์ทางองค์การ (Organization Vision) 2) วิสัยทัศน์ทางอนาคต (Future Vision) 3) วิสัยทัศน์ทางบุคคล (Personal Vision) 4) วิสัยทัศน์ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Vision)

1.3 กระบวนการบริหารจัดการได้ศึกษาแนวคิดของ เจนนิเฟอร์ และกาเรธ (Jennifer & Gareth, 1999, p.10-12) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารทั้ง 4 หลักการหรือหน้าที่ของการบริหารจัดการ (Managerial functions and roles) กระบวนการบริหารจัดการ (Management Process) หรือหน้าที่ของการบริหารจัดการ (Function of Management) เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกัน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรประกอบด้วยกิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ คือ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

1.4 การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารได้ศึกษาแนวคิดของ บาร์นาร์ด (Barnard, 1972, p.90, p.95) มอร์เฟตและคนอื่นๆ (Morphet, et al., 1982, p.128-129) ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001, p.357-358) ได้เสนอแนวคิดว่าการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมที่จะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จมีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งข่าวสารข่าวสารและผู้รับข่าวสาร การติดต่อสื่อสารมี 2 ลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารในแนวดิ่ง ได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากระดับสูงสู่ระดับล่างและการติดต่อสื่อสารจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับสูง การติดต่อสื่อสารในแนวนอนเป็นการติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานก็ได้ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2547, น.23-24; วิโรจน์ สารรัตน์, 2546, น.200-206)

2. ปัจจัยระดับครูประกอบด้วย5ตัวแปรซึ่งศึกษาตามแนวคิดต่อไปนี้

2.1 บุคลิกภาพของครูโดยยึดแนวคิดของ ออลพอร์ต (Allport, 1985, p.97) วอลเลซ (Wallace, 1970, p.112) และลูธานส์ (Luthans, 1986, p.106) ที่มีแนวคิดว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมของบุคคลที่ปรากฏออกมาอันเป็นผลสะท้อนของลักษณะภายในของบุคคลเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตนซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างไปจากผู้อื่น

2.2 เจตคติต่อการสอนของครูได้ศึกษาแนวคิดของ เซอร์เรนสัน (Serenson, 1964, p.249) เสนอแนวคิดว่าเจตคติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กการสอนจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ผู้ที่ทำการสอนควรจะเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิยะดา ศรีจันทร์, 2523, น.2-3) สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550, น.341)

มีความเห็นว่า ครูที่มีทัศนคติหรือความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่น โดยเฉพาะนักเรียนย่อมจะช่วยส่งเสริมการสอนของครูให้ได้ประสิทธิผลที่ดีและงานวิจัยของฐานันดร อากาศโชติ (2543, น.42) ซึ่งพบว่า ตัวแปรความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ตัวแปรแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและตัวแปรทัศนคติของบุคลากร ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

2.3 ความรอบรู้ของครู ศึกษาจากแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2005, p.151) และแนวคิดของ แบนดูรา (Bandura, 1997 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.153) ที่มีความเห็นว่าประสบการณ์ความรอบรู้ของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

2.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูเป็นพลังผลักดันให้คนต้องการทำงานพยายามต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ เพื่อความสำเร็จของงานโดยยึดแนวคิดของ แมคเคลแลนด (McClelland, 1987, p.51) นันทิยา ชุนฉนวนษ์ (2536, น.15) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2532, น.143) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในการทำงาน ว่าเป็นความรู้สึกโดยรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับการตอบแทน ผลของการตอบแทนทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานและต่อความสำเร็จขององค์กร

2.5 พฤติกรรมการสอนของครูเป็นกิจกรรมที่ผู้สอนแสดงออกในกระบวนการสอน เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพศึกษาตามแนวคิดของ พรพิมล ระวังประเคน (2545, น.20) และชุตติกาญจน์ บุญญะชิติสุข (2546, น.33) สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2548, น.249-250) แรมส์เดน (Ramsden, 1993 อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544, น.9) ให้ข้อเสนอการพิจารณาลักษณะการสอนที่ดี ดังนี้ 1) สร้างเจตคติในวิชาที่สอนกับผู้เรียน 2) สามารถใช้วัสดุการสอนอุปกรณ์การสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจได้ 3) จูงใจให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับที่สมควร 4) อธิบายเรื่องที่สอนอย่างง่าย 5) อธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย 6) ห่วงใยและให้เกียรติผู้เรียน 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนโดยอิสระ 8) สามารถปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ได้มากที่สุด 9) วิธีสอนและให้งานที่ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ 10) วัดผลด้วยความเที่ยงธรรม 11) เน้นเนื้อหาที่สำคัญอย่างแท้จริง 12) ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพต่องานที่ผู้เรียนนำเสนอ และ 13) สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนและมุ่งพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

3. ปัจจัยระดับนักเรียนประกอบด้วย 4 ตัวแปรซึ่งศึกษาตามแนวคิดต่อไปนี้

3.1 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาทั้งใน ส่วนที่เป็นวิธีการ และเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา และเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

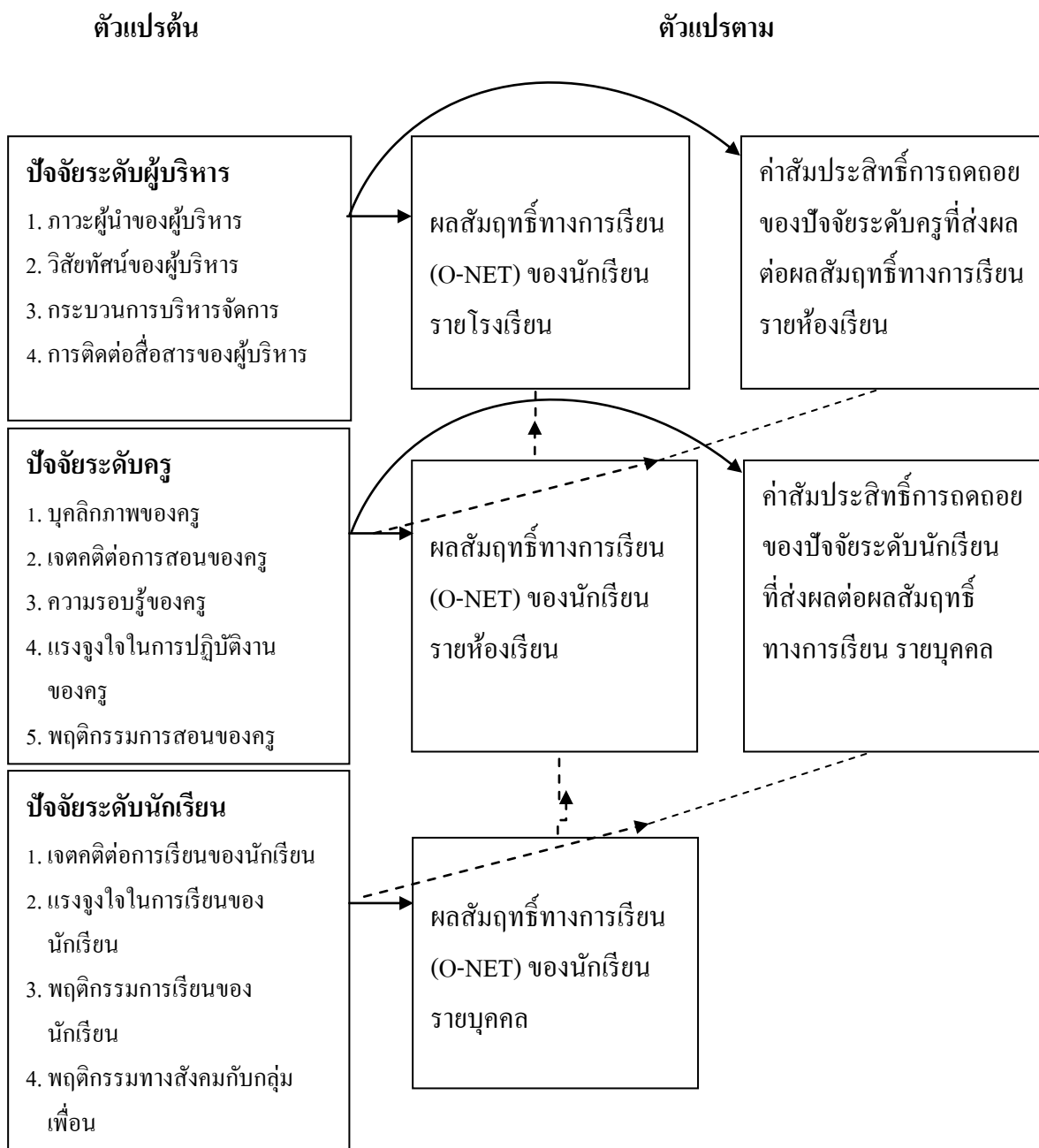
การเรียนรู้ของนักเรียนศึกษาตามแนวคิดของ แอนเดอร์สัน (Anderson, 1994, p.380) ราชนีย์ บุญธิมา (2542, น.10) วู้ด (Wood, 1994, p.274) ชวาบ (Schwab, 1981 อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2538, น.66) ได้กล่าวไว้ว่าเจตคติส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่าง และเจตคติของนักเรียนย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยตรงแล้วยังส่งผลต่อการเรียน การสอนของครู

3.2 แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ ศึกษาตามแนวคิดของ การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner & Lambert, 1972, p.114-115) ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี (2542, น.9) แมคเคลแลนด (McClelland, 1980 อ้างถึงใน สุขุม มูลเมือง, 2539, น.58) ที่มีความคิดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จะเห็นว่า ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย

3.3 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่ดีต้องแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความสนใจและความตั้งใจใฝ่เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งการวางแผน การเรียนและวิธีเรียน ศึกษาตามผลการวิจัยของ สิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2539, น.161) และราชนีย์ บุญธิมา (2542, น.50-51) บุญเรือน หมั่นทรัพย์ (2538, น.57) ราชนีย์ บุญธิมา (2542, น.9) คาร์เตอร์ (Carter, 1982, p.4375-A) อรพินท์ ชูชมและอัจฉรา สุขารมณ (2531, น.97) มีความคิดเห็นถึง พฤติกรรมการเรียนไว้ว่าวิธีการเรียนรู้ที่ดีเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกัน เป็นเวลานานแล้ววิธีการเรียนจะติดเป็นนิสัยประจำตัว พฤติกรรมการเรียนที่ดีได้แก่ การวางแผน การเรียน การแบ่งเวลาเพื่อศึกษาการรักษาเวลา มีความรับผิดชอบ บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน และการกำหนดงานที่ทำไว้ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

3.4 พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสิทธิผลการจัดการศึกษา ศึกษาจากผลการวิจัยของ โกลสไตน์ (Goldstein, 1987, p.129) และเริดส์ฮอปกินส์และฮอลลี (Reid, Hopkins & Holly, 1988, p.28) กอบพร เกตุทัต (2528, อ้างถึงใน บุญเรือน หมั่นทรัพย์, 2538, น.58) วอน (Vaughn, 1994, p.3706-A) เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1978, p.228) สรุปว่า เด็กนักเรียนสามารถเรียนรู้และปรับพฤติกรรมของตนเองกับกลุ่มเพื่อน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนของสังคมจะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ 1) ลักษณะของพฤติกรรมที่ เด็กจะเข้าสังคมได้ดี ต้องแสดงพฤติกรรมตามแนวทางที่สังคมยอมรับ 2) บทบาทในสังคมเป็น แบบอย่างที่ดีที่เกิดจากการยอมรับตามธรรมเนียมของสังคมและ 3) ทักษะติดต่อสังคม เป็นความรู้สึก ของนักเรียนที่มีต่อสังคม เด็กยอมรับว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับ สถาบันอื่นๆ ทางสังคม จะต้องมีความรู้สึกพึงพอใจ มีความสุขในกิจกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

จากแนวคิดในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ดังภาพที่ 1

สัญลักษณ์

—▶ หมายถึง การส่งผลของตัวแปรต้นที่มีต่อตัวแปรตาม

--▶-- หมายถึง การยกระดับตัวแปรตามให้สูงขึ้น

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
2. หลักการแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. หลักการแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ปัจจัยระดับผู้บริหาร
5. ปัจจัยระดับครู
6. ปัจจัยระดับนักเรียน
7. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัจจัยต่างๆ
8. หลักการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย : กรณีที่มีสามระดับ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 37 โรงเรียน มีข้อมูลด้านบุคลากรและผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ดังต่อไปนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาและที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 42 เขต (ประกาศราชกิจจานุเบกษา, 2553, น.62-66) “ลำดับที่ 30 คือเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประกอบด้วยท้องที่จังหวัดชัยภูมิ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองชัยภูมิ” มีโรงเรียนในสังกัดเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 37 โรงเรียน ดังต่อไปนี้คือ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30, 2555, น.33-42)

1. จำนวนครู บุคลากรและนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ปีการศึกษา 2556 (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2556)

1.1	จำนวนครูและบุคลากร		1,717	คน
1.1.1	ผู้บริหารโรงเรียน			
	1) ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	37	คน
	2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน	56	คน
1.1.2	ครู	จำนวน	1,624	คน
1.2	จำนวนนักเรียน		34,951	คน
1.2.1	มัธยมศึกษาตอนต้น			
	1) มัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน	157	ห้อง นักเรียน 5,939 คน
	2) มัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน	162	ห้อง นักเรียน 6,049 คน
	3) มัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน	162	ห้อง นักเรียน 6,178 คน
	รวมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	18,166	คน
1.2.2	มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	1) มัธยมศึกษาปีที่ 4	จำนวน	145	ห้อง นักเรียน 5,747 คน
	2) มัธยมศึกษาปีที่ 5	จำนวน	145	ห้อง นักเรียน 5,468 คน
	3) มัธยมศึกษาปีที่ 6	จำนวน	155	ห้อง นักเรียน 5,570 คน
	รวมนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	16,785	คน

2. ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2552, 2553, 2554, 2555 และ 2556 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

2.1.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2552

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.3 ปีการศึกษา 2552								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	35.35	39.70	22.54	26.05	29.16	56.70	32.95	33.86	34.54
0	ระดับสังกัด	35.26	39.71	22.07	25.98	29.18	56.80	32.88	33.82	34.46
0	ระดับจังหวัด	33.26	38.74	20.75	25.43	28.06	54.93	31.46	31.51	33.02
0	ระดับเขตพื้นที่	32.32	38.50	20.28	25.32	27.35	54.14	30.66	30.59	32.39

2.1.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2552

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.6 ปีการศึกษา 2552								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	46.47	36.00	23.98	28.56	31.03	45.37	37.75	32.98	35.27
0	ระดับสังกัด	46.77	36.11	23.60	28.42	31.01	45.63	37.95	33.25	35.34
0	ระดับจังหวัด	41.39	32.96	19.92	24.57	29.09	43.43	35.16	30.98	32.19
0	ระดับเขตพื้นที่	39.77	31.66	19.10	23.40	28.31	42.30	34.72	30.81	31.26

2.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2553 ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

2.2.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2553

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.3 ปีการศึกษา 2553								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	42.80	40.85	16.19	24.18	29.17	71.97	28.48	47.07	37.59
0	ระดับสังกัด	42.89	40.85	15.80	24.22	29.29	72.26	28.51	47.03	37.61
0	ระดับจังหวัด	42.07	38.93	15.44	24.38	28.74	71.21	28.35	44.95	36.76
0	ระดับเขตพื้นที่	41.65	38.21	14.08	23.78	28.09	70.59	27.60	43.77	35.97

2.2.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 มีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2553

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.6 ปีการศึกษา 2553								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	42.61	46.51	19.22	14.99	30.90	62.86	32.62	43.69	36.68
0	ระดับสังกัด	42.95	46.70	18.75	14.79	30.90	63.10	32.80	44.14	36.77
0	ระดับจังหวัด	37.24	43.67	14.85	11.72	28.10	60.30	30.15	40.58	33.33
0	ระดับเขตพื้นที่	34.95	41.92	14.06	10.63	27.08	59.51	29.27	38.81	32.03

2.3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2554 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

2.3.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 มีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2554

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย ม.3 ปีการศึกษา 2554								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	48.11	42.73	30.49	32.08	32.19	50.87	43.50	47.29	40.91
0	ระดับสังกัด	48.35	42.88	30.13	32.19	32.28	51.16	43.61	47.59	41.02
0	ระดับจังหวัด	46.09	41.62	29.21	31.76	31.16	50.77	42.55	45.15	39.79
0	ระดับเขตพื้นที่	46.38	41.27	27.77	30.56	29.90	50.62	42.54	45.57	39.33

2.3.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2554 มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2554

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย ม.6 ปีการศึกษา 2554								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	41.88	33.39	21.80	22.73	27.90	54.61	28.54	48.72	34.95
0	ระดับสังกัด	42.12	33.40	21.34	22.53	27.89	54.92	28.65	49.21	35.01
0	ระดับจังหวัด	37.61	30.84	17.95	18.87	25.64	52.74	26.21	45.58	31.93
0	ระดับเขตพื้นที่	38.56	31.27	18.35	19.35	26.05	53.39	26.69	46.50	32.52

2.3.3 การเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับจังหวัด
เปรียบเทียบจังหวัดที่มีคะแนน O-NET รวม 8 วิชา ของชั้น ม.3 และ ม.6 ปี
การศึกษา 2554 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) 2554, น. 9-10)

1) จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3 และ ม. 6 สูงสุด 15 อันดับแรก
ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3และ ม.6 สูงสุด 15 อันดับแรก ปี 2554 (คะแนนเต็ม 800 คะแนน)

ลำดับ ที่	ม.3		ม.6	
	จังหวัด	คะแนน	จังหวัด	คะแนน
1	กรุงเทพมหานคร	309.87	กรุงเทพมหานคร	330.01
2	นนทบุรี	299.76	ภูเก็ต	312.11
3	นครปฐม	293.12	นนทบุรี	311.12
4	ชลบุรี	292.16	นครปฐม	310.83
5	ฉะเชิงเทรา	289.20	นครนายก	305.17
6	ภูเก็ต	287.80	ชลบุรี	302.54
7	จันทบุรี	286.36	สมุทรปราการ	301.79
8	ราชบุรี	284.35	สมุทรสงคราม	299.91
9	ตรัง	284.11	เชียงใหม่	298.09
10	สมุทรปราการ	283.65	ราชบุรี	294.88
11	สมุทรสงคราม	282.88	สงขลา	294.81
12	เชียงใหม่	282.75	เพชรบุรี	294.76
13	ตราด	282.47	ระยอง	294.31
14	แพร่	281.34	ปทุมธานี	292.85
15	หนองบัวลำภู	280.76	แพร่	290.59
16	เพชรบุรี	280.76		

2) จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3และ ม.6 ต่ำสุด 15 อันดับท้าย ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จังหวัดที่มีคะแนน O-NET ชั้น ม.3และ ม. 6 ต่ำสุด 15 อันดับท้าย ปี 2554 (คะแนนเต็ม 800 คะแนน)

ลำดับ ที่	ม.3		ลำดับ ที่	ม. 6	
	จังหวัด	คะแนน		จังหวัด	คะแนน
63	สระบุรี	266.05	63	เลย	262.29
64	เลย	265.74	64	ศรีสะเกษ	261.36
65	ชัยภูมิ	264.16	65	สระแก้ว	261.33
66	ศรีสะเกษ	264.01	66	มหาสารคาม	260.05

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ม.3		ลำดับ ที่	ม. 6	
	จังหวัด	คะแนน		จังหวัด	คะแนน
67	สุโขทัย	263.53	67	หนองคาย	259.87
68	พังงา	262.23	68	อำนาจเจริญ	258.17
69	สตูล	261.53	69	สตูล	257.99
70	แม่ฮ่องสอน	259.45	70	ชัยภูมิ	257.50
71	สุรินทร์	258.94	71	แม่ฮ่องสอน	256.52
72	กาฬสินธุ์	257.91	72	นครพนม	255.89
73	บุรีรัมย์	257.08	73	กาฬสินธุ์	253.76
74	ยะลา	249.03	74	หนองบัวลำภู	252.96
75	อำนาจเจริญ	247.43	75	ยะลา	242.45
76	ปัตตานี	232.08	76	นราธิวาส	233.94
77	นราธิวาส	229.78	77	ปัตตานี	233.35

2.4 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

2.4.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 มีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2555

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย ม.3 ปีการศึกษา 2555								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	54.48	47.12	28.71	26.95	35.37	56.67	43.31	47.39	42.50
0	ระดับสังกัด	54.57	47.15	28.29	26.94	35.40	56.93	43.41	47.69	42.55
0	ระดับจังหวัด	52.40	44.45	26.97	25.70	33.25	55.27	41.99	44.32	40.54
0	ระดับเขตพื้นที่	53.44	45.69	26.73	25.52	34.03	56.79	42.42	46.17	41.35

2.4.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 มีรายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2555

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.6 ปีการศึกษา 2555								คะแนน
		ภาษาไทย	สังคมศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุขศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	เฉลี่ยรวม
0	ระดับประเทศ	47.19	36.27	22.13	22.73	33.10	53.70	32.73	45.76	36.70
0	ระดับสังกัด	47.68	36.47	21.71	22.62	33.26	54.04	32.98	46.20	36.87
0	ระดับจังหวัด	42.07	34.27	18.30	19.16	31.13	50.99	30.70	41.60	33.53
0	ระดับเขตพื้นที่	43.30	34.90	18.72	19.77	31.67	51.67	31.34	42.41	34.22

2.5 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังต่อไปนี้

2.5.1 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556 มีรายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปีการศึกษา 2556

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย.3 ปีการศึกษา 2556								คะแนน
		ภาษาไทย	สังคมศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุขศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	เฉลี่ยรวม
0	ระดับประเทศ	44.24	39.37	30.35	25.45	37.95	58.30	43.65	44.46	40.47
0	ระดับสังกัด	44.43	39.48	29.99	25.41	38.04	58.72	43.88	44.82	40.60
0	ระดับจังหวัด	41.81	37.24	28.60	24.18	36.21	56.83	42.78	42.28	38.74
0	ระดับเขตพื้นที่	43.64	38.65	28.59	24.32	37.31	58.70	43.82	44.79	39.98

2.5.2 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 มีรายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2556

ที่	ระดับ	คะแนนเฉลี่ย 6 ปีการศึกษา 2556								คะแนน เฉลี่ย รวม
		ภาษาไทย	สังคม ศึกษาฯ	อังกฤษ	คณิต ศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สุข ศึกษา	ศิลปะ	การงานฯ	
0	ระดับประเทศ	49.26	33.02	25.35	20.48	30.48	62.03	29.00	49.98	37.45
0	ระดับสังกัด	49.87	33.19	25.05	20.43	30.60	62.46	29.17	50.71	37.69
0	ระดับจังหวัด	45.08	30.72	21.25	17.39	28.73	59.15	27.32	47.90	34.69
0	ระดับเขตพื้นที่	46.23	31.26	21.95	17.89	29.20	60.10	27.79	48.82	35.41

หลักการแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้นักการศึกษาได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่างๆในการจัดการศึกษานักเรียน นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีประการหนึ่งที่สามารถบอกถึงคุณภาพการศึกษา กู๊ด (Good, 1973, p.7) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ที่ได้เรียนมาแล้วที่ได้จากผลการสอนของครูผู้สอนอาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

พิทแมน (Pittman, 1993, p.4270-A) ได้ศึกษาผลขององค์ประกอบของผลผลิตทางการศึกษาที่มีต่อความสนใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า คุณภาพการสอนของครูมีอิทธิพลต่อความสนใจและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

คาร์เตอร์ (Carter, 1982, p.4373-A) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ลาว (Lau, 1978 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.298) กล่าวว่า ผลผลิตของการศึกษา คือคะแนนนักเรียนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด

ของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาบางกลุ่ม เช่นกลุ่มผู้ปกครอง บุคคลทั่วไปและนักวิชาการ ฯลฯ ที่คิดว่า การวัดประสิทธิผลของ คือ โรงเรียนสามารถวัดด้วยคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัดการเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใดมีความสามารถชนิดใดโดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ในลักษณะต่างๆและการวัดผลตามสภาพจริงเพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

วาง เฮิร์ทเทลและวอลเบิร์ก (Wang, Haertel & Walberg, 1993 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.45) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเกิดการเรียนการรู้ของนักเรียนมี 3 ด้าน คือ 1) ตัวแปรด้านจิตวิทยา (Psychological) ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างมาก เช่น ตัวแปรด้านพุทธิพิสัย บรรยากาศในการเรียนและตัวแปรทางด้านจิตพิสัย 2) ตัวแปรด้านคุณภาพการสอน (Instruction) ตัวแปรที่เป็นแบบการเรียนการสอน เทคนิคการสอนพฤติกรรมการสอนของครูและการเสริมแรงของครู 3) ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว (Home Environment) ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับด้านการเรียนของนักเรียนต่อการศึกษา การสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้ปกครองและความคาดหวังต่อความสำเร็จของการศึกษา

บลูม (Bloom, 1976 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.13-14) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะประเภทการเรียนรู้ ได้เสนอว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ 1) ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และจำเป็นต่อการเรียนและมีมาก่อนการเรียน ได้แก่ ความถนัดของนักเรียน ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ความเข้าใจในการอ่าน 2) ตัวแปรที่เกี่ยวกับด้านจิตพิสัย (Affective Entry Characteristics) หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับจิตใจหรือสถานการณ์กับจิตใจหรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะแสดงออกเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งได้แก่ ความสนใจ เจตคติต่อเนื้อหาที่เรียนการยอมรับความสามารถของตัวเอง ลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งคุณลักษณะต่างๆ ทางด้านจิตนิสัยบางอย่างอาจเปลี่ยนนิสัยได้บางอย่างก็ยังคงอยู่ 3) ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณภาพการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพของผู้เรียนจะได้ผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งได้แก่ การได้รับการแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาดและการรับผลสะท้อนกลับของการกระทำของตนเองว่าถูกต้องหรือไม่

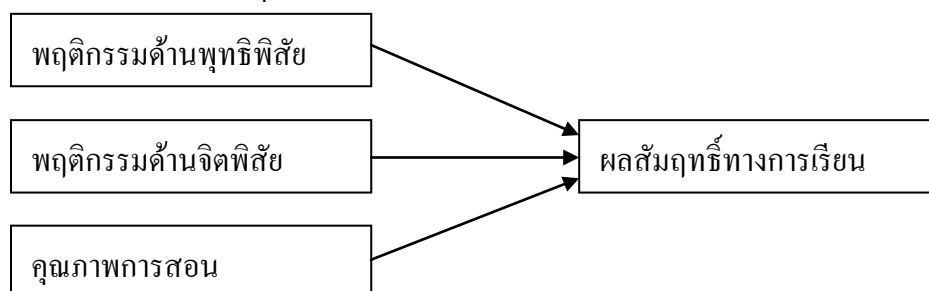
บลูม (Bloom, 1976) ได้สรุปอิทธิพลของตัวแปรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ

ตัวแปร	อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ
-พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียน	40
-ลักษณะด้านจิตพิสัย	25
-คุณภาพการสอน	25
-พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย+ ลักษณะด้านจิตพิสัย	65
-พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย + ลักษณะด้านจิตพิสัย +คุณภาพการสอน	90

จากตารางที่ 13 แสดงว่าพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของผู้เรียนร่วมกับ ลักษณะด้านจิตพิสัยของนักเรียน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คือร้อยละ 65และคุณภาพการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คือร้อยละ 25และเมื่อใช้ตัวแปรทั้ง 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและคุณภาพการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ถึงร้อยละ 90

จากแนวคิดของ Bloom สรุปได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่สัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.14)

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, น.ก-ข) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายระดับกระทรวงและระดับโรงเรียน ด้านบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ ด้านครู ด้านนักเรียนและด้านการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญของปัจจัยทุกด้านจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูและนักเรียนเห็นสมควรว่า ปัจจัยด้านครู

สำคัญที่สุด คือ คุณภาพของครูทั้งในด้านความรู้ ด้านการวัดการเรียนการสอนและด้านคุณลักษณะ ซึ่งจากการศึกษาปัจจัยด้านครูที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ครูไม่แม่นยำในเนื้อหา สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดความรู้และเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน ไม่ใฝ่รู้วิธีใหม่ๆ ไม่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนที่เก่งและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน ไม่สามารถสร้างสื่อและใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ วัดผลไม่ตรงตัวชี้วัดและวัดผลไม่สอดคล้องกับความแตกต่างกับนักเรียนและมีบุคลิกที่เคร่งเครียด

สรุปได้ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงกระบวนการวัดผลการศึกษาเล่าเรียนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยเพียงใดหลังจากเรียนในเรื่องนั้นๆ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.2-3) ได้ประกาศให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดไว้ว่าการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานเป็นเป้าหมายสำคัญในการวัดผลการ ประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับสถานศึกษา ต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการ วัดและ ประเมินทั้งระดับชั้นเรียนเขตการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ดังต่อไปนี้

1) การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการ เรียนรู้ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ตนสอนใน การประเมินเพื่อการพัฒนาผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละ หน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการซักถามการสังเกตการณ์ตรวจการบ้านการแสดงผลงาน การปฏิบัติผลงาน การแสดงกิริยาอาการต่างๆของผู้เรียนตลอดเวลาที่จัดกิจกรรมเพื่อดูว่าบรรลุ ตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใดแล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

การประเมินเพื่อตัดสินเป็นการตรวจสอบ ณ จุดที่กำหนดแล้วตัดสินว่าผู้เรียนมีผลอันเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บคะแนนของหน่วยการเรียนรู้หรือของการประเมินผลกลางภาคหรือปลายภาคตามรูปแบบการประเมินที่สถานศึกษากำหนดผลการประเมินนอกจากจะให้คะแนนหรือระดับผลการเรียนแก่ผู้เรียนแล้วต้องนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไปอีกด้วย

2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการอนุวัติผลการเรียนการตัดสินการเลื่อนชั้นเรียนและเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใดรวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษาผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบายหลักสูตร โครงการหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน

3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบสามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

การทดสอบระดับชาติ O-NET (Ordinary National Educational Test) คือ การสอบความรู้รอบยอดปลายช่วงชั้น (6 ภาคเรียน) ของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 สอบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนสามารถสอบได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น สำหรับผู้ที่กำลังจะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อวัดคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป ผลคะแนนสอบ O-NET เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระบบ Admission

การรายงานผลการเรียน การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดมุ่งหมายการรายงานผลการเรียนการรายงานผลการเรียนมีจุดมุ่งหมาย 5 ข้อ ดังนี้

- 1) เพื่อแจ้งให้ผู้เรียนผู้เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมและพัฒนาการเรียนของผู้เรียน
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียนกำหนดแนวทางการศึกษาและการเลือกอาชีพ
- 4) เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาตรวจสอบและรับรองผลการเรียนหรือวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน
- 5) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลในการรายงานผลการเรียนประกอบด้วยข้อมูลระดับต่างๆ ดังนี้

- 1) ข้อมูลระดับชั้นเรียนประกอบด้วยเวลาเรียนผลการประเมินความรู้ความสามารถ พฤติกรรมการเรียนความประพฤติและผลงานในการเรียนของผู้เรียนเป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ผู้เรียนผู้สอนและผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาผู้เรียน
- 2) ข้อมูลระดับสถานศึกษาประกอบด้วยผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายปี/รายภาค ผลการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ รายปี/รายภาค โดยรวมของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด การตัดสินใจเลื่อนชั้นและการซ่อมเสริมผู้เรียนที่มีข้อบกพร่องให้ผ่านระดับชั้นและเป็นข้อมูลในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษา

3) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยแบบประเมินที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สำคัญในระดับชั้นที่นอกเหนือจากการประเมินคุณภาพระดับชาติเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษา

4) ข้อมูลระดับชาติ ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานระดับชาติเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนสถานศึกษาท้องถิ่นเขตพื้นที่การศึกษาและประเทศชาติรวมทั้งนำไปรายงานในเอกสารหลักฐานการศึกษาของผู้เรียน

5) ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนด้านอื่นๆ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมและพฤติกรรมต่างๆ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งของการแนะแนวและจัดระบบการดูแลช่วยเหลือเพื่อแจ้งให้ผู้เรียนผู้สอนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสมรวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

ข้อมูลการประเมินในระดับต่างๆข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการได้แก่กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านวินัยและพฤติกรรมกลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธ โรงเรียนกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มผู้เรียนที่พิการทางร่างกายและสติปัญญาเป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึงอันเป็น โอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

จากแนวคิดและกฎหมายการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรฯ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและการประเมินระดับชาติเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หลักการแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (2535, น.3-4) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2535, น.9) สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2540, น.277) และครีเมอร์ส (Creemers, 1994, p. 114-118) ระบุว่า ตัวแปรทางการศึกษาในระดับเดียวกันต่างมีปฏิสัมพันธ์กัน ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างระดับโดยตัวแปรระดับสูงกว่า จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรระดับต่ำกว่า เป็นลำดับขั้นต่อกันลงไป การรวมกลุ่มย่อยทำให้เกิดความแตกต่างกัน จึงต้องวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ (Multi-level analysis) สอดคล้องกับราชันย์ บุญธิมา (2542, น.3) ที่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันว่า ในการศึกษาตัวแปรที่มีปฏิสัมพันธ์ต่างระดับกัน จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

1. ปัจจัยระดับผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญที่ส่งผลต่อผลของโรงเรียน เพราะผู้บริหารจะเป็นผู้ที่สนับสนุนส่งเสริมในการจัดการศึกษาให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยทำหน้าที่การบริหาร 4 ขั้นตอน คือการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่ง กำธร ปุณณวัฒน์กุล (2550, น.120) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิผล

ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิผล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาโดยรวมมีความความสัมพันธ์ในระดับสูง ปัจจัยการเป็น ผู้นำทางวิชาการและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ของงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยระดับโรงเรียน ได้แก่ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและมีอิทธิพลทางตรงเชิง บวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน

2. ปัจจัยระดับครู

ครูเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน เพราะครูเป็นบุคคลที่ จะทำให้กระบวนการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามขั้นตอน ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, น.17) วิชัย วงษ์ใหญ่ (2529, น.77-78) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ เป็นกิจกรรม วิธีการที่ครู อาจารย์แสดงออกในการ ปฏิบัติหน้าที่ มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เรียน เพราะเป็นบทบาทที่แสดงเพื่อให้ผู้เรียน ได้เกิด ความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาทางเชาวน์ปัญญาและมีการพัฒนาทางจริยธรรม สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, น.10-12) ได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้พฤติกรรมของครู อาจารย์ที่สอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งพฤติกรรมการสอนเป็นลำดับขั้น คือ ก่อนการสอน ระหว่างสอน และหลังการสอน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของนักเรียนและ โรงเรียนและจากการศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, น.175) พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ ได้แก่ การใช้เวลาในการสอน ความพยายามในการสอน ความ รับผิดชอบในการสอน ความรับผิดชอบของครู อาจารย์ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนมากที่สุดนอกจากนี้ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานครพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบของนักเรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน สำหรับคุณภาพการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อ คุณธรรมจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. ปัจจัยระดับนักเรียน

ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีทั้งปัจจัยตัวนักเรียนโดยตรงและปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษา ได้เสนอแนวคิดไว้ เช่น ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541, น.7) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียนว่าหมายถึง การปฏิบัติตัวทางการเรียนของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่

1. การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียน ขณะที่ครูกำลังสอนในชั้นเรียน ได้แก่ การนำอุปกรณ์มาเรียนครบ เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังครูสอน จดคำอธิบายของครูสรุปเป็นความเข้าใจของนักเรียนเอง

2. การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน ได้แก่ ทบทวนบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามกำหนดเวลา ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย พยายามติดตามผลงานของตนที่ได้ทำไปแล้วเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น

ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525, น.33) ได้อธิบายความหมายและลักษณะที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติและทักษะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ในวิชาต่างๆ

ยุคารักไทยและฉัฐพงษ์ นาสมาริช (2543, น.20) กล่าวว่า การวางแผนและทำตารางเวลา ซึ่งเป็นแผนที่ต้องทำแบบสัปดาห์ต่อสัปดาห์ โดยระบุถึงสิ่งที่จะต้องทำในแต่ละวันอย่างละเอียดและเวลาที่เหมาะสมแก่การทำแผนประเภทนี้คือ ช่วงสุดสัปดาห์ (เย็นวันศุกร์-เช้าวันอาทิตย์) เพราะนักเรียนรู้แล้วว่า 5 วันที่ผ่านมาเราได้เรียนอะไรและได้รับมอบหมายงานประจำสัปดาห์อะไรมาบ้าง เพื่อจะได้ใช้สิ่งนี้ทำแผนสำหรับสัปดาห์หน้าเพราะการทำแผนประจำสัปดาห์จะช่วยให้เราเข้าถึงศักยภาพส่วนตัวและรู้ว่าเทอมต่อไป ควรจะวางแผนอย่างไรจึงจะดี

ราชนัย บุญธิมา (2542, น.52, 349) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนคือ ความสนใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน กระตือรือร้น ตั้งใจในการเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์ รู้จักวางแผนการเรียนและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมและพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบความสำเร็จโดยตรง สอดคล้องกับสมจิตร อุดม (2547, น.215) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาของเอกชนในภาคใต้ พบว่า พฤติกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมิธ (Smith อ้างถึงใน ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ, 2541, น.15) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 ใน 3 ถึง 1 ใน 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างพฤติกรรมการเรียนที่ดีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) กำหนดตาราง

เวลาเรียน โดยแน่ใจว่าได้ใช้เวลาแต่ละวิชาอย่างเพียงพอและบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น
 2) จัดสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลางานแต่ละวัน 3) ตั้งสมาธิแน่วแน่ ปราศจาก
 สิ่งรบกวนจนกว่างานจะเสร็จและ 4) ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จตามกำหนดใน
 ตารางเวลาที่กำหนดและได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติในการเรียนที่ดีดังต่อไปนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและ
 ความเข้าใจในเนื้อหาการอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่อง ได้มากกว่าหรือทบทวน
 เรื่องราวเดิมซ้ำๆ ได้หลายครั้ง ในช่วงเวลาที่จำกัด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหาจะต้องพยายามจำ
 จุดมุ่งหมายของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหา ข้อเท็จจริงความคิดเห็นของผู้เรียน
 เพื่อจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่ายชัดเจนหรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ

3. การจดโน้ต การจดโน้ตส่วนที่สำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟังจะช่วยจำได้ดีขึ้น

4. การเขียน การเขียนรายงานหรือการทำบ้านที่ทำได้ไม่ดี อาจเนื่องมาจากการขาด
 ความรู้ในเรื่องหลักการเขียนในลักษณะต่างๆ เช่น การเขียนรายงาน การเขียนเพื่อตอบคำถาม เป็นต้น

5. การใช้ห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรความรู้ที่สำคัญ ดังนั้น ผู้เรียนจึงต้องมีความรู้
 ความรู้ ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้อย่างดี

6. การใช้เครื่องมือช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตารางจะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
 นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ เชียร์เรนส์และเพลกรัม (Scheerens & Pelgrum, 1989, p.789-
 799) พบว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของ
 โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาและมzumara (Mzumara, 1996, p.47) พบว่า พฤติกรรมการเรียนของ
 นักเรียนและผลการเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่าพฤติกรรมการเรียน เป็นการแสดงออกในการปฏิบัติตัวของผู้เรียนเกี่ยวกับการ
 การเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนซึ่งสามารถพัฒนาด้วย
 วิธีการต่างๆ เช่น การรู้จักใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพมีการเตรียมตัวในการเรียน การจดบันทึก การมี
 สมาธิการจำ การใช้เทคนิคต่างๆ การอ่าน การเลือกใจความสำคัญ กระบวนการรวบรวมข้อมูล หรือ
 การเตรียมตัวสอบและพฤติกรรมการเรียนที่พัฒนาด้วยการฝึกฝนและมีประสบการณ์ โดยเฉพาะ
 วิธีการเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นประจำหรือปฏิบัติบ่อยครั้งจะนำไปสู่นิสัยในการเรียนที่ดี ซึ่งมี
 จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดในการเรียน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นผลการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ที่นักเรียนได้รับ
 ผลการจากการสอนของครูอาจารย์ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 2001, p.200, 297, 383) ถือว่า

เป็นดัชนีบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียนที่สำคัญและในการศึกษาวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ เช่น กลุ่มปัจจัยของโรงเรียน ได้แก่ ครู อาจารย์ บรรยายากของโรงเรียนกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน ชีวิตสังคมในครอบครัวพื้นฐานความรู้ อารมณ์ จิตใจของผู้เรียนและคุณภาพการสอนของครู (Coleman and other, 1966, p.107 อ้างถึงใน ราชันย์ บุญธิมา, 2542) สำหรับในประเทศไทยก็ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นปัจจัยทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนอีกด้วย (สุนันทา ไพศรภูม, 2535, น.125 ; ราชันย์ บุญธิมา, 2542, น.28 ; สมจิตร อุดม, 2547) ดัชนีที่บ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของนักเรียน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใช้แบบสอบถาม ถามนักเรียนให้ตอบผลการเรียนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาเป็นแบบสอบถามแบบเดิมค่า

นโยบายหลักด้านการศึกษาของรัฐบาล โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30, 2555, น.5) นโยบายที่ 4 สอบ O-NET ป.6 ม.3 และ ม.6 ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา วัดแต่ละช่วงชั้นประกันคุณภาพการศึกษา นำผลไปใช้เพื่อศึกษาต่อ เชื่อมโยงการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เพื่อเลื่อนวิทยฐานะจะขับเคลื่อนในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้คะแนนสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานหรือ O-NET เป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดย สพฐ. จะกำหนดเป้าหมายความคาดหวังไว้ แล้วให้เขตพื้นที่ฯ และโรงเรียนไปจัดทำแผนปฏิบัติซึ่งในช่วงแรก สพฐ. จะให้ความสำคัญกับการสอบ O-NET ในช่วงชั้นที่ 2 ชั้น ป.6 ใน 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยปีการศึกษา 2554 จะกำหนดเป็นเป้าหมายที่เทียบเคียงจากค่าเฉลี่ยของคะแนน O-NET ที่นักเรียนทำได้ในปีการศึกษา 2551 และ ปีการศึกษา 2552 และใช้มาตรการเชิงบวก ทำให้เกิดปรากฏการณ์เตรียมความพร้อมและปรับการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่มีการลงโทษ แต่จะวางเงื่อนไขให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ ความคาดหวังอย่างเร่งด่วนและต้องมีการเตรียมการตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.5 ไม่ใช่เตรียมตัวในชั้น ป.6 โดยจะใช้การให้กำลังใจไม่ใช้การกดดัน เพราะไม่ต้องการให้เกิดผลที่ไม่พึงประสงค์หรือมีการดิ้นเพื่อสอบ O-NET ขณะเดียวกันก็ให้คะแนน O-NET มีความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น มีผลต่อตัวนักเรียน อาทิ ใช้ในการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ ชั้น ม.1 และ ม.4 เป็นต้น

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องมีการรายงานผลการเรียน 1) ข้อมูลระดับชั้นเรียน 2) ข้อมูลระดับสถานศึกษา 3) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่ 4) ข้อมูลระดับชาติ ซึ่งการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET (Ordinary National Education Test) เป็นการสอบที่ถูกกำหนดขึ้นตามกฎหมาย จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษา

ต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการสอบให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ผลการทดสอบได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากสาธารณชน รวมถึงต้องมีการเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมที่จะทำข้อสอบ ตั้งใจสอบ เพราะผลการสอบ หรือคะแนนของผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสะท้อนได้ทั้งระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและในภาพรวมระดับประเทศ ผลจากการทดสอบสามารถชี้จุดเด่น จุดควรพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับและสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำเอกสารเล่มนี้ขึ้นเพื่อเตือนใจ ให้สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติให้ ตรงกันเพื่อช่วยกันยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ถือว่าเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐานของหน่วยงานต่างๆ ดังนั้น ในการบริหารจัดการสอบจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพตาม มาตรฐานของการประเมิน ตามแนวคิดของ Stufflebeam (1971, p.150-151) ดังนี้

มาตรฐานด้านประโยชน์จากการประเมิน (Utility standards) ผลการทดสอบต้องให้ ข้อมูลตรงตามผู้ใช้ข้อมูลต้องการ เช่น สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและสามารถนำไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดได้จริง

มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility standards) วิธีการทดสอบและแบบทดสอบ ที่ใช้ประเมินต้องมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประหยัด คุ่มค่า

มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standards) วิธีการทดสอบ หรือผลการ ทดสอบจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อ หรือสร้างความเสียหายให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy standards) วิธีการทดสอบที่ใช้ต้องมีความ ถูกต้องและน่าเชื่อถือและมีความเป็นปรนัย

ดังนั้นผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนของการวิจัยครั้งนี้

จากหลักการแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สรุป ได้ว่า องค์ประกอบที่เป็นทั้งปัจจัยป้อนเข้าและปัจจัยกระบวนการในการบริหารและการจัด การศึกษาตามภารกิจ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ใน การจัดการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อคะแนน เฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) 8 สาระการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปัจจัยระดับผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญเนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับผู้บริหารที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทัศนคติของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของผู้นำ ได้มีการศึกษาองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำมีความสามารถในการนำหรือมีภาวะผู้นำที่มีคุณภาพ ตั้งแต่คุณลักษณะ (Traits) ของผู้นำ อำนาจ (Power) ของผู้นำและพฤติกรรม (Behavior) ของผู้นำ เพื่อศึกษาค้นหาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำได้หลากหลาย ดังต่อไปนี้

แบสและสต็อกคิลล์ (Bass & Stogdill, 1990 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.113) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ดังนี้คือ 1) กระบวนการชักจูงในกลุ่มคนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย 2) ชักจูงการแนะนำของคำสั่ง แนวคิด การกระทำและความคิดเห็น 3) ประสิทธิภาพของการชักจูงชักนำ 4) การสร้างความสัมพันธ์และการสร้างจุดมุ่งหมายของทีม 5) การโน้มน้าวชักนำบุคคลอื่น เพื่อให้ยอมรับจุดมุ่งหมายเดียวกันของกลุ่มและ 6) การโน้มน้าวชักนำบุคคลอื่น เพื่อให้หลุดพ้นจากความเป็นส่วนบุคคลแล้วโน้มน้าวให้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสุขสวัสดิภาพในกลุ่ม

เฮมพิลล์ (Hemphill, 1957, p.98) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือ การชักนำเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาาร่วมกัน แคทซ์และแคน (Katz & Kahn, 1996, p.528) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือ การมีอำนาจชี้ขาดสั่งการทั้งนอกเหนือและภายใต้การยอมรับภายในองค์กร ไลพแฮม (Lipham, 1974, p.122) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือ การนำแบบแผนใหม่ๆ หรือการดำเนินการใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ หรือการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรแล้วทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์

เฮาส์และแบทซ์ (House & Baetz, 1979, p.345) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือภาวะผู้นำเกิดขึ้นในกลุ่มคน 2 คน หรือมากกว่า โดยการโน้มน้าวพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มเพื่อพยายามให้เกิดความสำเร็จขึ้นภายในกลุ่มคนร่วมกัน เทอร์รี่ (Terry G.R., 1960, p.5) กล่าวว่าภาวะผู้นำ เป็นกิจกรรมของการใช้อิทธิพลต่อบุคคล เพื่อให้เป็นบุคคลมานะพยายามอย่างเต็มอกเต็มใจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม คุณทซ์และดอนเนลล์ (Koontz H. & Donnell C., 1972, p.435) กล่าวว่าภาวะผู้นำ เป็นการใช้อิทธิพลต่อบุคคล ให้บุคคลปฏิบัติตามเพื่อความสัมฤทธิ์ผลของเป้าหมาย

ร่วม สต็อกคิลล์ (Stogdill, 1974, p.411) กล่าวว่าภาวะผู้นำ เป็นความริเริ่มและดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของความคาดหวังและความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกของกลุ่ม

เฮอร์เซย์และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1993, p.94) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่ใช้อำนาจเหมือนบุคคลหรือกลุ่มในการพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ดาฟท์ (Draft, 2003, p.5) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือ ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leader) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดหมายร่วมกัน (Shared purpose) แบส (Bass, 1997, p.27) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการของการมีอิทธิพลต่อกลุ่มเกิดความคาดหวัง บล็อก (Block, 1993, p.98) กล่าวว่าภาวะผู้นำ คือ การชักชวนผู้อื่นให้ยอมทิ้งความสนใจของตัวเอง และรับเอาเป้าหมายของกลุ่มเชเมอร์ส (Chemers, 1997, p.1 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.392) ให้นิยามว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลผู้หนึ่งสามารถใช้วิธีการหรืออิทธิพลทางสังคม สนับสนุนให้คนอื่นประสบความสำเร็จในการทำงานได้ เนตรพัฒนา ขาววิราช (2546, น.1) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่น โดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำมีหน้าที่ในการ อำนาจหรือสั่งการ บังคับบัญชา ประสานงาน โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจกรรมงาน บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ ภารดี อนันต์นาวิ (2551, น.77) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมี อิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการ แก้ปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือ ชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในส่วนของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544, น.11-12) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำมีลักษณะดังนี้

- 1) เป็นความสามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในด้านการกระทำตามที่ผู้นำต้องการและ สามารถจูงใจบุคคลอื่นให้กระทำกิจกรรมที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้
- 2) เป็นกระบวนการความเป็นผู้นำจากการใช้อิทธิพลที่จะควบคุมและประสานงาน กิจกรรมของสมาชิกกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้
- 3) เป็นลักษณะสัมพันธ์ทางอำนาจอย่างหนึ่งของผู้นำจนได้รับการยอมรับนับถือใน พฤติกรรมของเขาจากสมาชิกของกลุ่มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4) อิทธิพลในตัวของผู้นำที่นำมาใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ โดยการชี้แนะผ่าน กระบวนการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Specified Goal)

5) การกระทำร่วมกันระหว่างบุคคลโดยมีบุคคลหนึ่งทำหน้าที่ให้การชี้แนะการกระทำดังกล่าวให้บุคคลอื่นๆ เชื่อมั่นในผลงานของเขาซึ่งสามารถพิสูจน์ได้จากลักษณะของการแสดงออกในการชี้แนะตามที่เขาได้แนะนำไว้

6) ความคิดริเริ่มและการรักษาสภาพของการเชื่อถือ ในการปฏิบัติกรร่วมกัน การที่บุคคลมีอิทธิพลมากและทำให้เกิดการยอมรับเกี่ยวกับการบริหารงานประจำในองค์กร เป็นกระบวนการในการใช้อิทธิพลที่มีต่อการดำเนินงานของกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและมีการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมในการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรตลอดจนใช้อิทธิพลให้กลุ่มธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของตนสอดคล้องกับคุณวุฒิ คนฉลาด (2540, น.17-18) กล่าวว่าภาวะผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อิทธิพล ซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำ เช่น ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม ซึ่งเป็นอำนาจจริงๆ ที่เข้ามามีอยู่และอำนาจที่บุคคลนั้นได้รับจากการดำรงตำแหน่ง โดยเป็นอำนาจจากการยอมรับจากกลุ่มแสดงพฤติกรรมให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน เกิดแรงกระตุ้นภายในกลุ่ม ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร

ชุย (Chui, 1997, p.807-A) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน บรรยากาศโรงเรียนและการรับรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน บรรยากาศของโรงเรียนและการรับรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ โรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำสูงก็จะมีวิสัยทัศน์ บรรยากาศของโรงเรียนและการรับรู้ของนักเรียนสูงตามไปด้วย (ไพโรจน์ ทองนา, 2548, ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับผลการปฏิบัติงาน กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งมิตรสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยเฉพาะผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารด้านการตัดสินใจสั่งการ ด้านการติดต่อสื่อสารด้านการใช้อิทธิพลหรือการจูงใจ ด้านการประสานงานและด้านการประเมินผลงาน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เนเซวิก (Knezevick, 1984, p.17-18) เสนอแนวคิด ที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 17 ประการ ดังนี้ คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางของโรงเรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักวางแผน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักจัดองค์กร 6) ผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นผู้จัดให้มีการเปลี่ยนแปลง 7) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประสานงาน 8) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สื่อสาร 9) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แก้ความขัดแย้ง 10) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แก้ปัญหา 11) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้จัดระบบงาน 12) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน 13) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบริหารงานบุคคล 14) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารทรัพยากร 15) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประเมินผล 16) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธานในพิธี และ 17) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

จากความหมายและการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้อำนาจ อิทธิพล ซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำที่สามารถจูงใจผู้ร่วมงานให้เกิดการยอมรับนับถือและร่วมมือกระทำกิจกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพในอนาคตขององค์การที่ผู้บริหารและสมาชิกขององค์การร่วมกันวาดฝันหรือจินตนาการขึ้น โดยมีพื้นฐานอยู่บนความจริงในปัจจุบัน เชื่อมโยงวัตถุประสงค์ภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อมั่นเข้าด้วยกันพร้อมทั้งพรรณนาให้เห็นทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีพลังทำทลาย ทะเยอทะยานและมีความเป็นไปได้ (รุ่ง แก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร, 2536, น.129) วิสัยทัศน์จึงเป็นเสมือนพิมพ์เขียวของสภาพที่ต้องการเพื่อให้ทุกคนทำงานไปสู่ความสำเร็จในอนาคตควิสัยทัศน์ได้มาจากการวิเคราะห์ปัญหาขององค์กรบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ร่วมกับการระดมความคิดหาแนวทางแก้ปัญหานั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์การอันพึงประสงค์ในอนาคต (บัณฑิต แทนพิทักษ์, 2540, น.27) วิสัยทัศน์เป็นเรื่องของทุกๆ คน แต่วิสัยทัศน์ไม่สามารถเกิดขึ้นกับทุกคนได้ หากไม่ได้รับการปลูกฝังไม่ได้รับการเรียนรู้จากสังคม

เอกชัย กี่สุขพันธ์, คมกริบ ชีรานุรักษ์, ทิพวัลย์ ปัญจมะวัตและณัฐา เพชรธนู (2553, น. 30-33) ได้อธิบายเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ดังต่อไปนี้ วิสัยทัศน์ มีความหมายพอสรุปได้ดังนี้ คือวิสัยทัศน์ หมายถึง ความหวังในอนาคตขององค์การที่ต้องการจะเป็น เป็นข้อความซึ่งกำหนดทิศทางของพันธกิจ/ภารกิจ เป็นสถานภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างที่องค์การมุ่งหมาย มุ่งหวังหรือประสงค์จะเป็น หรือจะมีในอนาคต

วิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์การและกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำทลายมีพลังและมีความเป็นไปได้

สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ เป็นภาพลักษณะของอนาคตที่คาดหวังที่ต้องการจะสร้างเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า “แท้จริงแล้วเราต้องการสิ่งใด” เป็นเข็มทิศนำทางและเป็นการขยายขอบเขต

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1992, p.73) กล่าวว่า วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรหากผู้บริหารปราศจากวิสัยทัศน์ก็จะไม่สามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและดำรงรักษาความเป็นองค์กรที่ดีไว้ได้ คุก (Duke, 1987, p.51) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ทำให้ผู้บริหารมองเห็นว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่แท้จริงขององค์กรและสามารถกำหนดภาพในอนาคตขององค์กรได้ว่าต้องการให้เป็นอย่างไร เพื่อกำหนดกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามต้องการโดยไม่เสียเวลากระทำการในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์และยังเป็นแรงกระตุ้นให้สมาชิกขององค์กรปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจอย่างเป็นพิเศษยิ่งกว่าธรรมดา (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2538, น.6) กล่าวว่า วิสัยทัศน์จะช่วยสร้างความผูกพันและร้อยรัดพลังของสมาชิกเพื่อการบรรลุเป้าหมายผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถสร้างวิสัยทัศน์ให้กับองค์กรและเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เป็นสภาพที่เป็นจริงมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดคืออะไร จะต้องทำอะไรและทำอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายนั้นวิสัยทัศน์ที่แจ่มแจ้งชัดเจนนั้นมาจากการเข้าใจองค์กรอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งงานวิจัยและวรรณกรรมต่างๆ ได้ยืนยันว่าวิสัยทัศน์เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของผู้บริหาร

วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีและจะต้องเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้นไปสู่คณะครู เพื่อให้สมาชิกกระทำการกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งหวังให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น เดวิสและโทมัส (Davis & Thomas, 1989, p.22-23) การมีวิสัยทัศน์อย่างเดียวยังไม่เพียงพอ สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องกระทำให้ได้คือการทำให้สมาชิกมีจิตผูกพันกับวิสัยทัศน์ สามารถหลอมวิสัยทัศน์นั้นลงสู่นโยบายแผนงานและกิจวัตรประจำวันภายในองค์กรยินดีเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อปฏิบัติงานต่างๆ ให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น คอลด์เวลล์และสปิงก์ (Caldwell & Spinks, 1990, p.174) แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะมีวิสัยทัศน์แล้วยังต้องมีความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้สมาชิกเข้าใจยอมรับและปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ให้บรรลุผล บรอน (Braun, 1991, p.26) ได้กำหนดมิติของวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็น 3 มิติ คือการสร้างวิสัยทัศน์ (Formulated Vision) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ (Articulated Vision) และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (Operational Vision)

การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนว่าประสิทธิผลที่ดีที่สุดของสถานศึกษาที่ต้องการอย่างแท้จริงคืออะไร ทั้งนี้โดยอาศัยทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการสังเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารสถานศึกษา ล็อก (Locke, et al., 1991, p.53-54) ได้เสนอแนวคิดว่าการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารได้มาจากวิธีการดังต่อไปนี้

1) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง การสนทนาพูดคุยและฟังความคิดเห็นจากบุคคลต่างๆทั้งในองค์กรและนอกองค์กร

2) โดยกระบวนการจัดกระทำข้อมูล หมายถึง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารซึ่งต้องอาศัยความรู้ความสามารถของผู้บริหารในเรื่องการมีสายตายาวไกล ความเข้าใจ วัฒนธรรมขององค์กร ความเข้าใจถึงผลกระทบต่างๆที่อาจเกิดขึ้นและแนวโน้มของโลกในอนาคต ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์กรความสามารถในการคาดคะเนแรงต่อต้านที่อาจจะเกิดขึ้นความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองได้ตลอดเวลา

3) โดยการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ของตนออกมาเป็นถ้อยคำได้อย่างชัดเจนมีพลังในการกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนทำงานเพื่อเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้ถ้อยคำที่แสดงวิสัยทัศน์นั้นควรมีลักษณะย่อ ชัดเจน ทำทาย มุ่งอนาคต มั่นคงปรารถนาที่จะบรรลุให้ได้

4) โดยการประเมินผลเป็นระยะ หมายถึง การทดสอบว่าวิสัยทัศน์นั้นสอดคล้องกับความรู้ความสามารถของสมาชิกในองค์กรหรือไม่หากได้คำตอบปฏิเสธผู้บริหารก็จะต้องนำวิสัยทัศน์นั้นมาพิจารณาเพื่อปรับเปลี่ยนต่อไป

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2538, น.4) ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า การสร้างวิสัยทัศน์เป็นการสร้างความฝันที่เป็นจริงหรือเป็นการสร้างพิมพ์เขียวขององค์กรที่มีความเป็นเลิศในอนาคตการสร้างวิสัยทัศน์จะต้องศึกษาองค์กรอย่างลึกซึ้งมีข้อมูลอย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อยของบุคคลสถานที่ ทรัพยากรและเวลาวิสัยทัศน์ที่สร้างขึ้นจำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมวิธีการที่ดีอย่างหนึ่งในการสร้างวิสัยทัศน์ก็คือการสร้างวิสัยทัศน์โดยการให้มีส่วนร่วม (Shared Vision) และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2538, น.13) มีความคิดเห็นว่าการสร้างวิสัยทัศน์ควรกำหนดขึ้น โดยผู้บริหาร (Leader Initiate) มิได้กำหนดโดยกลุ่มบุคคล ซึ่งผู้บริหารที่ดีจะต้องรู้จักสนทนาและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกแล้วนำมาพิจารณาว่าโลกปัจจุบันเป็นเช่นไรนำข้อมูลนั้นเข้าเป็นวิสัยทัศน์แล้วหาวิธีการที่จะมุ่งสู่วิสัยทัศน์นั้นในการสร้างวิสัยทัศน์จำเป็นต้องคำนึงถึงศีลธรรม จริยธรรมเพื่อให้ทิศทางที่จะมุ่งไปมีความถูกต้อง ตัวแปรที่สำคัญในการสร้างวิสัยทัศน์คือทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) อันเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) พัฒนาให้ผู้บริหารมองกว้างไกล ทันสมัยและเฉียบแหลม

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นคุณสมบัติของผู้บริหารที่สามารถมองเห็นภาพในอนาคตของสถานศึกษาที่ต้องการจะให้เป็นไปได้อย่างชัดเจนโดยภาพนั้นต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษามีความเป็นไปได้และสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่จะนำสถานศึกษาให้บรรลุความต้องการนั้นวิสัยทัศน์เป็นภาพอันชัดเจนที่สะท้อนให้เห็นเป้าหมาย ค่านิยม ประชัญญาและ

ความเชื่อที่สมาชิกของสถานศึกษาร่วมกันยึดถือวิสัยทัศน์ที่แท้จริงต้องเป็นวิสัยทัศน์ร่วมที่สมาชิกช่วยกันผลักดันสานฝันอันเป็นผลจากความสามารถคิดอ่านผสานเข้ากับประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของสมาชิกและเป็นผลจากความสามารถในการแก่งคิด แก่งคนและแก่งงานของผู้บริหารสถานศึกษาวิสัยทัศน์จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีเป้าหมายที่ชัดเจน

วิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีเพราะวิสัยทัศน์เป็น Roadmap ให้ทุกคนในสถานศึกษาได้ใช้เป็นประทีปนำทางในการปฏิบัติงานผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่แท้จริงนั้นจะต้องมีกระบวนการผลิตของวิสัยทัศน์ครบทั้ง 3 มิติคือ คิดได้ (การสร้างวิสัยทัศน์) สื่อเป็น (การเผยแพร่วิสัยทัศน์) และ โน้มนำให้มีการปฏิบัติล่วงหน้า (การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์) พร้อมทั้งมีการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบด้วยเหตุผลและความจำเป็นที่ทุกองค์การจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ มีดังต่อไปนี้คือ

1. ปัจจัยต่างๆ ไม่หยุดนิ่ง เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
2. การปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง
3. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็น
4. การมองไปข้างหน้าจะทำให้เกิดการพัฒนา
5. การคิดใหม่เท่านั้นที่จะทำให้อยู่รอด
6. วิสัยทัศน์เป็นกุศโลบายแห่งการพัฒนา

ส่วนประกอบของวิสัยทัศน์ที่ดีควรมี คือ คำอธิบายถึงรายละเอียดขององค์การ ขอบเขตความต้องการ (Need) ของชุมชนและสังคม ค่านิยม (Values) เบื้องต้นขององค์การ วิสัยทัศน์ต้องมีความชัดเจนครบถ้วนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยต้องเป็นภาพในเชิงบวก (Positive) ปลุกเร้า (Motivating) และดึงดูดใจ (Inspiring) ซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้
2. เป็นภาพเชิงบวกที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศขององค์การ
3. สร้างศรัทธาให้บุคลากรทุกคนในองค์การมุ่งมั่น ไขว่คว้า
4. ต้องทำทหายความรู้ ความสามารถของทั้งผู้นำและบุคลากรทุกคนในองค์การ
5. คำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ
6. มีความสอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต

ทั้งนี้อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า คุณลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ

1. Imaginable คือ ภาพฝันในอนาคต
2. Desirable คือ มีความดึงดูดและน่าสนใจสำหรับบุคลากรทุกๆ คนไม่ว่าจะเป็นผู้

ถือหุ่น ลูกค้า พนักงาน

3. Feasible คือ มีโอกาสของความเป็นไปได้
4. Focused คือ มีความชัดเจนเพียงพอที่จะเป็นรากฐาน สำหรับการตัดสินใจที่สำคัญ

ขององค์กร

5. Flexible คือ กว้างเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
6. Communication คือ สามารถที่จะสื่อสารได้อย่างง่ายและชัดเจน

ผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กร จึงมีบทบาทที่สำคัญ คือ การกำหนดทิศทางขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดค่านิยม วิสัยทัศน์ (วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย ภาระงานสำคัญ) แก่องค์กรพร้อมทั้งระบุผลลัพธ์สุดท้ายและกลยุทธ์ที่จะมุ่งไปสู่ผลลัพธ์นั้น ด้วยการสื่อสารทิศทางขององค์กรไปยังบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความร่วมมือ เกิดเป็นทีมที่เข้าใจในวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ยอมรับทิศทาง หรือการมีอยู่ของวิสัยทัศน์และกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ โดยสร้างบรรยากาศในการทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สร้างความพึงพอใจโดยส่วนรวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ผู้บริหารมีส่วนสำคัญ ส่งเสริมงานให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ (สมจิตร อุดม, 2547, น.208) สอดคล้องกับงานวิจัยของบรอน (Braun, 1991, p.96) พบว่า สภาพแวดล้อมทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างวิสัยทัศน์และเป็นตัวทำนายบรรยากาศของโรงเรียนและงานวิจัยของ คัฟฟี (Cuffe, 1997, p.4606) พบว่า ความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลในทางบวกต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของมารศรี สุธานี (2540) พบว่า บรรยากาศแบบเปิดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการสร้างวิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ฮอยและฮานนัม (Hoy & Hannum, 1997, p.304) พบว่าการพัฒนาโรงเรียนหรือหน่วยงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เป็นอันดับแรก โดยผู้บริหารจะต้องสร้างและเห็นคุณค่าของวิสัยทัศน์ นอกจากนี้บริดจ์ (Bridges, 1992, p.669) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียน กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และยังพบอีกว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำนายประสิทธิผลและความสำเร็จของโรงเรียนได้

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร เป็นการกำหนดทิศทางขององค์กรในอนาคตให้สมาชิกขององค์กรทุกคนร่วมกันทำงานไปสู่ความสำเร็จ โดยมีการเชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อ มีกระบวนการครบทั้ง 3 มิติ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

3. กระบวนการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่มีความสำคัญ เพื่อให้บุคคลในองค์กร ร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย นักการศึกษาได้ให้ความหมายการบริหารไว้หลากหลายดังนี้ ไชมอน (Simon, 1976, p.1) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1992, p.5) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงาน ร่วมกันกับผู้อื่นและ/หรือ โดยผู้อื่นเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บาร์นาร์ด (Barnard, 1972, p.72) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานภายในองค์กรซึ่งเป็นระบบของการ ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เฮร์เซย์และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1982, p.3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นและกลุ่มและ/หรือการทำงานโดย อาศัยบุคคลอื่นและกลุ่ม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรนอกจากนี้ เกทเซตส์และกูบา (Getzets & Guba, 1957, p.423-441) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการทางสังคม ซึ่งสามารถ มองได้ 3 ทาง คือ 1) ทางโครงสร้าง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้นตอนของสายการบังคับบัญชา 2) ทางหน้าที่ เป็นขั้นตอนของหน่วยงานที่ระบุหน้าที่ บทบาท ความรับผิดชอบและเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย 3) ทาง ปฏิบัติการเป็นกระบวนการบริหารดำเนินการในสถานการณ์ที่บุคคลต่อบุคคลกลับมีปฏิสัมพันธ์ หรือร่วมทำปฏิริยาเกี่ยวข้องกับซึ่งกันและกัน

กูลิก (Gulick, 1937, p.119) ได้กล่าวว่า POSDCoRB เป็นกระบวนการบริหาร 7 ประการ คือ

1. P = Planning หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอะไร เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
2. O = Organizing หมายถึง การจัดหน่วยงาน กำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การแบ่ง ส่วนงาน การจัดสายงาน ตำแหน่งต่างๆ อำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
3. S = Staffing หมายถึง การจัดตัวบุคคล เป็นการบริหารด้านบุคลากรได้แก่ การจัด อัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการ ทำงานและการให้พื่นจากงาน
4. D = Directing หมายถึง การอำนวยการ การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม บังคับบัญชาและควบคุมการปฏิบัติงาน
5. Co = Coordinating หมายถึง การประสานงาน ประสานกิจการด้านต่างๆ ของ หน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ ดำเนิน ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6. R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหาร และสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าไปเพียงใด

7. B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ บัญชีการใช้เงิน การควบคุมตรวจสอบด้านการเงิน

นิวแมน (Newman, 1950 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, น.15) กล่าวว่า การบริหารงานมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การจัดทรัพยากร (Assembling Resources) 4) การสั่งการ (Directing) และ 5) การควบคุม (Controlling) การบริหารจัดการในปัจจุบัน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายการบริหารจัดการ (Management) หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ (A set of functions) ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า (Cost-effective) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) หมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ (Griffin, 1997, p.4) ในแนวหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ

จากความหมายดังกล่าว การบริหารจัดการจึงเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่อง และประสานงานกัน ซึ่งผู้บริหารต้องเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร มีประเด็นที่สำคัญของการบริหารจัดการ ดังนี้คือ 1) การบริหารจัดการสามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรใดองค์กรหนึ่งได้ 2) เป้าหมายของผู้บริหารทุกคนคือ การสร้างกำไร 3) การบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับเพิ่มผลผลิต (Productivity) โดยมุ่งสู่ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) 4) การบริหารจัดการสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารในทุกระดับชั้นขององค์กร

เจนนิเฟอร์และกาเรธ (Jennifer & Gareth, 1999, p.10-12) กล่าวถึง หลักการบริหารทั้ง 4 หลักการหรือหน้าที่การบริหาร คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ในเรื่องการเงิน พัสดุและอื่นๆ ซึ่งหลักการเหล่านี้เป็นส่วนประกอบในการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งผู้บริหารองค์กรจะต้องมีความรู้ในการจัดการองค์กรเพื่อให้เป็นผู้บริหารที่ดี ตามรายละเอียดดังนี้

การวางแผน (Planning) ผู้บริหารจะต้องกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการองค์กร ตัดสินใจว่าอะไรคือเป้าหมายขององค์กร การแบ่งหน้าที่ที่ดีที่สุดและวิธีการบรรลุเป้าหมายขององค์กร การวางแผนเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อน เพราะมีปัจจัยความไม่ปกติแน่นอนรายล้อมอยู่ ซึ่งผู้บริหารจะต้องตัดสินใจเผชิญหน้ากับความเสี่ยง ต้องตัดสินใจว่าควรทำอย่างไรกับสิ่งเหล่านี้

การจัดองค์การ (Organizing) ผู้บริหารต้องกำหนดโครงสร้างของความสัมพันธ์ในการทำงานที่จะต้องสั่งการสมาชิกในองค์กร เพื่อให้เกิดการยอมรับการทำงานร่วมกันและบรรลุผลสำเร็จขององค์กรร่วมกัน

การนำ (Leading) การเป็นผู้นำต้องส่งเสริมให้พนักงานทำงานที่ดีมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของพนักงาน เพื่อให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน การศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของวิธีการเป็นผู้นำและรูปแบบวิธีการเป็นผู้นำตามลักษณะขององค์กรให้เหมาะสมกับลักษณะขององค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเป็นผู้นำที่ดี

การควบคุม (Controlling) การควบคุม การตรวจสอบและการประเมินผลพนักงานเป็นรายบุคคล, การประเมินผลเป็นรายกลุ่มของผู้บริหารสิ่งเหล่านี้มีผลทำให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุความสำเร็จขององค์กร

นอกจากนี้ กระบวนการบริหารจัดการ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่กำหนดไว้ในกฎหมายทางการศึกษา ดังนี้คือ มาตรา 39 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 บัญญัติให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ (17 เรื่อง) ด้านงบประมาณ (22 เรื่อง) ด้านการบริหารงานบุคคล (20 เรื่อง) และด้านการบริหารทั่วไป (22 เรื่อง) ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้กับคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประกาศ ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2550 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของตนดังนี้

1) ด้านวิชาการ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 5 เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจำนวน 4 เรื่อง

2) ด้านงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 10 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่

การจัดการศึกษา จำนวน 20 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่สองมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 20 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 เรื่อง

4) ด้านการบริหารทั่วไปให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 21 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จำนวน 22 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 เรื่อง ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาประเภทที่สองมีอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจำนวน 22 เรื่อง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 เรื่อง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการ เป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์และประสานงานกันของบุคลากรในองค์กรร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร เพราะทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหาร ย่อมมีการติดต่อสื่อสารเข้าไปเกี่ยวข้องเสมอ การติดต่อสื่อสารที่ดี ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ดีต่อกัน มีเหตุผล การให้ความร่วมมือและเกิดความสามัคคี ในองค์กร ดังนั้น การจัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดีในองค์กร เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความเห็นในเรื่องการติดต่อสื่อสาร เช่น บาร์นาร์ด (Barnard, 1972, p.90, 95) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่สำคัญขององค์กรและเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ประเมินความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายขององค์กร มอร์เฟต และคนอื่นๆ (Morphet, et al., 1982, p.128-129) กล่าวว่า องค์กรจะประสบผลสำเร็จในงานมากยิ่งขึ้น ถ้าผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารให้เป็นไปเพื่อความร่วมมือกันในองค์กรและถ้าประสิทธิภาพ ของการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรมีมากเพียงใด ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ก็จะมีมากขึ้น สอดคล้องกับฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2001, p.290-291) ได้อธิบายได้ว่าการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมที่จะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ การติดต่อสื่อสารจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้รับข่าวสารได้เข้าใจเหมือนกันกับผู้ส่งตั้งใจส่งข่าวสารนั้น ซึ่ง ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1982, p.292) ให้ความหมายการติดต่อ

สื่อสารในโรงเรียนว่าเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครอง ตลอดผู้ที่สนใจและเกี่ยวข้อง

วิโรจน์ สารรัตน์ (2546, น.200-206) ได้อธิบายถึง การติดต่อสื่อสาร ของผู้บริหาร (Managerial communication) ว่าการติดต่อสื่อสารในองค์กรมีความสำคัญกับหน้าที่ทางการบริหาร ทั้ง 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม โดยเฉพาะในเรื่องการนำ (Leading) เป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อการบรรลุจุดหมาย การติดต่อสื่อสารกับหน้าที่ จึงมีความสำคัญมากกว่า เพราะแม้จะมียุทธศาสตร์ที่ดีเยี่ยมเพียงใด หากขาดการติดต่อสื่อสารที่ดี ก็ยากจะสำเร็จได้ การติดต่อสื่อสารทางการบริหาร มี 2 ประเภท คือ การติดต่อ สื่อสารแบบใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา (Verbal & non-Verbal Communication) กรณีการติดต่อ สื่อสารแบบใช้ภาษาเป็นทั้ง ภาษาพูดและภาษาเขียนและกรณีแบบไม่ใช้ภาษา ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Kinetic Behavior) กิริยาจากความใกล้ชิด (Proximity) พฤติกรรมทางเสียง วัตถุ (Object language)

การติดต่อสื่อสารมีลักษณะเป็นกระบวนการ มีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งหรือผู้ก่อให้เกิดข่าวสาร (Sender)และผู้รับข่าวสาร (Receiver) ผู้ส่งจะแปลงความ (Encoding) เป็นสัญลักษณ์ภาษาหรือไม่ใช้ภาษา เมื่อเกิดเป็นข่าวสาร (Message) ในสัญลักษณ์ใดๆ ก็เลือกใช้ตัวนำสาร (Medium) ที่เหมาะสม เช่น การพูดต่อหน้าการเขียนบันทึก การพูดทางโทรศัพท์ การฉายสไลด์หรือการแสดงกิริยาท่าทาง เป็นต้น ข่าวสารนั้นต้องเดินทางถึงผู้รับและมีการถอดความ (Decoding) ให้เข้าใจตรงตามความหมายของผู้ส่ง อย่างไรก็ตามความเข้าใจในข่าวสารที่ได้รับอาจไม่ตรงกับความหมายของผู้ส่งหากผู้รับข่าวสารไม่มีความตั้งใจรับรู้ข่าวสารนั้น หรือเกิดจากปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวรบกวน (Noise) การแลกเปลี่ยนข่าวสารกันนั้น เช่น เสียงรบกวนในโทรศัพท์การมีสิ่งอื่นดึงดูดความสนใจ เป็นต้น สำหรับผู้รับข่าวสารอาจเป็นบุคคลคนเดียวหรือหลายคนและอาจมีผู้รับที่ไม่ตั้งใจได้ เช่น การแอบได้ยิน หรือได้อ่านข่าวสารที่เผยแพร่ไป เป็นต้น เมื่อผู้รับได้รับข่าวสารที่ส่งมาแล้ว ก็มีการตอบสนองต่อข่าวสารนั้นกลายเป็นผู้ส่ง ขณะเดียวกันผู้ส่งก็จะกลายเป็นผู้รับไป ลักษณะดังกล่าว เรียกว่ามีข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การมีข้อมูลย้อนกลับถือได้ว่า การติดต่อสื่อสารนั้นประสบความสำเร็จ เพราะทำให้ทราบได้ว่าข่าวสารที่ส่งไปถึงผู้รับโดยสมบูรณ์ หากไม่มีข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารก็ยากที่จะประเมินได้ว่า การติดต่อสื่อสารของตนเกิดประสิทธิผลเพียงใด อย่างไรก็ตามในการติดต่อสื่อสารนั้นหากไม่มีข้อมูลย้อนกลับ ก็ถือว่าเป็นการติดต่อสื่อสารทางเดียว (one-way communication) หากมีข้อมูลย้อนกลับก็จะเป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง (two-way communication) โดยหลักการแล้ว องค์กรควรให้มีการติดต่อสื่อสารสองทางอยู่เสมอ

ช่องทางการติดต่อสื่อสารในองค์กร (Communication channels) จำแนกได้สองลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารในแนวตั้ง (vertical organization) ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานต่างระดับกันตั้งแต่สองระดับขึ้นไป ซึ่งอาจจำแนกได้สองลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารจากระดับสูงสู่ระดับล่าง (downward communication) ส่วนใหญ่จะเป็นแนวปฏิบัติการทำงาน นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับ มาตรฐานการปฏิบัติงานและข้อมูลย้อนกลับ มีผลการศึกษาวิจัยพบว่า ข่าวสารที่ส่งจากระดับบนสู่ระดับล่างมักมีความบิดเบือนหรือสูญหายไปจากความเข้าใจ ไปตามจำนวนระดับชั้นขององค์กรนั้น เช่น องค์กรที่มีระดับการติดต่อสื่อสาร 5 ชั้น ระดับความเข้าใจในข่าวสารนั้น อาจเหลือเพียง 20% ของข้อมูลข่าวสารที่ส่งมาทั้งหมดจากระดับบนสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญสามประการ คือ 1) มีการส่งข่าวสารด้วยความไม่ระมัดระวัง มีทักษะการสื่อสารไม่ดี การแปลงความไม่ชัดเจน ยากต่อความเข้าใจ 2) ใช้การติดต่อสื่อสารแบบทางเดียวมากเกินไป ให้โอกาสมีข้อมูลย้อนกลับเพื่อแสดงถึงความเข้าใจในข่าวสารนั้นน้อย 3) มีการกลั่นกรองและควบคุมข่าวสารนั้น สำหรับแนวทางการแก้ไข อาจกระทำได้โดยให้มีการติดต่อสื่อสารหลายช่องทางและมีการกระทำซ้ำๆ และกระตุ้นให้มีการติดต่อสื่อสารจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับสูง (upward communication) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการประชุมกับผู้บริหารระดับของตนเอง การบันทึกและรายงาน การให้ข้อเสนอแนะการร้องทุกข์และการสำรวจทัศนคติของพนักงาน เป็นต้น ลักษณะข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของโครงการ ปัญหาสำคัญและความช่วยเหลือจากระดับบน แนวการพัฒนาใหม่ๆ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาและทัศนคติ ขวัญกำลังใจและความมีประสิทธิภาพของพนักงาน เป็นต้น ข่าวสารจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบนอาจมีการบิดเบือนได้จากสาเหตุสำคัญสองประการ คือ การเลือกเสนอแต่ข้อมูลที่ดี ปกปิดข้อมูลที่ไม่ดีไว้และผู้บริหารไม่ได้ใช้ความพยายามกระตุ้นกับการติดต่อสื่อสารในลักษณะนี้อย่างเพียงพอ แนวทางในการแก้ไขอาจจะกระทำได้โดยเทคนิคการเดินสำรวจโดยรอบ (walking around) พบปะพูดคุยและกระตุ้นให้มีการสื่อสารในลักษณะนี้กับผู้ปฏิบัติงาน แต่พึงระวังความเข้าใจผิดว่าเป็นการจับผิด

อีกกรณีหนึ่ง คือ การติดต่อสื่อสารในแนวนอน (horizontal communication) อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงานเดียวกัน หรือระหว่างหน่วยงานอาจเกิดได้จากการประชุม การรายงาน การบันทึก การโทรศัพท์และการพูดต่อหน้าผู้บริหารส่วนใหญ่จะใช้เวลากับการติดต่อสื่อสารในแนวนอนนี้ประมาณ $\frac{3}{4}$ ของเวลาในการติดต่อสื่อสารของเขาทั้งหมดและส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประสานงาน การแก้ปัญหา การแลกเปลี่ยนข้อมูล การแก้ปัญหาคัดแย้ง เป็นต้น ข้อความระวังในการติดต่อสื่อสารกรณีนี้ คือ การปกปิดข้อมูลที่คิดว่าจะเป็นผลร้ายต่อตนเองหรือจะเป็นประโยชน์ต่อคนอื่น การคำนึงถึงหน่วยงานของตนเป็นหลัก หวงข้อมูลและสร้างอาณาจักรของ

ตนเอง เป็นต้น แนวทางในการแก้ไข อาจใช้รูปแบบคณะกรรมการ หรือการจัดโครงสร้างองค์การแบบเมตริกซ์เพื่อกระตุ้นให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น

การติดต่อสื่อสารทั้งในแนวตั้งและแนวนอนดังกล่าวข้างต้น จัดเป็นการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการ (formal communication) ที่เกิดขึ้นตามสายการบังคับบัญชา หรือเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานอย่างไรก็ตาม ในองค์การหนึ่งๆ จะมีการติดต่อสื่อสารอีกลักษณะหนึ่งเกิดขึ้น เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างตัวบุคคล ไม่เกี่ยวกับสายการบังคับบัญชาหรือตำแหน่งงานใดๆ เรียกว่า การติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ (informal communication) ซึ่งจากผลการศึกษา อาจจำแนกเป็น 4 รูปแบบ คือ แบบสายโซ่เดี่ยว (single-strand chain) เกิดจากบุคคลคนหนึ่งส่งข่าวสารไปยังบุคคลอื่นๆ ต่อไปตามลำดับ แบบสายโซ่ซุบซิบ (gossip chain) เกิดจากการที่บุคคลคนหนึ่งกระจายข่าวสารไปยังบุคคลอื่นหลายๆ คน แบบสายโซ่ความน่าจะเป็น (probability chain) เกิดจากบุคคลคนหนึ่งกระจายข่าวสารออกไปยังคนอื่นแบบสุ่ม เป็นใครก็ได้ แล้วจะมีการส่งข่าวสารต่อไปยังบุคคลอื่นอีกแบบสายโซ่กลุ่ม (cluster chain) เกิดจากบุคคลคนหนึ่งเลือกส่งข่าวให้กลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง แล้วคนในกลุ่มนั้นสื่อสารต่อไปยังบุคคลอื่นอีก

การติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการดังกล่าวถือเป็นชีวิตจริงขององค์การ คงยากที่จะขจัดให้หายไปได้ ในบางครั้งอาจก่อผลในทางลบ แต่ในบางกรณีก็มีผลในทางบวก ขึ้นอยู่กับการจัดการที่เหมาะสม บางกรณีก็ช่วยลดความเครียดในการทำงาน แม้แต่การซุบซิบ บางครั้งก็มีประโยชน์หากมีการกล่าวถึงภาระละเมียดระเบียบกฎเกณฑ์หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้นและบางครั้งก็ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการบรรลุจุดหมายขององค์การ อย่างไรก็ตามในการบริหารองค์การ คานเตอร์ (Kanter quoted in Bartol, et al., 1998) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารว่าควรให้มีการติดต่อสื่อสารหลายช่องทาง (multiple channels) เน้นทั้งการติดต่อสื่อสารทั้งในแนวตั้งและในแนวนอน ในปัจจุบันอันเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงมีวิธีการในการติดต่อสื่อสารได้อีกหลากหลายวิธี เช่น ใช้ระบบ e-mail ระบบ voice mail และระบบ video teleconferencing เป็นต้น (Bartol, et al., 1998)

โคเลอร์และคนอื่นๆ (Koehler, et al., 1981, p.6) กล่าวว่า กระบวนการติดต่อสื่อสารเริ่มต้นด้วยแหล่งข้อมูล (Source) ที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลพยายามที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก เป็นความคิดข้อมูล (Ideation) ขั้นตอนที่สอง คือ การลงรหัส (Encoding) เป็นขั้นการแปลข่าวสาร ข้อมูล เป็นถ้อยคำ คำพูดหรือสัญลักษณ์ที่จะให้ข้อมูลมีผลต่อบุคคลอื่น กลายเป็นข่าวสาร (Message) ขั้นตอนที่สามเป็นการการส่งข่าวที่ลงรหัสแล้วผ่านไปยังผู้รับ โดยการพูด การเขียน การวาดภาพ หรือการแสดงโดยใช้ช่องทางของการสื่อสาร (Channel) ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เทป หรือถ้อยคำ ข้อเขียน ฯลฯ ขั้นตอนที่สี่ เป็นขั้นที่ผู้รับข่าวสาร

จะถอดรหัส (Decode) คือ แปลความหมายของข่าวสารเป็นรูปใดรูปหนึ่งที่เข้าใจได้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ ถ้าผู้รับข่าวสารไม่รับรู้อาสาหรือแปลความหมายของข่าวสารผิดพลาด การติดต่อสื่อสารจะไม่มีประสิทธิผลขั้นตอนที่ห้า เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการติดต่อสื่อสาร คือ ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สามารถรับรู้ได้ว่าผู้รับข่าวสารตอบสนองต่อข่าวสารตามที่ต้องการหรือไม่ ซึ่งอาจเป็นไปในรูปของคำพูด การปฏิบัติการหรือไม่ปฏิบัติการต่อข่าวสาร สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อประเมินประสิทธิผลของการติดต่อสื่อสาร สำหรับวิธีการติดต่อสื่อสาร โอ เรลลี่ และ โรเบิร์ต (O'Reilly & Roberts, 1977 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.307-308) ได้จำแนกแบบของการติดต่อสื่อสารออกเป็น 2 วิธี ดังต่อไปนี้

1. การติดต่อสื่อสารที่มุ่งความถูกต้องของข่าวสาร (The Information Accuracy Oriented) หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนภายใต้สายการบังคับบัญชาและอำนาจ หน้าที่

2. การติดต่อสื่อสารที่มุ่งการรับรู้ข่าวสารโดยทั่วกัน (The communication Openness Oriented) หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่มีได้แสดงให้เห็นสายการบังคับบัญชาและมีได้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นการติดต่อสื่อสารที่เป็นไปอย่างง่ายและเปิดเผย

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2547, น.23-24) การสื่อสารคือการถ่ายทอดความคิดจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง การสื่อสารจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำขาดไม่ได้ การสื่อสารมีหลายวิธีได้แก่ การพูด การเขียนและการพูดภาษากาย ความสำเร็จของการสื่อสารขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ ผู้รับข้อมูล เนื้อหาของข้อมูลและวิชาการสื่อสารดังนี้

1. ผู้รับข้อมูลหรือผู้ฟัง มีความสำคัญที่จะต้องวิเคราะห์ว่าเป็นใคร เพศอะไร มีการศึกษาอายุและประสบการณ์อย่างไร

2. วิธีการสื่อสาร ใช้วิธีการสื่อสารให้สอดคล้องกับธรรมชาติการรับรู้ เช่น คนปกติมีสมาธิประมาณ 30-45 นาที มีหน่วยความจำระหว่าง 5-9 หน่วย อัตราความเร็วที่แตกต่างระหว่างความคิดและการพูด เราสามารถคิดได้ 500-800 คำต่อนาที ขณะที่เราพูดได้เร็วประมาณ 100-200 คำต่อนาที ผู้สื่อสารจะต้องสร้างความสนใจ เพิ่มเติมช่องว่างดังกล่าว ตลอดทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมภูมิและสถานที่

3. เนื้อหาการสื่อสาร หรือเนื้อหาข้อมูล เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับผู้รับข้อมูลบอกได้ว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไรและเพื่ออะไร (Who What Where When How and Why) เนื้อหาที่จะสื่อสาร ต้องกระชับและความน่าเชื่อถือ

การสื่อสารที่ควรใช้ 2 ทาง คือ เปิดโอกาสให้ทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้รับข้อมูล มีโอกาสส่งรับและทบทวนข้อมูลอยู่ตลอดเวลา

ซานเซส (Sancsez, 1999 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.357) ได้กล่าวไว้ว่า แม้ว่า นักการศึกษาและนักเรียนจะถูกปิดกั้นให้ห่างไกลกันด้วยข้อความและข้อมูลข่าวสารที่มีมากมายใน ทุกๆ วัน แต่ดูเหมือนกับว่า นั่นคือการเรียกร้องความสนใจให้พวกเขาได้มาสนใจกัน การสื่อสาร เป็นความซับซ้อน, มีความละเอียดอ่อนและเป็นสิ่งที่พบเห็นอยู่ทั่วไป การสื่อสารแทรกซึมอยู่ทั่วไป ในชีวิตประจำวันในโรงเรียน จากคำสั่งของครู, การสนทนากัน, การเขียน, และจากสื่อต่างๆ เช่น วิดีโอเทป คอมพิวเตอร์และจากรูปแบบของศิลปะ การทดลองของนักเรียนในเรียนรู้จากสื่อ จากครู และครูใหญ่ โดยที่ครูใหญ่หรือผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญของการเข้าใจการสื่อสาร เพราะว่าการสื่อสารเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล, องค์กรและการบวนการบริหารงานโรงเรียน ทักษะในการสื่อสารจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะสรุปเกี่ยวกับการสื่อสาร ได้มีการจัดแบ่งปัญหาที่ผู้บริหารการศึกษาจะต้องสังเกตออกเป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. การสื่อสารเป็นสิ่งที่ยากจะแยกออกจากการบริหารงานที่เป็นการตัดสินใจการ กระตุ้นความสนใจและการเป็นผู้นำ

2. ปัญหาที่เกิดขึ้น (ไม่ทั้งหมด) ในโรงเรียน เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่ไม่ประสบ ผลสำเร็จ เชื่อว่าปัญหาที่เกิดขึ้นต่างๆ ไป เกิดจากการขาดการปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งได้ส่งผลสะท้อนทำ ให้เกิดความล้มเหลว ที่เป็นเหมือนรากฐานเบื้องต้นของชีวิตในโรงเรียน

3. การสื่อสารแบบเปิดเผยและแบบปิดบัง ตลอดจนการกำจัดปัญหา เป็นการที่ครู นักเรียน ผู้บริหารจะต้องมาเผชิญหน้ากันและปัญหาจะยังคงอยู่ การแก้ปัญหาที่ผู้บริหารจะต้องมี ศิลปะในการชักจูงผู้คนเหล่านี้ให้มาร่วมกัน

4. การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรม โดยการสื่อสาร ไม่สามารถให้ผู้อื่นหรือตัวแทนมาดำเนินการแทนได้

แม้ว่าสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นจะยังมีข้อจำกัด แต่สามารถนำมาบูรณาการในการแก้ปัญหา การสื่อสารที่พบโดยทั่วไปในโรงเรียนได้ การสื่อสาร การแก้ปัญหาและข้อจำกัดในการหาทางออก ของปัญหาที่พบสามารถพิจารณาจากแนวความคิดที่หลากหลายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการนำมา ปรับใช้แก้ปัญหาในภาพรวมได้

ฮอยและมิเกล (Hoy & Miskel, 2012, p390) กล่าวว่า แคธลิน เฟรดริกและลินดา (Kathleen, Fredrie & Linda, 1987) ได้ทำการศึกษาและสังเกต จึงได้ความจริงเกี่ยวข้องกับ กระบวนการสื่อสาร ได้มีการยอมรับและใช้ตามแนวความคิดที่เหมือนกัน ซึ่งแม้ว่าจะมีหลากหลาย แนวความคิดและทฤษฎี เราต่างเห็นด้วยกับข้อสรุปของคำจำกัดความตามแนวคิดของแคธลินและ เพื่อนของเธอ ดังนี้

1. ข้อความ (message) คือ ข้อความวาจาและข้อความที่ไม่ใช่วาจา หรือเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร เป็นความคิดที่แต่ละบุคคลใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน

2. ช่องทางการสื่อสาร (channel) เป็นสิ่งนำ หรือตัวกลาง หรือรูปแบบที่ใช้ในเดินทางของข้อความ รูปแบบสามารถเป็นได้ทั้งคลื่นแสงที่ไม่ใช่วาจาและกลายเป็นคลื่นเสียงจากการพูด สื่อสารเสมือนคุยกันตัวต่อตัว สัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ในโทรศัพท์และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

3. ผู้ส่งสาร (sender) หมายถึง บุคคล หรือแหล่งทั่วไป (เช่น สำนักงานผู้ควบคุม) ที่ส่งข้อความ ผู้รับสาร เป็นจุดหมายปลายทางของข้อความหรือเป็นผู้แปลรหัส

4. การสื่อสาร (transmission) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ไปยังจุดหมายปลายทางของข้อความ

5. การเข้ารหัสและการถอดรหัส (encoding and decoding) เป็นการเกิดความรู้เกิดความเข้าใจ โครงสร้างและกระบวนการในการสร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนแปลรหัสข้อความ

7. การเข้ารหัส (encoding) คือ การแปลงข้อความให้กลายเป็นสัญลักษณ์ โดยผู้ส่งสาร

8. การถอดรหัส (decoding) คือ การแปลความหมายข้อความ โดยผู้รับสาร

ดังนั้นกระบวนการเข้ารหัสและถอดรหัสจะทำให้ทราบความหมายของข้อความ โดยผ่านกระบวนการการตีความเรียบร้อยแล้ว

1. ผลสะท้อนกลับ (feedback) หมายถึง การตอบสนองจากการส่งข้อความที่มีต่อข้อความที่เริ่มต้นส่งหรือที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อความสามารถนำมาใช้งานได้ เป็นการนำผลสะท้อนกลับมาใช้ตีความข้อมูลได้

2. ประสิทธิภาพของการสื่อสาร (communication effect) หมายถึง ผล หรือผลลัพธ์ทั่วไปของกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อความ เช่น ได้รับความรู้ใหม่ๆ ความแตกต่างของเจตคติ วัฒนธรรมและความพึงพอใจ

ฮอยและมิเกล (Hoy & Miskel, 2012, p395-397) การสื่อสาร 2 ทาง หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์คนสื่อสารทั้งหมด เข้าสู่กระบวนการเริ่มและรับข่าวสาร ซึ่งตรงข้ามกับการสื่อสารทางเดียว การสื่อสาร 2 ทางต้องการ การแลกเปลี่ยนและการติดต่ออย่างต่อเนื่อง การสื่อสาร 2 ทางมีหลายรูปแบบ เช่น 4 รูปแบบนี้ บทสนทนา การไต่ถาม การอภิปรายและการสอน มีความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อย รูปแบบของการสนทนาเหล่านี้สามารถมองถึงวิธีการสื่อสารขององค์กร โรงเรียน การสื่อสารควรเป็นการสื่อสาร 2 ทางที่จะเข้าถึงได้เท่ากับข้อมูลที่ได้รับจากมุมมองหลากหลาย

- การสนทนา จำแนกเป็น 2 คุณภาพ ความร่วมมือทุกๆไป ใจกว้างอดทนและการแนะนำ ไปที่ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

- การไต่ถาม เกี่ยวข้องกับคนสองคนหรือมากกว่านั้น ร่วมกันที่จะตอบคำถาม แก้ไขข้อขัดแย้ง หรือสร้างข้อกำหนดการประนีประนอม ซึ่งทุกคนยอมรับ

- การอภิปราย แสดงถึงความตามหลักเหตุผล จิตใจที่สงสัยและไม่จำเป็นต้องการความเห็นด้วยระหว่างผู้เข้าร่วม ผลประโยชน์ที่มีศักยภาพของการอภิปราย คือผู้เข้าร่วมได้เห็นความคิดที่หลากหลายและความคิดเห็นได้รับความท้าทายที่เป็นไปได้ เพิ่มมากขึ้นที่สุด ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ชัดเจนและหนักแน่นขึ้นในมุมมองที่หลากหลาย

- การสะท้อนกลับ เป็นการโต้ตอบจากคนที่ได้รับข่าวสารเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายและผลกระทบของข่าวสารสำหรับผู้รับและ โอกาสของผู้ส่งที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ นอกจากนี้ ถ้าการสนทนาที่ต่อเนื่องเป็นเวลานานเท่าไรก็ตามและยังคงมีความหมายการสะท้อนกลับเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งกระบวนการนี้ให้ประโยชน์อยู่ 2 ทาง คือ หนึ่งเป็นร่องรอยที่มีเกี่ยวกับความสำเร็จของการสื่อสารและพัฒนาความถูกต้องและชัดเจนของข่าวสาร สองรูปแบบผลของความรู้เป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการแก้ไขหรือปรับปรุงการสื่อสารในอนาคต

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารมีผู้ได้ทำวิจัยไว้หลายเรื่อง เช่น ราปาซ (Rapaez, 1983, p.264) ได้ทำการวิจัยการติดต่อสื่อสารระหว่างศึกษาธิการที่ประสบความสำเร็จในงานกับผู้บริหาร โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการที่ประสบความสำเร็จจะพยายามใช้วิธีการหลายอย่างที่สามารถใช้กับการติดต่อสื่อสารเพื่อช่วยให้เกิดผลสำเร็จในงาน เช่น การติดต่อสื่อสารโดยตรงโดยใช้สื่อโทรทัศน์

เฟอร์รันดีโน (Ferrandino, 1984, p.853-A) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในงานกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในความสัมพันธ์กับความสำเร็จของผู้บริหาร โรงเรียนการติดต่อสื่อสารผู้บริหารสามารถอธิบายให้ผู้ร่วมงานได้เข้าใจถึงการตัดสินใจของผู้บริหาร ได้ดีกว่าการที่ผู้ร่วมงานจะตัดสินใจด้วยความรู้สึกละก้านิยมหรือการยอมรับด้วยความคิดของผู้ร่วมงานเพียงฝ่ายเดียว

ลอฟตัน (Lofiton, 1985, p.2150-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับแบบของผู้นำในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ครูยอมรับว่าเป็นผู้นำทางวิชาการ จะเป็นผู้ที่มีลักษณะการติดต่อสื่อสารกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ

ทุกกี (Tuckey, 1986, p.2824-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร สอดคล้องกับฮาเดน (Halden, 1987, p.1325-A) ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างแบบของการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับบรรยากาศของโรงเรียน ด้วยการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Communication Style Measure (CSM) ของนอร์ตัน (Norton) วัดการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและการใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Organizational Health Instrument (OHI) ของแฟร์แมน (Fairman) ในการวัดบรรยากาศขององค์กร ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารแบบใช้อำนาจ (Dominant Style) และแบบรวดเร็วกะทันหัน (Dramatic Style) ไม่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์กร แต่การติดต่อสื่อสารแบบเอาใจใส่ (Attentive Style) จะมีความสัมพันธ์สูงกับบรรยากาศองค์กรนี้

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัย ดังกล่าว สรุปได้ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหาร มีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) ข่าวสาร (Message) และผู้รับข่าวสาร (Receiver) เป็นสิ่งที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ติดต่อกัน มีเหตุผล มีการให้ความร่วมมือและเกิดความสามัคคี การติดต่อสื่อสารมี 2 ลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารในแนวตั้ง ได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากระดับสูงสู่ระดับล่างและจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับสูงและการติดต่อสื่อสารในแนวนอน อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานเดียวกัน หรือระหว่างหน่วยงานก็ได้ มีทั้งการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ปัจจัยระดับครู

ครูเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับครูที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 5 ตัว ได้แก่ บุคลิกภาพครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. บุคลิกภาพของครู

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2536, น.91) อธิบายเรื่องบุคลิกภาพไว้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะทั้งภายนอกและภายในที่รวมอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งและเป็นผลทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่างไปจากบุคคลอื่นบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 2 สภาพคือ 1) บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง บุคลิกภาพที่สามารถสังเกตเห็นหรือสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย บุคลิกภาพภายนอกนี้สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้โดยการฝึก เลียนแบบและสามารถวัดผลได้ทันที บุคลิกภาพภายนอกที่สำคัญที่สุด คือ บุคลิกภาพทางกายและวาจา 2) บุคลิกภาพภายใน หมายถึง บุคลิกภาพที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนเป็นส่วนที่สัมผัสได้ค่อนข้างยากและต้องใช้เวลาในการสัมผัสบุคลิกภาพภายใน

การพัฒนาบุคลิกภาพ หมายถึงการวิเคราะห์บุคลิกภาพของแต่ละคนว่าเหมาะสมเพียงใด แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ขาดหรือบกพร่องให้เหมาะสมหรือเป็นไปในลักษณะที่คนปรารถนา

การพัฒนาบุคลิกภาพของครูหมายถึง การแก้ไข ปรับปรุงและฝึกฝนบุคลิกภาพทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ด้านสังคมและด้านสติปัญญาของครูให้เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพครู

บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของครูไทย บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของครูไทยนั้นอาจใช้ลักษณะของสัปปริสธรรม 7 เป็นหลักยึดเหนี่ยว ครูผู้มี สัปปริสธรรม 7 ย่อมเป็นครูที่มีบุคลิกภาพดี สัปปริสธรรม 7 ได้แก่

- 1) ชัมมัณฺญาตา รู้หลักการอยู่ร่วมกัน รู้หน้าที่ รู้หลักความจริงของธรรมชาติ
- 2) อัถถัญญาตา รู้ความมุ่งหมายของการกระทำอันใด
- 3) อัถตัญญาตา รู้บทบาทภาวะหน้าที่ความสามารถ หรือรู้ว่าตนเองควรทำอะไร
- 4) มัตตัญญาตา รู้จักความประมาณตน
- 5) กาลัญญาตา รู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร
- 6) ปริสัญญาตา รู้จักท้องถิ่น ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี
- 7) ปุคคญญาตา รู้ความแตกต่างของบุคคลถ้าดีควรยกย่อง ถ้าไม่ดีควรตำหนิสั่งสอน

บุคลิกภาพ คือ ลักษณะภายนอกและภายในอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญแต่บุคลิกเป็นสิ่งที่สามารถสำรวจและสังเกตได้จึงสามารถปรับปรุง ส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นบุคลิกภาพให้ดีได้ครูจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมกับการเป็นครูเพราะครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และเป็นผู้พัฒนาศิษย์ให้มีบุคลิกภาพที่ดีและเหมาะสมตามที่สังคมปรารถนาอีกด้วยการที่ศิษย์จะออกไปสู่สังคมและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นต้องเป็นคนที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมด้วย อย่างไรก็ตาม สัปปริสธรรม 7 เป็นธรรมที่ครูสามารถใช้เป็นเครื่องช่วยทั้งในการพัฒนาบุคลิกภาพของครูและสร้างเสริมค่านิยมในวิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูแต่ละคนว่ามีปัญญาและมีความพากเพียรเพียงใด

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะโดยรวมของบุคคลทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายใน ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ บางอย่างก็แสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ได้ บางอย่างก็ไม่แสดงออกให้ผู้อื่นรับรู้ บุคลิกภาพมีส่วนอย่างสำคัญต่อการปรับตัวในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ องค์ประกอบของบุคลิกภาพของครูสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ด้านกายภาพ หมายถึง รูปร่างหน้าตา กิริยาอาการและการแต่งกายเป็นสำคัญ ครูที่มีบุคลิกภาพด้านกายภาพเป็นปกติและน่าศรัทธา น่านับถือ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จ ในการอยู่

ร่วมกับลูกศิษย์มากกว่าครูที่มีบุคลิกภาพด้านกายภาพที่ผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผิดปกติในทางที่ไม่ดี หากจะกล่าวเฉพาะในด้านการแต่งกายแล้ว อาจจะสรุปได้ว่าการแต่งกายที่เหมาะสมที่สุดของครู คือการแต่งกาย (ซึ่งรวมถึงการแต่งหน้าและทรงผมด้วย) ที่สะอาด เรียบร้อย ดูดี น่านับถือ ซึ่งภาษาอังกฤษใช้คำว่า Neat and Clean นั่นเอง

2) ด้านวาจา หมายถึง การแสดงออกโดยทางวาจา บุคลิกภาพทางวาจาที่ดีของครู หมายถึง การพูดด้วยถ้อยคำที่ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับบุคลิกภาพของลูกศิษย์ ซึ่งหมายถึง ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป การพูดด้วยน้ำเสียงที่แฝงด้วยความเมตตา ประรณานาติ นุ่มนวล การพูดด้วยลีลาที่เหมาะสม ไม่ซ้ำไม่เรื้อจนเกินไปและรวมไปถึงการพูดน้อย หรือเงียบขรึมจนเกินไป หรือการพูดมากจนน่ารำคาญด้วย

3) ด้านสติปัญญา หมายถึง การมีไหวพริบที่ดี สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสม มีการตัดสินใจที่ดีและการมีอารมณ์ขันที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงการสร้างอารมณ์ขันให้แก่ลูกศิษย์และการรับอารมณ์ขันของลูกศิษย์ได้ดี

4) ด้านอารมณ์ หมายถึง การควบคุมอารมณ์ได้ดีไม่แสดงออกซึ่งความรู้สึกต่างๆ ได้ง่ายจนเกินไป ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ดีใจ อารมณ์โกรธ อารมณ์เศร้า หรืออารมณ์หงุดหงิดรำคาญก็ตาม ครูที่มีบุคลิกภาพทางอารมณ์ที่เหมาะสมคือครูที่มีอารมณ์ดี มั่งคั่ง เสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งจะแสดงออกให้เห็นทางสีหน้าแววตา ท่าทางและวาจาให้ลูกศิษย์รับรู้ได้ แต่จะอย่างไรก็ตามครูก็อาจจะโกรธลูกศิษย์บ้างก็ได้หากมีเหตุผลอันสมควรให้โกรธ ไม่ใช่โกรธเพราะครูอารมณ์ไม่ดีและก็มีครูจำนวนไม่น้อยที่ดูเหมือนจะโกรธหรือขัดใจกับลูกศิษย์อยู่เป็นเนืองนิจ แต่ลูกศิษย์ก็สามารถปรับตัวได้เพราะเกิดการเรียนรู้ว่านั่นคือลักษณะของครู ซึ่งก็คงเป็นไปตามคำกล่าวที่ว่า หากอารมณ์ดีเสมอต้นเสมอปลายไม่ได้ ก็ขอให้อารมณ์ร้ายคงเส้นคงวา ดีกว่าคุ่มดีคุ่มร้ายนั่นเอง เพราะครูที่มีอารมณ์คุ่มดีคุ่มร้ายจะทำให้ลูกศิษย์ไม่สามารถปรับตัวได้ง่ายๆ

5) ด้านความสนใจ หมายถึง การมีความกระตือรือร้นที่จะรับรู้เรื่องความรู้ต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้อย่างหลากหลาย ความสนใจที่กว้างขวางย่อมเกิดจากประสบการณ์ที่หลากหลายของบุคคลนั้นๆ ครูที่มีความสนใจกว้างขวางจะเป็นครูที่สามารถเลือกใช้คำพูดหรือการกระทำที่ถูกต้องใจคนได้หลายลักษณะ ซึ่งเป็นไปตามหลักของการสื่อสารความคิดที่ว่า บุคคลที่มีความสนใจตรงกันจะสื่อสารความคิดกันได้ดี แต่เนื่องจากลูกศิษย์ของครูมีจำนวนหลายคนและหลากหลายความสนใจ ครูจึงต้องมีความสนใจหลากหลายตามไปด้วย มิเช่นนั้นแล้วก็จะถูกใจลูกศิษย์ส่วนน้อย แต่ไม่ถูกใจลูกศิษย์ส่วนมาก

ธีระ ฤกษ์เจริญ (2550, น.340) กล่าวว่า บุคลิกภาพของครู (Teacher's Personality) หมายถึง ลักษณะเฉพาะบุคคลที่แสดงออกในสถานะหนึ่งๆ จนเกิดเป็นนิสัยหรือสัญลักษณ์อันเด่นชัดประจำตัว บุคลิกภาพของครูที่จะส่งเสริมการสอน ได้แก่

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่ประหม่า ขลาด แต่มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
2. มีอารมณ์สม่ำเสมอ เบิกบาน มั่นคง ไม่โมโหง่าย ไม่มีอคติ
3. มีท่าทาง ท่วงทีสง่า แต่งกายดี สะอาดและเรียบร้อย
4. มีสำเนียงการพูดจาดี ฉะฉาน ชัดเจน มีวาทศิลป์
5. มีสายตาเข้มแข็ง เวลาสอนดูเด็กทุกคน
6. ปฏิบัติงานสม่ำเสมอ ไม่สั่งการตามอารมณ์
7. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง
8. ใช้คำสั่งหยาบคาย สั้นและเรียบง่าย
9. มีความรู้ทันสมัย
10. มีการสมาคมดี

ทิสนา แคมมณี (2545, น.17) ได้อธิบายว่า ครูผู้สอน มีอิทธิพล ต่อการเรียนการสอน หลายประการ เช่น การมีความรู้ความเข้าใจในสาระที่สอน การมีความสามารถในการสอน การมีความตั้งใจ การมีทัศนคติต่อการสอน ความรู้สึกต่อผู้เรียน สภาพจิตใจ แรงจูงใจ สุขภาพ ความพร้อมของผู้สอน บุคลิกลักษณะของผู้สอน มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและต่อพฤติกรรม การสอนของครู ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะโดยรวมของบุคคลทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายใน ได้แก่ คุณลักษณะทางกาย ทางสมอง ทางจิตใจหรืออารมณ์ทางความสามารถและทางสังคม เช่น การแต่งกายการเดิน การยืน การนั่ง กิริยา มารยาทและการพูดจา

2. เจตคติต่อการสอนของครู

เจตคติตามความหมาย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2544, น.321) หมายถึง ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งและนักจิตวิทยาและนักวิจัย การศึกษาให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้ อัลพอร์ต (Allport, 1985, p.810) ได้กล่าวไว้ว่าเจตคติ เป็นลักษณะของความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลากรที่มีต่อบุคคลสิ่งของหรือสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องในส่วนปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, น.56) ได้สรุปความหมายของเจตคติ ดังนี้คือ 1) ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆหลังจากบุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้นความรู้สึกนี้แบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ (1) ความรู้สึกในทางบวกเป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจเห็นชอบและสนับสนุน

(2) ความรู้สึกในทางลบเป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจไม่เห็นด้วยไม่ชอบและไม่สนับสนุน (3) ความรู้สึกที่เป็นกลางคือไม่มีความรู้สึกใดๆ 2) บุคคลแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรมซึ่งแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ลักษณะคือ (1) พฤติกรรมภายนอกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้มีการกล่าวถึง สนับสนุนท่าทางหน้าตา ที่บอกความพึงพอใจ (2) พฤติกรรมภายในเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นไม่ได้ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก หรือความรู้สึกเป็นกลาง

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบเสมอแต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไปโดยปกติบุคคลมักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตคติที่มีอยู่แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณี โดยบางครั้งเรามีเจตคติอย่างหนึ่งแต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามเจตคติที่มีอยู่

เจตคติต่อวิชาชีพครูนับเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งเพราะคุณภาพของการสอนจะเป็นไปในรูปใดนั้นความสำคัญส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเจตคติต่ออาชีพของผู้สอนและเจตคติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กด้วย เซเรนสัน (Sorenson, 1964, p.248) ดังนั้นคุณภาพของครูเป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับจากการศึกษาพบว่า ครูที่มีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพของตน เช่น ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของวิชาชีพ ตลอดจนไม่มีความภาคภูมิใจ อีกทั้งไม่คิดที่จะปรับปรุงวิชาชีพให้ก้าวหน้าและไม่กระทำตนเป็นครูที่ดีในสายตาของเด็กนักเรียน สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้เกิดปัญหาเรื่องระเบียบวินัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพครูนั้น มีอยู่หลายประการทั้งด้านปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยทางสังคมและจิตลักษณะซึ่งในการวิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนตัว เฉพาะด้านเพศ ชั้นปี สาขาวิชา และผลการเรียนปัจจัยทางสังคมศึกษาเฉพาะการปฏิบัติทางพุทธศาสนาและจิตลักษณะศึกษาเฉพาะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การหยั่งลึกทางสังคมนอกจากนี้ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้นักศึกษา มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการศึกษาดังนั้นเจตคติและความตั้งใจต่อการศึกษามีบทบาทสำคัญมากในอันที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการศึกษานักศึกษา กล่าวคือถ้า นักศึกษามีเจตคติที่ดีและมีความตั้งใจในการศึกษาทำให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษานอกจากนี้ ชีระ รุญเจริญ (2550, น.341) กล่าวถึงทัศนคติของครู (Teacher's Attitude) ว่าครูที่มีทัศนคติ หรือความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่น โดยเฉพาะนักเรียน ย่อมจะส่งเสริมการสอนให้ได้ผลดี ทัศนคติที่ดีของครู ได้แก่ 1) ความรู้สึกชอบเป็นมิตรกับคนทั่วไป 2) ชอบคบหาสมาคมกับคนทั้งหลาย 3) ใจดี 4) ชอบรื่นเริงและสนุกสนาน 5) เป็นที่ไว้วางใจของนักเรียน 6) ออดทนดี 7) ถ่อมตน 8) ประมาทตน 9) ไวต่อคำถาม หรือความรู้สึกของนักเรียน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติต่อการสอนของครู หมายถึง ความรู้สึกต่ออาชีพครู ต่อการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วยความรู้สึกในทางบวก ความรู้สึกในทางลบ และความรู้สึกที่เป็นกลาง

3. ความรอบรู้ของครู

ความรอบรู้ของครู หมายถึง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนและงานอื่นๆ ที่สนับสนุนการสอน การปฏิบัติงานในวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2005, p.15) และ บันดูรา (Bandura, 1997 quoted in Hoy & Miskel, 2005, p.153) มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ความรอบรู้ของครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่ทำให้ทำงานประสบผลสำเร็จ ความรอบรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของครูในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552, น.49) กำหนดไว้ ดังนี้

1. เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่จูงใจและเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้
3. เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. จัดกิจกรรมและสถานการณ์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่าง

สร้างสรรค์

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อย

ของผู้เรียน

7. ใช้สื่อเพื่อฝึกคิดการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
8. ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง
9. ฝึกฝนมารยาทและวินัย
10. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

การจัดการเรียนการสอนของครูจะประสบผลสำเร็จ ต้องมีการวางแผนการสอนที่ดี ซึ่ง มัวร์ (Moore, 1990, p.10-11) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการวางแผนการสอน มี 7 ขั้นตอน คือ

1. การสังเกต
2. การเขียนวัตถุประสงค์
3. เลือกสื่อการสอน
4. พิจารณาแผนการสอนที่เหมาะสม
5. เลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการสอน

6. การกำหนดข้อยุติแผนที่ใช้ในการสอน

7. กำหนดและพัฒนาการประเมินผลที่เหมาะสม

บันดูรา (Bandura, 1997 quoted in Hoy & Miskel, 2001, p.152) ได้กล่าวว่า ครูที่มีความรอบรู้และมีประสิทธิภาพในการสอน ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการชี้แนะ (Physiological cues)
2. ความสามารถในการพูดจูงใจ (Verbal persuasion)
3. ตัวแบบในการทำงาน (Modeling)
4. ประสบการณ์ความรอบรู้ของครู (Mastery experience)

ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ประการ เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการพัฒนา การวิเคราะห์งานการสอนและการประเมินความสามารถในการสอน ส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูและมีผลต่อเนื่องไปถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ มัวร์ (Moore, 1990, p.24) กล่าวว่า ความรอบรู้ของครูเกิดขึ้นจากทักษะในการสอนของครู ได้แก่ 1) ทักษะการวางแผนการสอน (Pre instructional skill) 2) ทักษะการปฏิบัติการสอน (Instructional skill) และ 3) ทักษะการวัดและประเมินผลหลังสอน (Post instructional skill) สอดคล้องกับทิสนา แชมมณี (2545, น.113-114) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอน (Direct instruction) เพื่อให้การสอนมีคุณภาพ มีหลักการดังต่อไปนี้ คือ 1) การจัดหาได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน 2) การตรวจสอบความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน 3) การนำเสนอเนื้อหาสาระได้อย่างกระชับชัดเจน 4) การฝึกปฏิบัติใช้ความรู้หรือทักษะที่เรียนรู้ 5) การได้รับข้อมูลป้อนกลับและ 6) การฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ธีระ รุญเจริญ (2550, น.399-340) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้การสอนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความรู้ของครู (Teacher's Knowledge) หมายถึง รากฐานของการอบรมที่ครูได้รับมาจากโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่น รวมทั้งความรู้สามัญและความรู้ทางวิชาครู ดังนี้คือ

1. ความรู้สามัญ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการทั่วไป เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ถ้าครูมีความรู้ในเนื้อหาวิชาดีและลึกซึ้งพอที่จะถ่ายทอดให้นักเรียนได้มากเพียงใดก็จะส่งเสริมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงนั้นและความรู้พิเศษบางอย่าง เช่น ดนตรี ขับร้อง ละคร การฝีมือ พลศึกษา แม้ครูไม่มีหน้าที่จะต้องสอน แต่ก็ควรรู้ไว้เป็นเครื่องแสดงคุณวุฒิและความสามารถของตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนรักใคร่และนับถือมากขึ้น นอกจากนี้ ครูจะต้องเป็นผู้ชวนขวนขวายหาความรู้ได้จากสิ่งแวดล้อมนานาประการ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ พิพิธภัณฑสถานและสถาบันอื่นๆ

2. ความรู้ทางวิชาครู ได้แก่ ความรู้วิชาเฉพาะ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวกับหลักการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนได้อย่างดี ครูต้องเรียนรู้หลักการศึกษ หลักการสอน จิตวิทยา ปรัชญา

การศึกษา ประวัติการศึกษา วิธีสอนวิชาเฉพาะ สุขศาสตร์ของโรงเรียน สุขศาสตร์ทางจิต สิ่งเหล่านี้ เป็นเครื่องช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียน เข้าใจสภาพความเป็นไปของวิธีการศึกษา ความผันแปร ของความคิดเห็นในวงการศึกษามาตลอดจนวิถีทางที่ดีและเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการสอนให้นักเรียน ได้ผลสมความมุ่งหมายและปรัชญาทางการศึกษา

การที่ครูจะมีความรอบรู้ก็จะต้องมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ดังต่อไปนี้คือ

1. ครูจะต้องทันสมัยด้านเนื้อหา ปัจจุบัน โลก Internet มีความก้าวหน้าทันสมัย เนื้อหาวิชาที่มีในตำราจะไม่ค่อยทันสมัย กว้างขวางและหลากหลาย หากให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจาก Internet ก็จะได้ความรู้ที่หลากหลายและทันสมัย เพราะเนื้อหาบางอย่าง ผ่านการคัดกรองผ่าน กระบวนการด้านการวิจัยพัฒนามาแล้ว เป็นองค์ความรู้ที่เชื่อถือได้ ถือว่า Internet คือ ห้องสมุดที่ใหญ่ที่สุดในโลก

2. ให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง หมายความว่า ครูควรจัดกิจกรรมในรูปแบบ ให้ผู้เรียนไปศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูและนักเรียนร่วมกันคิดกิจกรรมว่าจะศึกษาเรื่องใด ที่ไหนอย่างไรในหลักการ TOK (Theory of knowledge) จัดกระบวนการให้เป็นระบบ แล้วเขียน เป็นองค์ความรู้รวบรวมไว้เผยแพร่ผ่านครูที่ปรึกษา ให้ผู้เรียนสามารถเขียนเรียงความขั้นสูงได้และ สามารถพูดปากเปล่าได้โดยไม่ต้องดูเอกสารและจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ คนอื่นสามารถเข้ามาศึกษาค้นคว้าได้อย่างหลากหลาย

3. ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ครูจะต้องเป็น People ware มีความรู้ด้าน ICT สามารถผลิตสื่อ หรือใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างทันสมัยหลากหลายกับโลก ไร้พรมแดน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่อ ICT เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นพร้อมที่จะค้นคว้าหาความรู้ได้ผ่านสื่อ ICT สื่อมัลติมีเดียและครูสามารถ ให้คำปรึกษากับผู้เรียนได้อย่างไม่ติดขัด มีความพร้อม มีความสามารถโดยมีสื่อด้าน ICT เป็นหลัก

แต่อย่างไรก็ตาม ครูจะต้องมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าผู้เรียนเป็นลูกค่าที่สำคัญที่สุด เมื่อเรียนจบแล้ว จะต้องมีความพึงพอใจสามารถที่จะเรียนรู้พัฒนาต่อยอดได้และอยู่ภายใต้ของการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแลประเมินผล จากหน่วยงานอื่น ที่ไม่ใช่องค์กรทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าความรอบรู้ของครูเป็นลักษณะพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ของครูที่แสดงถึงความรู้ ความเชี่ยวชาญและทักษะที่เกิดจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจากผล การปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานต่างๆ ไป ที่เป็นประโยชน์ต่อ

การปฏิบัติงานต่อวิชาชีพและการพัฒนาปรับปรุง วิธีการในการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

คำว่า“แรงจูงใจ” หรือ “Motivation” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Movere หมายถึง การเคลื่อนไหว (To Move) นักจิตวิทยาให้ความสำคัญกับสิ่งเร้าภายนอกและสิ่งเร้าภายในที่เป็นพลังผลักดันให้มนุษย์มีการเคลื่อนไหว เพื่อไปสู่เป้าหมายที่แต่ละคนต้องการ (ชร สุนทรายุทธ, 2551, น.295) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลากหลาย ดังนี้

ซูซีฟ อ่อน โคนสูง (2550, น.90) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า เป็นพลังที่กระตุ้นให้ทำพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยสำเร็จ สอดคล้องกับลักษณะ สิริวัฒน์ (2549, น.74) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ถูกกระตุ้น โดยแรงขับของแต่ละบุคคลเพื่อสู่จุดหมายปลายทาง อย่างไม่อย่างหนึ่งและร่างกายอาจสมประสงค์ในความปรารถนาอันเกิดจากแรงขับนั้นๆ ได้

ตามความหมายข้างต้น แรงจูงใจกล่าวรวมถึง แรงขับ (Drive) ความต้องการ (Need) แรงกระตุ้น (Incentive) รางวัล (Reward) แรงเสริม (Reinforcement) การตั้งเป้าหมาย (Good Setting) ความคาดหวัง (Expectancy) และความชอบ (Like) รวมไว้ด้วยกันทั้งหมด

ในการทำงานใดๆก็ตาม ถ้าจะให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน (ภารดี อนันต์นารี, 2545, น.54)

แมคเคลแลนด์ แอทกินสันและเรย์เนอร์ (McClelland, 1961, Atkinson & Raynor, 1974 quoted in Robbins, 1998, p.175-178) มีแนวคิดว่า ทุกคนมีแรงจูงใจในตัวเอง 3 แบบ คือ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Need for Achievement : nAch) หมายถึง ความต้องการที่จะบรรลุความสำเร็จตามมาตรฐานของเป้าหมายที่กำหนดเป็นพลังที่ทำให้เกิดความพยายามต่อสู้เพื่อความสำเร็จส่วนบุคคลมากกว่าความหวังในรางวัลหรือผลตอบแทน

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ (Need for Affiliation : nAff) หมายถึง ความปรารถนาการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ปรารถนาความรักและมิตรไมตรีกับผู้อื่น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมพันธสูงจะต้องการเป็นที่ยอมรับและได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Need for Power : n Pow) หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะมีอิทธิพลหรือสามารถควบคุมผู้อื่น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะมีลักษณะชอบการบังคับและพยายามใช้อิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ

ในส่วนทฤษฎีการจูงใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่สำคัญ ได้แก่

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow

สาระสำคัญของทฤษฎีนี้ กล่าวไว้ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาอย่างไม่สิ้นสุดและเป็นความต้องการที่เป็นกลุ่มเป็นชุด มีการจัดสำคัญไว้เป็นระดับขั้น จากต่ำสุดไปหาสูงสุดดังนี้ คือ ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ (Basic Physiological and Biological Needs) ความต้องการในความปลอดภัยและต้องการความมั่นคง (Safety Security Needs) ความต้องการในทางสังคมความรักใคร่และความเป็นเจ้าของ (Social affiliate and Belonging Needs) ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องและเป็นที่ยอมรับ (Esteem, Recognition Needs) และความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุด หรือความต้องการประจักษ์ตน (Self-Actualization, Self-Fulfillment Needs)

2. ทฤษฎีการจูงใจในความสำเร็จของ McClelland

ทฤษฎีนี้ ศึกษาระดับความต้องการในความสำเร็จของมนุษย์โดยมีที่มาจากความต้องการสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความต้องการความสัมพันธ์ (Need for Affiliation-n Aff) หรือแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ 2) ความต้องการมีอำนาจ (Need for Power-n Pow) หรือแรงจูงใจใฝ่อำนาจ 3) ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement-n Ach) หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ดังนั้น การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจไปใช้ในการบริหารจัดการ โดยยึดแนวทางดังต่อไปนี้ (ชร สุนทรายุทธ, 2551, น.299-315)

1. การตระหนักในความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาในแง่ความต้องการความสามารถ ทักษะค่านิยม การรับรู้ ความตั้งใจ ความสนใจ อารมณ์ ภูมิหลังส่วนตัว ความมั่นใจในตนเองและความสัมพันธ์ทางสังคม

2. การจัดคนให้เหมาะกับงาน จากแนวคิดความแตกต่างของแต่ละบุคคล ต้องพิจารณาว่าบุคคลแต่ละคนนั้นเหมาะกับงานประเภทใด

3. การใช้เป้าหมายเพื่อการจูงใจ เป้าหมายที่ใช้จูงใจ จะเกี่ยวข้องกับความปรารถนา ความอยากหรือความต้องการซึ่งจะเป็นมูลเหตุให้เกิดความตั้งใจและเกิดพฤติกรรมหรือการกระทำในเวลาต่อมา การเอื้ออำนวยให้มีชีวิตการทำงานที่มีคุณภาพ (Quality work Life)

4. การใช้การป้อนกลับเพื่อการจูงใจ เป็นการส่งข่าวสาร ข้อมูลหรือทำให้ผู้ร่วมงานทราบว่างานของเขาได้ผลเพียงไร ซึ่งจะโยงไปสู่การได้รับรางวัล หรือการลงโทษ เพื่อประเมินคำสั่งที่ได้ทำไปและเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข

5. การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย หรือโครงการต่างๆ เพื่อเขาจะได้มีแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในทำงาน บรรลุผลตามที่เราได้มีส่วนกำหนดขึ้นมา

6. การให้ผลตอบแทนการปฏิบัติงาน หรือรางวัลตามคุณภาพและปริมาณงานที่ทำ เป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้ร่วมงานทราบว่า การปฏิบัติงานอย่างไรจึงจะได้รับรางวัล แบบใดเป็นสิ่งที่ตอบแทนการให้รางวัลและการลงโทษ

7. การสร้างและธำรงไว้ซึ่งระบบการจูงใจที่เป็นธรรมชาติ มีหลักการว่าสำหรับบุคคลหนึ่งรางวัลที่เขาได้เป็นผลมาจากการกระทำ ควรมีค่าเท่าเทียมกับสิ่งที่เขาได้ทุ่มเท กล่าวคือเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงาน ผลงานที่ออกมาที่ข้อมต่างกันและต่างกัน ในรางวัลหรือผลตอบแทนด้วย

นักจิตวิทยาได้แบ่งรูปแบบแรงจูงใจของมนุษย์ ที่สำคัญ มี 5 แบบ ดังนี้ (ชร สุนทรายุทธ, 2551, น.297-299)

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้
 - 1) มุ่งหาความสำเร็จ (Hope of Success) และกลัวความล้มเหลว (fear of Failure)
 - 2) มีความทะเยอทะยานสูง
 - 3) ตั้งเป้าหมายสูง
 - 4) มีความรับผิดชอบในการทำงานดี
 - 5) มีความอดทนในการทำงาน
 - 6) รู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง
 - 7) เป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีการวางแผน
 - 8) เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้
 - 1) เมื่อทำสิ่งใดเป้าหมายก็เพื่อได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
 - 2) ไม่มีความทะเยอทะยาน มีความเกรงใจสูง ไม่กล้าแสดงออก
 - 3) ตั้งเป้าหมายต่ำ
 - 4) หลีกเลี่ยงการโต้แย้งมักจะคล้อยตามผู้อื่น
3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) มีลักษณะสำคัญดังนี้
 - 1) ชอบมีอำนาจเหนือผู้อื่น ซึ่งบางครั้งอาจจะออกมาในลักษณะก้าวร้าว
 - 2) มักจะต่อต้านสังคม
 - 3) แสวงหาชื่อเสียง
 - 4) ชอบเสียง ทั้งในด้านของการทำงาน ร่างกายและอุปสรรคต่างๆ

- 5) ชอบเป็นผู้นำ
4. แรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว (Aggression Motive) มีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้
 - 1) ถือความคิดเห็น หรือความสำคัญของตนเป็นใหญ่
 - 2) ชอบทำร้ายผู้อื่น ทั้งการทำร้ายด้วยกาย หรือวาจา
5. แรงจูงใจใฝ่พึ่งพา (Dependency Motive) มีลักษณะที่สำคัญดังนี้
 - 1) ไม่มั่นใจในตนเอง
 - 2) ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองมักจะลังเล
 - 3) ไม่กล้าเสี่ยง
 - 4) ต้องการความช่วยเหลือและกำลังใจจากผู้อื่น

แรงจูงใจในการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของบุคคลและองค์การ ดังนั้นผู้บริหารที่มุ่งพัฒนาองค์การเพื่อให้เกิดประสิทธิผลหรือบรรลุเป้าหมายขององค์การจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อที่จะเข้าใจในการทำงานไปสู่เป้าหมายและบรรลุความสำเร็จได้มากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการทำงานมีงานวิจัยจำนวนมากที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ในระดับสูงระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความพึงพอใจในการทำงาน (Robbins, 1998, p.117) โดยสรุปมีดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพึงพอใจในงานที่เป็นความรับผิดชอบของตนงานที่มีข้อมูล ป้อนกลับและเป็นงานที่มีความเสี่ยงปานกลาง มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะประสบผลสำเร็จในงานที่มีลักษณะกล้าได้กล้าเสีย
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กรขนาดใหญ่และผู้บริหารในองค์กรขนาดใหญ่ไม่จำเป็นต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สนใจว่าตนเองทำงานได้ดีเพียงใดโดยไม่สนใจการทำงานของคนอื่น
3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ มักมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความสำเร็จในการบริหาร ผู้บริหารที่ดีที่สุดจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ต่ำให้เป็นจริง

ดังนั้น แรงจูงใจในการทำงาน จึงเป็นพลังที่กระตุ้นบุคคลให้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความก้าวหน้าในการทำงานและได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน

หน่วยงานใดไม่มีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้ว หน่วยงานนั้นย่อมไม่สามารถจะโน้มน้าวจิตใจผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้สึกต่อหน่วยงานผลงานย่อมต่ำลง การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพในส่วน of สถานศึกษานั้นหัวใจของความสำเร็จด้านวิชาการขึ้นอยู่กับ

ความสามารถในการจูงใจให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น แรงจูงใจในการทำงานของครู จึงนับว่ามีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูและสถานศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาวิจัย ดังกล่าวสรุปได้ว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นพลังที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ เป็นพฤติกรรมที่มีความมั่นคงและจะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไปเรื่อยๆ แรงจูงใจที่นำไปสู่ความสำเร็จ

5. พฤติกรรมการสอนของครู

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ การแสดงออก อากัปกริยา รวมถึงลักษณะสีหน้าท่าทาง ซึ่งบ่งบอกถึงความรู้สึภายในความชอบหรือไม่ชอบของบุคคล ตัวอย่างของพฤติกรรม เช่น การพูด การอธิบาย การยื่น การแสดงออกทางสีหน้าจังหวะการพูด ความดังของเสียง เป็นต้น

พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนอย่างมากการสอน (Teaching) มีความหมายที่หลากหลาย เช่น

การสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้

การสอน หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนต้องแก้ปัญหาต่างๆ

การสอน หมายถึง การจัดสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

การสอน หมายถึง การสร้างหรือจัดสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

การสอน หมายถึง การแนะแนวทางแก่ผู้เรียนเพื่อให้ศึกษาหาความรู้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.2) สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.50-54) กล่าวว่า การสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน การสอนเป็นหน้าที่หลักของครู การเป็นครูที่ดีหรือครูตามอุดมการณ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีคุณธรรมและมีความสามารถในการปฏิบัติได้ การสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดี โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1) ตัวป้อน (Input) หมายถึง ผู้เรียน ผู้สอนเนื้อหาวิชา สื่อการสอนสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นต้น

2) กระบวนการ (Process) หมายถึง กระบวนการจัดการสอนเป็นการวางแผนและเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการสอนและประเมินการสอน

3) ผลผลิต (Product) หมายถึง ผลสัมบูรณ์ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปทางที่ปรารถนาของผู้เรียน เป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตรเป็นต้น

การสอนแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการสอนเป็นการวางแผนการสอนก่อนการสอน 2) ขั้นการดำเนินการระหว่างสอนเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันและ 3) ขั้นการประเมินผล เป็นขั้นสุดท้ายของการสอน โดยครูประเมินผลการเรียนการสอน

พฤติกรรมการสอนของครู (Teaching Behavior) พฤติกรรมการสอนของครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรงเนื่องด้วยพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน ดังนั้นครูต้องรู้จักวิธีการสอนต่างๆ อย่างตรงจุดเหมาะสมกับสภาพนักเรียน (กรมวิชาการ, 2534, น.64) เพราะว่าการเรียนการสอนเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนอย่างที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่าคุณภาพการสอนที่ดีของครูอยู่ที่พฤติกรรมของครู พฤติกรรมการสอนของครูมีผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของผู้สอน นักการศึกษาหลายคนได้ให้ความหมายพฤติกรรมการสอนไว้ต่างกัน เช่น อุไรพร พานิชกุล (2539, น.17) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอน หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกเกี่ยวกับการเรียน การสอน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครู หมายถึง การปฏิบัติการสอนหรือการดำเนินการสอนในหน้าที่ของครูตลอดจนลักษณะหรือพฤติกรรมต่างๆ ของครู ซึ่งส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วน ชุตติกาญจน์ บุญญะฉิตสุข (2546, น.33) กล่าวว่า พฤติกรรม การสอนของผู้สอนเป็นกิจกรรม หรือการกระทำที่ผู้สอนแสดงออกในกระบวนการสอนของผู้สอน เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของของผู้เรียนด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ แรมส์เดน (Ramsden, 1993 อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544, น.9) ให้ข้อเสนอการพิจารณาลักษณะการสอนที่ดีดังนี้ 1) การสร้างเจตคติในวิชาที่สอนกับผู้เรียน 2) สามารถใช้วัสดุการสอนอุปกรณ์การสอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจได้ 3) จูงใจให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับที่สมควร 4) อธิบายเรื่องที่สอนอย่างง่าย 5) อธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย 6) ห่วงใยและให้เกียรติผู้เรียน 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนโดยอิสระ 8) สามารถเรียนและปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้มากที่สุด 9) วิธีสอนและในทำงานที่ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ 10) วัดผลด้วยความเที่ยงธรรม 11) เน้นเนื้อหาที่สำคัญอย่างแท้จริง 12) ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพต่องานที่ผู้เรียนส่ง 13) สนใจเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนและมุ่งพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

พรวิมล ระวันประโคน (2545, น.20) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ กับพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยศึกษาพฤติกรรมการสอนของครู 3 ประการ ได้แก่

- 1) การวางแผนและการเตรียมการสอน หมายถึง กิจกรรมในการคิดและการทำล่วงหน้า ในการดำเนินการสอนอันประกอบไปด้วยการกำหนดจุดประสงค์การจัดเนื้อหา กิจกรรม ประสบการณ์สื่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ กลวิธีต่างๆ ตลอดจนวิธีการประเมิน
- 2) การดำเนินการสอน หมายถึง กระบวนการและพฤติกรรมของครูที่ใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

3) การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลทางการศึกษาให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดของครูผู้สอน การร่วมกิจกรรมการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน

ริชชี (Richy, 1964 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, น.58-59) ได้สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีการสอนไว้ 3 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีการสอนเพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจ (Theories and Teaching as Cognitive Reconstruction) ซึ่งเป็นพฤติกรรมของครู ในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้ความคิดแก่ผู้เรียน ทำให้ครูเป็นผู้นำและควบคุมการเรียนการสอนซึ่งครูต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิชาชีพครู

2) ทฤษฎีการสอนที่ให้อำนาจแก่นักเรียน (Theories and Teaching as a Model Providing) เป็นทฤษฎีที่เน้นให้เห็นบทบาทของครู ในฐานะที่เป็นผู้สืบทอดทางวัฒนธรรมและเป็นผู้ให้ทักษะแก่ผู้เรียน คุณสมบัติของครู จะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีและมีความสามารถสูง

3) ทฤษฎีการสอนที่เน้นการวางเงื่อนไข (Theories of Teaching as Conditioning) เป็นทฤษฎีที่เน้นการสอนที่เป็นเครื่องชี้ทางให้ผู้เรียน การสอนของครูเป็นตัวอย่างของนักเรียนเพราะการปฏิบัติอย่างไร ก็จะได้ผลเช่นนั้น ครูจึงต้องแนะวิธีที่จะปรับปรุงส่งเสริมการปฏิบัติให้ถูกต้องแก่นักเรียน

ส่วน ไพ (Pai, 1973 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, น.60-61) ได้อธิบายถึงทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ (Behaviorist Theories of Teaching) ซึ่งเป็นการสอนแบบสร้างเงื่อนไข พฤติกรรม คือ สร้างสถานการณ์ชักนำให้ผู้เรียน ต้องแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกไป ทฤษฎีการสร้างเงื่อนไขมี 2 ทฤษฎีที่เด่น คือ

1) ทฤษฎีการสร้างเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning) ของ พาฟลอฟ (Pavlov, 1927) มีหลักว่า สิ่งเร้าใหม่ถูกนำเสนอพร้อมกับสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างหนึ่งแล้ว เมื่อถูกนำเสนอพร้อมกันนานเข้า สิ่งเร้าใหม่นั้นจะก่อให้เกิดการตอบสนองอย่างนั้น เช่นกัน การเรียนรู้ที่อธิบายด้วยทฤษฎีนี้ก็คือ นิสัยต่างๆ ของเรา เช่น การตรงต่อเวลา การเข้าชั้นเรียน เป็นต้น

2) ทฤษฎีการสร้างเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant condition) สกินเนอร์ (Skinner, 1938) กล่าวว่า หน้าที่สำคัญที่สุดของครู คือ การจัดสถานการณ์ให้การเรียนรู้ที่ต้องการเกิดขึ้น ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไม่ใช่เพราะครูสอนแต่เรียนรู้ด้วยตนเองในสถานการณ์ที่ครูจัดให้รางวัล พฤติกรรมการเรียนที่ต้องการ ปัญหาสำคัญคือ เมื่อใดที่ผู้เรียนกระทำพฤติกรรมที่ต้องการได้ ครูเองต้องใช้เวลาที่จะเฟ้อรอผู้เรียนได้ลองผิดลองถูกได้เองนั้น ต้องใช้เวลานาน จึงต้องมีหลักที่จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้พฤติกรรมที่เร็วขึ้น โดยมีหลักดังนี้ คือ 1) ผู้เรียนเรียนรู้จากการเลียนแบบก่อน 2) การ

นำเครื่องมืออุปกรณ์การสอนมาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ครูต้องเป็นผู้ที่รู้จักสร้างสถานการณ์และเลือกวิธีการให้รางวัลที่เหมาะสม

ทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ ทั้ง 2 ทฤษฎี ถูกนำไปใช้กับการสอนในโรงเรียนอย่างแพร่หลาย สกินเนอร์ ได้ประดิษฐ์เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) เป็นการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปและสร้างห้องทดลอง เพื่อให้ผู้เรียนเรียนตามความสามารถของตนการสอนทางด้านวิชาชีพ ได้ดัดแปลงวิธีการสอนนี้ โดยจัดเป็นชุดการสอน (Modules) นิยมใช้กับครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่า พฤติกรรมศาสตร์ของครู หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ฝึกการแก้ปัญหา จัดสิ่งแวดล้อม กิจกรรม ประสบการณ์และสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นดำเนินการสอนและขั้นประเมินผล

ปัจจัยระดับนักเรียน

นักเรียนคือผลลัพธ์ของโรงเรียนที่เกิดจากการบริหารจัดการจากผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอนของครู นอกจากนี้นักเรียนจะมีคุณภาพยังขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียน ตัวแปรที่เป็นปัจจัยระดับนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน

เจตคติต่อการเรียนมีความสำคัญมากที่สุดสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้ เพราะหมายถึงความรู้สึกรหรือความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากครูและโรงเรียน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ดังต่อไปนี้

ได้มีการศึกษาความสำคัญและองค์ประกอบพื้นฐานของเจตคติกล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพและความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนรู้ เจตคติมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ลักษณะนิสัย ความนึกคิดของนักเรียนอยู่ตลอดเวลาทั้งอยู่ในห้องเรียน กลุ่มเพื่อน สังคม ตลอดจนการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความคิดของแอนเดอร์สัน (Anderson, 1994, p.380) กล่าวว่า เจตคติเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษาทั้งในส่วนที่เป็นวิธีการ (Means) และเป้าหมายสูงสุด (End) ของการศึกษา นอกจากนี้

เจตคติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เจตคติเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในกระบวนการศึกษาให้แก่ นักเรียนเพราะเจตคติจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ที่นักเรียน

แสดงออกทั้งความรู้สึกและการกระทำจะนำผลการเรียนรู้เข้าสู่การประกอบอาชีพที่ดีในอนาคตเจตคติ มีความสัมพันธ์กับสภาพทางร่างกาย จิตใจและสังคม สามารถทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ดี

เมอร์เซอร์ (Mercer, 1994, p.87) กล่าวว่า ปกติการสอนของครู เป็นการนำหลักสูตร แบบเรียนไปใช้มักจะมีปัญหาบ่อยครั้ง เพราะผู้เรียน ไม่มีความพร้อม ไม่สนใจและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

ฮอสเลอร์และสเตท (Hosler & Stage, 1992, p.425-451) กล่าวว่า ครูผู้สอนถือได้ว่าเป็น บุคคลสำคัญที่สามารถสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่ชัดเจนทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและหลักสูตรประสบความสำเร็จ การที่จะทราบว่าผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนแต่ละวิชาอยู่ในระดับใด ครูและเพื่อนสามารถบอกได้และ วูด (Wood, 1994, p.274) พบว่าเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนมีผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียน เช่น ไคร์สเตด (Kierstead, 1994, p.732) ได้ทำการศึกษาแล้วพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จทางวิชาการ สรุปผลจากการศึกษา แนวความคิดของนักการศึกษา นักวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน กล่าวได้ว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนในโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยได้สรุปว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้านักเรียนมีความรู้สึก หรือมีเจตคติที่ดีการเรียน ต่อครูจะตั้งใจเรียน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โรงเรียนก็มีความสำเร็จในการบริหารตามบทบาทภารกิจหลัก การวัดเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนผู้วิจัยได้อาศัยเครื่องมือที่พัฒนามาจากแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนของ สุรัตน์ ไชยชมภู (2535) และราชนันท์ บุญธิมา (2542, น.28) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากช่วงคะแนนจริงที่สุด ถึงไม่จริงแน่นอน

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ มากหรือน้อย เชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชั่วระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ในการศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน พบว่า เป็นความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งต่างๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น

2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน (Learning Motivation) หมายถึง แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนภาษาและนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมอร์เรย์ (Murray, 1982, p.84 อ้างถึงใน สุวรรณ พันธุ์ภักดี, 2542, น.9) มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับ

แรงจูงใจไว้หลายคน เช่น เมอร์เรย์ (Murray, 1982, p.284) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจไว้ว่า แรงจูงใจ (Motivation) เป็นองค์ประกอบภายใน ซึ่งกระตุ้นหรือนำทางและเป็นตัวรวมของพฤติกรรมต่างๆ ให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้สำหรับ บราวน์ (Brown, 1980, p.121-122) ได้กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง แรงขับและแรงกระตุ้นทางอารมณ์หรือความปรารถนาภายในที่ผลักดันให้บุคคลเกิดการแสดงออก ความต้องการหรือแรงขับภายในเอกตบุคคล (Individual) จะมีมากหรือน้อยย่อมขึ้นกับเงื่อนไขทาง สภาวะแวดล้อม ส่วน ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี (2542, น.9) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจในการเรียนว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พยายามฟันฝ่าอุปสรรค ใช้วิธีการต่างๆ แก้ปัญหาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ลิตเติ้ลวูด (Littlewood, 1982, p.53) ซึ่งให้เห็นว่า การเรียน ภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองนั้นเหมือนกับการเรียนรู้ของมนุษย์ในแขนงอื่นๆ ที่แรงจูงใจเป็น กำลังสำคัญที่จะตัดสินใจว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่ แรงจูงใจเป็น ปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน มีองค์ประกอบรวมหลายอย่าง อันได้แก่ แรงขับของเอกตบุคคล ความ ต้องการผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จความอยากรู้อยากเห็น ความปรารถนาต่อประสบการณ์ใหม่ๆ ปัจจัยเหล่านี้เข้าไปมีบทบาทในสถานการณ์เรียนรู้ทุกรูปแบบ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับแรงจูงใจในการเรียนของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญเพราะ ผู้มีแรงจูงใจในการเรียนสูงจะมีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความรับผิดชอบที่จะกระทำกิจกรรมใดๆ จนบรรลุเป้าหมาย มีความทะเยอทะยานและมีความพยายามที่จะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ที่สังคมยอมรับ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1980 อ้างถึงใน สุขุม มูลเมือง, 2539, น.58) ที่มีความคิดว่า แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จะเห็นว่า ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย ลิตเติ้ลวูด กล่าวว่า แรงจูงใจมีอยู่ 2 ประเภท คือ แรงจูงใจเชิงเครื่องมือและแรงจูงใจเชิงบูรณาการอันสอดคล้องกับ แนวคิดของ การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต (Gardner & Lambert, 1972, p.3) กล่าวว่า แรงจูงใจเชิง บูรณาการ มีความสำคัญต่อการเรียนมากกว่าแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ ทั้งนี้ การ์ดเนอร์และแลมเบิร์ต มีความเชื่อว่า ผู้ที่สามารถเรียนได้ดีนั้นจะมีเจตคติที่ดีแบ่งแรงจูงใจในการเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจเชิงเครื่องมือ (Instrumental Motivation) หมายถึง แรงจูงใจของนักเรียนที่ ต้องการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพ
2. แรงจูงใจเชิงบูรณาการ (Integrative Motivation) หมายถึง แรงจูงใจของนักเรียนที่ ต้องการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อให้เข้าถึงวัฒนธรรมและต้องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลใน วัฒนธรรมของประเทศนั้นๆหรือต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น

สำหรับแรงจูงทั้งสองประเภทนี้ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับความคิดของ ชูมานน์ (Schumann, 1978, p.167-168) ที่กล่าวว่าผู้เรียนที่มีแรงจูงใจเพื่อบูรณาการในการเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ได้ดีกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อผู้เรียนมีแรงจูงใจเชิงบูรณาการจะมีความรู้สึกสนใจนานกว่า ส่วนผู้ที่มีแรงจูงใจเชิงเครื่องมือจะหยุดเรียนไว้เมื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้วเท่านั้น

แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งนักเรียนแต่ละคนย่อมมีแรงจูงใจต่างกันบางคนอาจมีแรงจูงใจมีความสนใจอยากที่จะเรียนอยู่แล้ว บางคนอาจรู้สึกเฉยๆ ไม่มีความสนใจเป็นพิเศษหรือนักเรียนบางคนอาจไม่ชอบเรียนเพราะรู้สึกว่า เป็นวิชาที่ยาก อย่างไรก็ตามครูผู้สอนสามารถช่วยให้นักเรียนเหล่านั้นเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นได้ด้วยการพยายามสร้างแรงจูงใจประเภทที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ทุกครั้งการสอน ดังที่ บราวน์ (Brown, 1981, p.127) กล่าวว่าแรงจูงใจคือ กุญแจที่ไขไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้นั้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นอย่างชัดเจนว่า แรงจูงใจในการเรียนมีผลต่อการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและน่าจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแรงจูงใจเชิงบูรณาการและแรงจูงใจเชิงเครื่องมือ น่าจะมีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและน่าจะมีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและน่าจะมีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางอ้อมโดยผ่านทางพฤติกรรมการศึกษาและการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียน

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนหมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่ต้องการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคและใช้วิธีการต่างๆ แก่ไขและปรับปรุงเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นด้วย

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน (Learning Behavior) ในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความสนใจใฝ่รู้และการเอาใจใส่ต่อบทเรียนของนักเรียน เพราะจะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงการเรียนรู้และให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนไว้ดังนี้

บลูม (Bloom, 1976 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.18-20) จำแนกจุดประสงค์ของการศึกษา ออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หรือด้านปัญญาหรือด้านความรู้และความคิด ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หรือด้านอารมณ์ จิตใจและด้านทักษะพิสัย

(Psychomotor Domain) หรือด้านทักษะทางกาย หรือด้านการปฏิบัติ ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงมุ่งพัฒนาพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน โดยเน้นในแต่ละด้านที่แตกต่างกันไป บลูมได้จำแนกพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ออกเป็น 6 ประเภทด้วยกัน คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า แครทโฮล,บลูมและเมเซีย (Krahtwohl, Bloom & Masia, 1964 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.23-24) ได้จำแนกพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ออกเป็น 5 ประเภท คือ การรับรู้ การตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบคุณค่าและการสร้างลักษณะนิสัย คลิเบอร์ (Klibler อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.26-27) ได้จำแนกเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านทักษะพิสัยออกเป็น 4 ประเภท คือ ทักษะในการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย การเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวมๆ กัน การสื่อสารโดยการใช้ท่าทางและพฤติกรรมทางด้านภาษา ส่วนกาเย่และบริกส์ (Gagne & Briggs, 1979, p.23-70) ได้จำแนกจุดประสงค์ที่คาดหวังที่ได้จากการเรียนการสอน เป็นสมรรถนะ 5 ประการ คือ ทักษะทางปัญญา ยุทธศาสตร์ทางความคิด สารสนเทศ ทักษะทางการเคลื่อนไหวและเจตคติ นอกจากนี้ กาเย่ (Gagne, 1977) ได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ สรุปลงเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้ คือ การเรียนรู้สัญญาณ การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง การเรียนรู้การเชื่อมโยงและการเชื่อมโยงทางภาษา การแยกประเภท การเรียนรู้ความคิดรวบยอด การเรียนรู้หลักการและการเรียนรู้การแก้ปัญหา ซึ่งปัจจัยที่ผลต่อการเรียนรู้

ราชนันท์ บุญธิมา (2542, น.9) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียน หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่แสดงออกให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความสนใจใฝ่เรียน ความตั้งใจในการเรียนรู้ ธีระวุฒิ เอกะกุล (2541, น.65) ให้ความหมายของพฤติกรรมการณ์เรียนว่า หมายถึง ลักษณะของนักเรียนที่แสดงเห็นถึงความกระตือรือร้นความสนใจใฝ่รู้ ความตั้งใจร่วมมือ ในกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งความสามารถในการวางแผนการเรียน แครนตันและบาร์คเลย์ (Cranton & Barcley, 1985, p.139) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการณ์เรียน หมายถึง วิธีการของผู้เรียนที่สนองตอบต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยสรุปพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกหรือการปฏิบัติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนทั้งในห้องและนอกห้องเรียนที่แสดงออกถึงพฤติกรรมให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความสนใจ ความสามารถรู้จักการวางแผนและการกำหนดวิธีการเขียนในขณะที่เรียนในห้อง สมิต (Smith, 1992, p.21) ได้สรุปเกี่ยวกับ พฤติกรรมของนักเรียนที่ดี ครูผู้สอนจำเป็นต้องช่วยให้นักเรียนสามารถจัดระเบียบวิธีเรียนให้มีประสิทธิภาพ

ไอเซนคค์ (Eysenck, 1972, p.92-93) ได้สรุปเกี่ยวกับ พฤติกรรมการณ์เรียน เป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมจนเป็นกิจนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติเฉพาะเมื่อได้รับการฝึกฝน

โดยสรุปพฤติกรรมการณ์เรียนเป็นการสร้างนิสัยการเรียนที่ดี ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนจนเป็นความเคยชินและกลายเป็นนิสัย พฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนในโรงเรียนย่อมมี

ความสัมพันธ์กับความสนใจใฝ่รู้และการเอาใจใส่ต่อบทสนเรียน การเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ตลอดจนนักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เชียร์เรนและเพลกรัม (Scheerens & Pelgrum, 1989, p.789-799) พบว่าพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติพฤติกรรม ด้านการเรียนเป็นแบบแผนของพฤติกรรมที่ได้จากการเรียนรู้และความสามารถในการปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นในการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน (ราชันย์ บุญธิมา, 2542, น.50) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้น ถ้าพฤติกรรมการเรียนนั้นก็ได้รับการกระทำ ซ้ำๆ จนกลายเป็นนิสัยติดตัว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียน ผลงานวิจัยที่พบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ผลการวิจัยของ สมจิตร อุดม (2547, น.215) ที่พบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนเอกชน นอกจากนี้ ผลการวิจัยต่างประเทศ ได้แก่ ฮาสเล็ม (Haslam & Brown, 1988, p.223) ได้ศึกษาผลของการฝึก พฤติกรรมกรเรียนที่มีอิทธิต่อผลฤทธิ์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การให้ความรู้และการฝึก ทักษะทางการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถช่วย ปรับปรุงพฤติกรรมกรเรียน เจตคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น มซุมารา (Mzumara, 1996, p.47) ได้ศึกษาความคาดหวังที่มีผลต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนและทัศนคติต่อความคาดหวังในการเรียนมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับนักเรียนชายหญิงมีพฤติกรรมกรเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วน คาร์เตอร์ (Carter, 1982, p.4375-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีจะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมกรเรียนเป็นการสร้างคุณลักษณะประจำตัวบ่งบอกถึงการสร้าง นิสัย ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ จำเป็นต้องอาศัยความเพียรพยายาม รู้จักการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง กลายเป็นนิสัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะสูง ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนน่าจะเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุ ทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผู้วิจัยจึงศึกษาพฤติกรรมกรเรียนของ นักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ สำหรับการวัดพฤติกรรมกรเรียน

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกให้เห็นว่า มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน เอาใจใส่ในบทเรียน มีความกระตือรือร้นและตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติและทักษะตามจุดหมายที่กำหนด

4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของตัวนักเรียนเพราะสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนและสังคมเพื่อนฝูง อิทธิพลกลุ่มเพื่อนสามารถชักจูงให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและขยันเรียน ตลอดจนมีการแข่งขันทางวิชาการในเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมการคบหาสมาคมมีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน กับเพื่อนนักเรียน แสดงออกถึงความสนิทสนมไว้วางใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการปรับตัว การยอมรับ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน ได้ จากการศึกษางานวิจัยของ โกลสไตน์ (Goldstein, 1987, p.129) สรุปได้ว่าพฤติกรรมของนักเรียนด้านสังคมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, น.21) ศึกษาพบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษาสามารถเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเพื่อนๆ แต่ในระยะแรกมักจะมีปัญหาในการปรับตัวและการยอมรับเข้ากับผู้อื่น เพราะเด็กมักจะยึดตัวเองเป็นสำคัญเป็นศูนย์กลาง ยังไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นแต่เมื่อเด็กได้มีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ วยเดียวกันหรือกับผู้อื่นมากขึ้นและยังปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีของสังคม นักเรียนย่อมสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเองในสังคมได้มากขึ้น

เฮอร์ล็อก (Hurlock, 1978, p.228) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กนักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้และปรับพฤติกรรมของตนเองกับกลุ่มเพื่อน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนของสังคม จะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ

1) ลักษณะของพฤติกรรมที่เด็กจะเข้าสังคมได้ดี ต้องแสดงพฤติกรรมได้ตามแนวทางที่สังคมยอมรับ

2) บทบาทในสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีที่เกิดจากการยอมรับตามธรรมเนียมของสังคม เช่น บทบาทของแม่ ของพ่อและนิยมชอบ

3) ทักษะคิดต่อสังคม เป็นความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อสังคม เด็กยอมรับว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่นๆ ทางสังคมจะต้องมีความรู้สึกพึงพอใจ มีความสุขในกิจกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

วอน (Vaughn, 1994, p.3706-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความร่วมมือจากการเรียนรู้แบบร่วมมือในเด็กนักเรียน พบว่า พฤติกรรมความร่วมมือเป็นส่วนประกอบที่จำเป็นต่อการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมมือกับการเจรจาเกี่ยวกับเพื่อน การแสดงถึงการประนีประนอมการแก้ปัญหาสังคมร่วมกัน

ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ความสามารถทักษะต่างๆ ให้เด็กเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะที่ดี สามารถที่จะกระทำได้ คือ 1) การปรับพฤติกรรมของเด็ก 2) การพัฒนาพฤติกรรมโดยใช้ตัวแบบที่ดี 3) การใช้สัญญาณเตือนพฤติกรรม

จากแนวคิดและการศึกษาวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักเรียนในการคบหาสมาคมความสัมพันธ์อันดีเพื่อนการทำงานร่วมกัน ความสามัคคีการปรับตัวการมีมนุษยสัมพันธ์ การได้รับการยอมรับและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัจจัยต่างๆ

โครงสร้างของข้อมูลทางการศึกษา เป็นข้อมูลที่มีลักษณะธรรมชาติและ โครงสร้างข้อมูลเป็นระดับหลายระดับ จากแนวคิดของสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2540, น.277)และครีเมอร์ (Creemers, 1994, p.114-118) ระบุว่า ตัวแปรทางการศึกษาในระดับเดียวกัน ต่างมีปฏิสัมพันธ์กัน ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับตัวแปรต่างระดับด้วย โดยระดับตัวแปรสูงกว่า จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรต่างระดับด้วย โดยระดับตัวแปรสูงกว่า จะมีอิทธิพลต่อตัวแปรระดับต่ำกว่า เป็นลำดับขั้นต่อไป กันลงไป การรวมกลุ่มย่อยทำให้มีความแตกต่างกัน จึงต้องวิเคราะห์ข้อมูล พหุระดับ (Multilevel analysis) สอดคล้องกับ ราชนันท์ บุญธิมา (2542, น.34) ที่ได้สรุปว่า การวิเคราะห์พหุระดับ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแยกความแปรปรวนที่มีอยู่ในตัวแปรตามให้เป็นไปตามโครงสร้าง หรือธรรมชาติของข้อมูลที่แบ่งออกได้ตั้งแต่ 2 ระดับขึ้นไป เพื่ออธิบายว่า ข้อมูลหรือตัวแปรในแต่ละระดับมีความสัมพันธ์กันอย่างไรและข้อมูลหรือตัวแปรที่อยู่ในระดับสูงกว่า มีอิทธิพลในระดับต่ำกว่าอย่างไร เพื่ออธิบายและทำนายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับนักเรียนที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ดังเช่น (สรายุทธ์ เศรษฐขจร, 2539, น.99-105) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยปัจจัยด้านนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด (.367) รองลงไป คือ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (.362) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (.314) และปัจจัยด้าน โรงเรียน (.311) ตามลำดับ (พรทิพย์ สระบงกช, 2544 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545, น.43) พบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้าน ทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยด้านชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2539, น.25) พบว่ากิจกรรมการสอนของครู 4 ประการ ที่แสดงความสัมพันธ์ใน ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ การวางแผนการสอนของครู การตรวจการบ้านของครู การให้นักเรียนทำงานด้วยตนเองและเวลาที่ให้นักเรียนทำการบ้าน (บุญเรือน หมั่นทรัพย์, 2538, น.107-109) พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยด้านครู ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ความสามัคคี ความพึงพอใจ ปัจจัยด้าน นักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนและการเรียนพิเศษ เป็น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ปัจจัยด้าน ผู้บริหาร ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยด้านครู ได้แก่ การได้รับการ สนับสนุนทางสังคม ความสามัคคีของครูและปัจจัยด้านนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมกับ กลุ่มเพื่อน เป็นตัวทำนายประสิทธิผลของการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เบคแมน (Beckman, 1994) พบว่าการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล มี 5 ลักษณะได้แก่ มีการวางแผน ที่ดี มีการจัดการที่ดี สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามเหมาะสม มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็น นวัตกรรมการเรียนการสอน มซุมารา (Mzumara, 1996, p.47) พบว่า พฤติกรรมการเรียนของ นักเรียนและทัศนคติต่อความคาดหวังในการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คาร์เตอร์ (Carter, 1982, p.4375-A) พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมเรียนดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาและจำแนกตัวแปรตามแนวคิดโครงสร้างของข้อมูลทาง การศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน จากกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ที่เน้นพหุระดับ ระหว่างองค์ประกอบระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับ นักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน องค์ประกอบระดับผู้บริหารประกอบด้วยตัวแปร อิสระ 4 ตัว คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิทยุทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการ

ติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร องค์กรประกอบระดับครู ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 5 ตัว ประกอบด้วย บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และพฤติกรรมการสอนของครู องค์กรประกอบระดับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 4 ตัว ประกอบด้วย เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

หลักการวิเคราะห์พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย : กรณีที่มีสามระดับ

ในการวิจัยทางการศึกษาและการศึกษาและการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ หากผู้วิจัยจัดข้อมูลออกเป็น 3 ระดับ ดังต่อไปนี้ (ราชนันท์ บุญธิมา, 2542, น.48-57)

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน สมมติว่า ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการเรียน (X_1)และความถนัดทางการเรียน (X_2) ส่วนตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y)

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน สมมติว่า ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ คุณภาพการสอนของครู (G_1)และบรรยากาศในห้องเรียน (G_2)

ระดับที่ 3 ข้อมูลระดับโรงเรียน สมมติว่า ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร คือ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน (S_1)

จากการแบ่งระดับของข้อมูลออกเป็น 3 ระดับจะสามารถสร้างสมการเพื่ออธิบายตัวแปรด้วยตัวแปรอิสระของแต่ละระดับที่เกี่ยวข้องเนื่องกันได้ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียนกับตัวแปรตามระดับนักเรียน ดังนั้นรูปแบบสมการของข้อมูลระดับนักเรียนจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$Y_{ijk} = b_{0jk} + \sum b_{pjk} X_{pjk} + e_{ijk}$$

หรือ

$$Y_{ijk} = b_{0jk} + b_{1jk} X_{1jk} + b_{2jk} X_{2jk} + e_{ijk}$$

เมื่อ Y_{ijk} แทน ค่าตัวแปรตามของนักเรียนคนที่ i ห้องเรียนที่ j และ โรงเรียนที่ k (ในที่นี้หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละคนนั่นเอง)

X_{1jk}	แทน	ค่าตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 ของนักเรียนคนที่ i ในห้องเรียนที่ j โรงเรียนที่ k (ในที่นี้ หมายถึง พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนแต่ละคนนั่นเอง)
X_{2jk}	แทน	ค่าตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 ของนักเรียนที่ i ในห้องเรียนที่ j โรงเรียนที่ k (ในที่นี้ หมายถึง พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนแต่ละคนนั่นเอง)
b_{0jk}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j และ โรงเรียนที่ k
b_{1jk}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ijk}
b_{2jk}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ijk}
e_{ijk}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนแบบสุ่ม (Random error) ของนักเรียนแต่ละคน ในห้องเรียนที่ j โรงเรียนที่ k หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับนักเรียนในการทำนาย Y_{ijk} นั่นเอง

จากสมการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนนี้จะได้ค่า b_{0jk} , b_{1jk} และ b_{2jk} ในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปร X_1 และ X_2 ที่มีต่อ Y ในแต่ละห้องเรียนนั้น จากนั้นใช้ b_{0jk} , b_{1jk} และ b_{2jk} ของแต่ละห้องเรียนเป็นตัวแปรตามสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับห้องเรียนต่อไป

ระดับที่ 2 ข้อมูลระดับห้องเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนกับตัวแปรตามระดับห้องเรียน ด้วยการนำค่า b_{0jk} , b_{1jk} และ b_{2jk} ของแต่ละห้องเรียนที่วิเคราะห์ได้จากระดับที่ 1 ข้อมูลระดับนักเรียนมาเป็นตัวแปรตาม ดังนั้นรูปสมการการถดถอยของการวิเคราะห์ข้อมูลระดับห้องเรียนจึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$b_{qjk} = C_{q0k} + \sum C_{qpk} G_{pj} + \alpha_{qjk}$$

หรือ

$$b_{0jk} = C_{00k} + C_{01k} G_{1jk} + C_{02k} G_{2jk} + \alpha_{0jk}$$

$$b_{1jk} = C_{10k} + C_{11k} G_{1jk} + C_{12k} G_{2jk} + \alpha_{1jk}$$

$$b_{2jk} = C_{20k} + C_{21k} G_{1jk} + C_{22k} G_{2jk} + \alpha_{2jk}$$

เมื่อ	b_{0jk}	แทน ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม (Y) ในห้องเรียนที่ j และ โรงเรียนที่ k
	b_{1jk}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 1 (X_1) ที่มีต่อ Y_{ijk}
	b_{2jk}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 2 (X_2) ที่มีต่อ Y_{ijk}
	G_{1jk}	แทน ค่าตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนตัวที่ 1 ในห้องเรียนที่ j โรงเรียนที่ k (ในที่นี้หมายถึงคุณภาพการสอนของครูแต่ละห้องเรียนนั่นเอง)
	G_{2jk}	แทน ค่าตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนตัวที่ 2 ในห้องเรียนที่ j โรงเรียนที่ k (ในที่นี้หมายถึงคุณภาพการสอนของครูแต่ละห้องเรียนนั่นเอง)
	C_{00k}	แทน ค่าเฉลี่ยของ b_{0jk}
	C_{01k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{0jk}
	C_{02k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{0jk}
	C_{10k}	แทน ค่าเฉลี่ยของ b_{1jk}
	C_{20k}	แทน ค่าเฉลี่ยของ b_{2jk}
	C_{11k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{1jk}
	C_{21k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_1 ที่มีต่อ b_{2jk}
	C_{12k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{1jk}
	C_{22k}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{2jk}
	α_{0jk}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{0jk} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับชั้นเรียนในการทำนาย b_{0jk}
	α_{1jk}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{1jk} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับชั้นเรียนในการทำนาย b_{1jk}
	α_{2jk}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ b_{2jk} หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับชั้นเรียนในการทำนาย b_{2jk}

จากสมการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลระดับนักเรียนนี้จะได้ค่าอิทธิพลของตัวแปรหนึ่งอธิบายไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ได้ค่า C_{00k}, C_{01k} และ C_{02k} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{0jk}
2. ได้ค่า C_{10k}, C_{11k} และ C_{12k} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{1jk}
3. ได้ค่า C_{20k}, C_{21k} และ C_{22k} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร G_1 และ G_2 ที่มีต่อ b_{2jk}

ระดับที่ 3 ข้อมูลระดับโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับโรงเรียน เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับโรงเรียนกับตัวแปรตามระดับโรงเรียน ด้วยการนำค่า $C_{00k}, C_{01k}, C_{02k}, C_{10k}, C_{11k}, C_{12k}, C_{20k}, C_{21k}$ และ C_{22k} ของแต่ละโรงเรียนที่วิเคราะห์ได้จากระดับที่ 2 (ข้อมูลระดับห้องเรียน) มาเป็นตัวแปรตาม ดังนั้น รูปสมการการถดถอยของการวิเคราะห์ข้อมูลระดับโรงเรียน จึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

$$C_{rqk} = \pi_{rq0} + \sum \pi_{rqp} S_k + \gamma_{rqk}$$

หรือ

$$C_{00k} = \pi_{000} + \pi_{001} S_k + \gamma_{00k}$$

$$C_{01k} = \pi_{010} + \pi_{011} S_k + \gamma_{01k}$$

$$C_{02k} = \pi_{020} + \pi_{021} S_k + \gamma_{02k}$$

$$C_{10k} = \pi_{100} + \pi_{101} S_k + \gamma_{10k}$$

$$C_{11k} = \pi_{110} + \pi_{111} S_k + \gamma_{11k}$$

$$C_{12k} = \pi_{120} + \pi_{121} S_k + \gamma_{12k}$$

$$C_{20k} = \pi_{200} + \pi_{201} S_k + \gamma_{20k}$$

$$C_{21k} = \pi_{210} + \pi_{211} S_k + \gamma_{21k}$$

$$C_{22k} = \pi_{220} + \pi_{221} S_k + \gamma_{22k}$$

เมื่อ

$$C_{00k} \text{ แทน ค่าเฉลี่ยของ } b_{0jk}$$

$$C_{01k} \text{ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ } G_1 \text{ ที่มีต่อ } b_{0jk}$$

$$C_{02k} \text{ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ } G_2 \text{ ที่มีต่อ } b_{0jk}$$

$$C_{10k} \text{ แทน ค่าเฉลี่ยของ } b_{1jk}$$

$$C_{20k} \text{ แทน ค่าเฉลี่ยของ } b_{2jk}$$

$$C_{11k} \text{ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ } G_1 \text{ ที่มีต่อ } b_{1jk}$$

$$C_{21k} \text{ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ } G_1 \text{ ที่มีต่อ } b_{2jk}$$

$$C_{12k} \text{ แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ } G_2 \text{ ที่มีต่อ } b_{1jk}$$

C_{22k} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ G_2 ที่มีต่อ b_{2jk}

S_k แทน ค่าตัวแปรพยากรณ์ระดับโรงเรียนในโรงเรียนที่ k (ในที่นี้หมายถึง
ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนนั่นเอง)

π_{000} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{00k}

π_{010} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{01k}

π_{020} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{02k}

π_{100} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{10k}

π_{110} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{11k}

π_{120} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{12k}

π_{200} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{20k}

π_{210} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{21k}

π_{220} แทน ค่าเฉลี่ยของ C_{22k}

($\pi_{000}, \pi_{010}, \pi_{020}, \pi_{100}, \pi_{110}, \pi_{120}, \pi_{200}, \pi_{210}$ และ π_{220} กล่าวอีกนัยหนึ่ง
คือ ค่า Grand Mean ของแต่ละ C_{rqk} นั่นเอง)

π_{001} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{00k}

π_{011} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{01k}

π_{021} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{02k}

π_{101} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{10k}

π_{111} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{11k}

π_{121} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{12k}

π_{201} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{20k}

π_{211} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{21k}

π_{221} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ S ที่มีต่อ C_{22k}

γ_{00k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{00k}

หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{00k}

γ_{01k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{01k}

หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{01k}

γ_{02k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{02k}

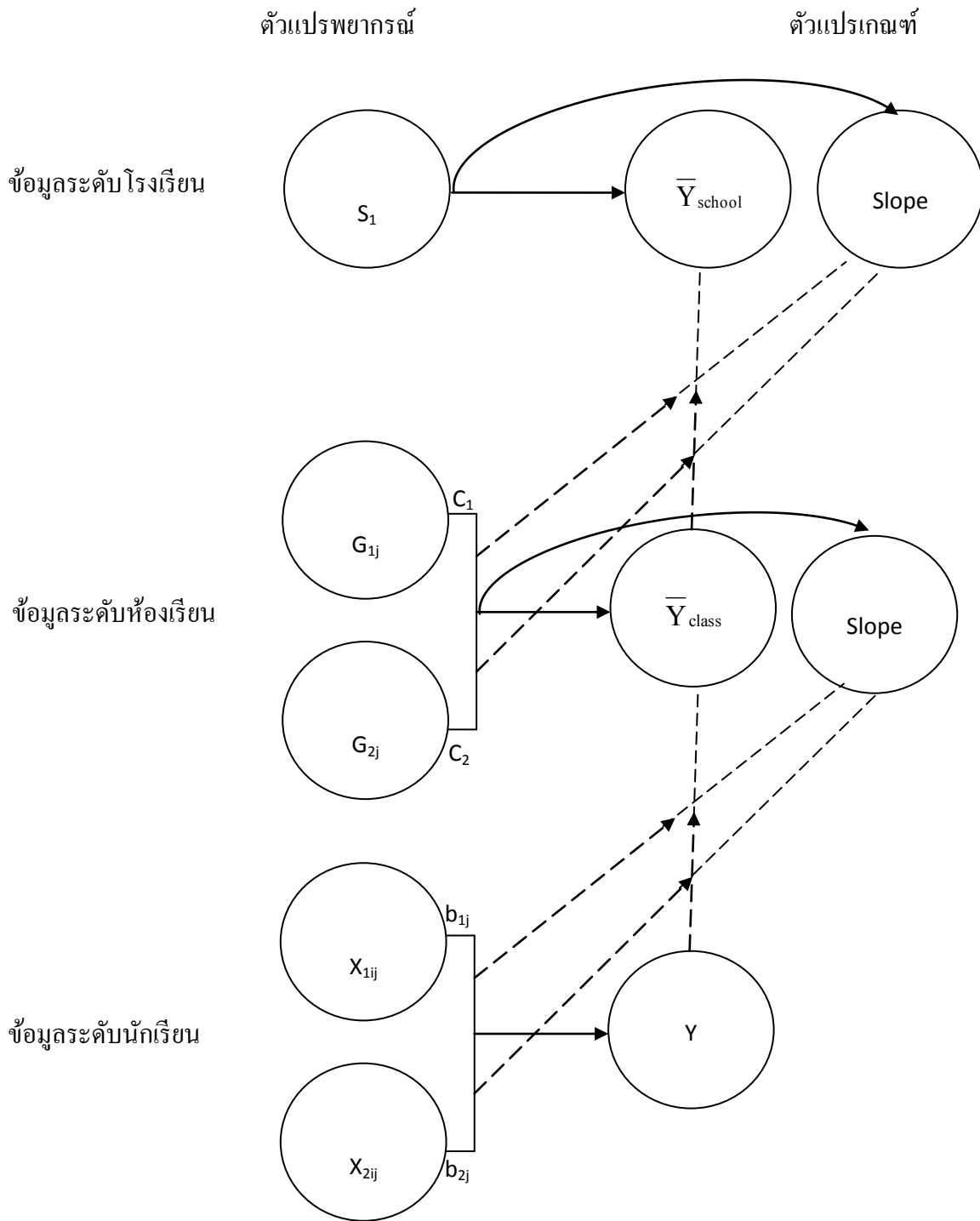
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{02k}

- γ_{10k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{10k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{10k}
- γ_{11k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{11k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{11k}
- γ_{12k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{12k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{12k}
- γ_{20k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{20k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{20k}
- γ_{21k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{21k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{21k}
- γ_{22k} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม (Random error) ของ C_{22k}
หรือค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงเรียนในการทำนาย C_{22k}

จากสมการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ข้อมูลระดับโรงเรียนนี้จะได้อิทธิพลของตัวแปรหนึ่งอธิบายไปยังอีกตัวแปรหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. ได้ค่า π_{000} และ π_{001} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{00k}
2. ได้ค่า π_{010} และ π_{011} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{01k}
3. ได้ค่า π_{020} และ π_{021} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{02k}
4. ได้ค่า π_{100} และ π_{101} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{10k}
5. ได้ค่า π_{110} และ π_{111} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{11k}
6. ได้ค่า π_{120} และ π_{121} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{12k}
7. ได้ค่า π_{200} และ π_{201} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{20k}
8. ได้ค่า π_{210} และ π_{211} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{21k}
9. ได้ค่า π_{220} และ π_{221} อธิบายอิทธิพลของตัวแปร S ที่มีต่อ C_{22k}

การวิเคราะห์ พหุระดับของการวิเคราะห์ถดถอย กรณีที่มีสามระดับที่ผู้เขียนได้กล่าวมาเมื่อสร้างเป็นโมเดลของการวิเคราะห์ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของข้อมูลแต่ละระดับจะได้โมเดลที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 โมเดลของการวิเคราะห์ห้พหุระดับของการถดถอย : กรณีที่มีสามระดับ
(ราชันย์ บุญธิมา, 2542, น.57)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและพัฒนาระบบการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ เพื่อใช้ในการบริหารงานในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่มีบุคลากร มีความรู้ความสามารถสูง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำในการใช้เทคนิคการบริหาร แบ่งการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและกระบวนการบริหารในการบริหารคุณภาพทั้งองค์การที่เหมาะสมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1) การดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ 2) การสร้างทีมงาน 3) การนิยามและสำรวจความต้องการ 4) การสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดภารกิจ 5) การกำหนดแผนการดำเนินงาน 6) การจัดตั้งทีมงานย่อยในการดำเนินงาน 7) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทีมและ 8) การรายงานผลและกำหนดรางวัล ทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการกำหนดรางวัลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ประสิทธิ์ สาระสันต์ (2542, น.154) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการสำเร็จทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการบริหาร สามารถจำแนกความสำเร็จทางการบริหาร ระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนดีเด่น กับผู้บริหาร โรงเรียนไม่ดีเด่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและกลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนดีเด่นจะใช้ พฤติกรรมการบริหารทุกรูปแบบ สูงกว่าผู้บริหาร โรงเรียนไม่ดีเด่นอย่างชัดเจนและยังพบอีกว่า พฤติกรรมการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ แรงจูงใจและการสื่อสาร มีส่วนสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียน มีความสำเร็จทางบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรมวิชาการ (2543, น.110-122) ได้ทำการวิจัย ในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของ นักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนกิจกรรมที่ใช้ในการ พัฒนาศักยภาพนักเรียน วิธีการวัดผลประเมินผล องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา สภาพปัญหา ที่พบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองคะแนนทดสอบศักยภาพหลัง เรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ผลการวัดและประเมินศักยภาพของนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษา นักเรียนมีศักยภาพผ่านเกณฑ์ 4 ด้าน ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ความรับผิดชอบและวินัยในตัวเอง สำหรับพฤติกรรมการสอนของครูและวิธีการ วัดและประเมินศักยภาพนักเรียน พบว่าในระดับมัธยมศึกษา ครูเน้นพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ได้สูงสุด รองลงไปได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเรียนรู้ ความรับผิดชอบและมีวินัยใน ตัวเอง ทักษะการคิด ทักษะการจัดการ การช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละมุ่งมั่นพัฒนาตามลำดับและ กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การค้นคว้า การมอบหมายงานและการนำเสนอ

รายงาน ส่วนวิธีการวัดและประเมินศักยภาพนั้นครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบในการพัฒนาศักยภาพที่สำคัญที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอน

ประดับ ชัยพฤกษ์ (2543) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ต่อองค์การประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การของครู ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและขนาดของโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์การของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้ครูเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 363 คน ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม แบบเลือกและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า

1. ความผูกพันต่อองค์การของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 อยู่ในระดับมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของครูและขนาดของโรงเรียน ความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามเพศของครู

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากและแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของครูและขนาดของโรงเรียน ประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศของครู

3. ความผูกพันต่อองค์การมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามเพศของครูระดับการศึกษาของครูและขนาดของโรงเรียน

สุภาภรณ์ เกษรรัตน์ (2543) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คณะครูในโรงเรียน มีความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านการเรียนการสอน รองลงมาคือ คณะครูในโรงเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานในงานรับผิดชอบด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนและน้อยที่สุด คือ นักเรียนในโรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนครู ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำวิชาการ พฤติกรรมการแก้ปัญหาคความขัดแย้งพฤติกรรมกรบริหารและการเปลี่ยนแปลง ความพึงพอใจในการได้รับการสนับสนุนและปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การได้รับการอบรม ขนาดโรงเรียนและระดับชั้นที่เปิดสอน

ธีรพนธ์ คงนาวัง (2544, น.128-130) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลการวิจัยพบว่า บทบาทที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติจริง เรียงลำดับตามระดับมากที่สุดและรองลงไปตามลำดับ ได้แก่ด้านการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ด้านการปฏิบัติงานอื่นๆ ด้านการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคล ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการบริหารงานวิชาการในทางบวก ได้แก่การจัดแบ่งโครงสร้างสายงานในโรงเรียนเป็นฝ่ายๆ อย่างเหมาะสม ทักษะในการปฏิบัติงานธุรการของผู้บริหาร โรงเรียนการแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้บริหาร ส่วนปัจจัยที่ส่งผลในทางลบ ได้แก่ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรระดับหัวหน้างานโรงเรียนและการที่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร

พรทิพย์ สระบงกช (2544 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, น.43) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการศึกษากับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยด้านชุมชนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประทีน วิเศษสุวรรณ (2545, น.105) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารการศึกษาและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารการศึกษาได้แก่ พฤติกรรมผู้นำทางการบริหาร พฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการ พฤติกรรมผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนและปัจจัยด้านขนาดโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนและปัจจัยด้านพฤติกรรมทางการบริหารได้แก่ พฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการ พฤติกรรมผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวพยากรณ์ความมีประสิทธิผลทางโรงเรียนที่ดีที่สุด

เขวเรศ จันทะแสน (2545) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_9) แบบการเรียนแบบอิสระ (X_1) แบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม (X_5) แบบการเรียนแบบร่วมมือ (X_3) แบบการเรียนแบบพึ่งพา (X_4) แบบการเรียนแบบแข่งขัน (X_6) อ้อมโนทัศน์ด้านวิชาการ (X_{10}) เจตคติต่อผู้สอน (X_8) เจตคติต่อการเรียน (X_7) บรรยากาศในชั้นเรียน (X_{12}) และความคาดหวังของ

บิดามารดาต่อการเรียน (X_{13}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน ส่วนแบบการเรียนแบบ หลีกเลี้ยง (X_2) มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลการเรียน โดยตัวแปรที่เป็นตัวพยากรณ์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .603 มีอำนาจในการพยากรณ์ผลการเรียนได้ร้อยละ 36.40

เก็จกนก เอื้องวงศ์ (2547, น.345-348) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการศึกษา ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ดำเนินการจัดการศึกษาในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับมาก คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์กรและด้านบุคลากร ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านสถานทางกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านงบประมาณและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ พบว่า ปัจจัยด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านสถานทางกายและด้านบุคลากรเป็นอุปสรรคในระดับปานกลาง ส่วนด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านโครงสร้างองค์กรเป็นอุปสรรคในระดับน้อย

สมจิตร อุดม (2547, น. 201-202) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในภาคใต้ ในด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน สรุปผลการศึกษาและวิจัย ได้ดังนี้ 1) ปัจจัยระดับนักเรียน ตัวแปรอิสระระดับนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนและเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .255, .183 และ .150 ตามลำดับ ซึ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01 และ .05 ตามลำดับ 2) ปัจจัยระดับครู ตัวแปรอิสระระดับครูพบว่า คุณภาพการสอนของครู ความพึงพอใจในการทำงานและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .199, .184 และ .151 ตามลำดับ ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .05 และ .05 ตามลำดับ 3) ปัจจัยระดับผู้บริหารโรงเรียน ตัวแปรอิสระระดับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า พฤติกรรมผู้บริหารมีส่วนร่วม วิสัยทัศน์ผู้บริหารและบรรยากาศโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .193, .198 และ .201 ตามลำดับ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนการอบรมทางการบริหารและพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .181 และ .174 ตามลำดับ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงพหุระดับ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน โดยพฤติกรรมการเรียนพิเศษของนักเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากที่สุดและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน สำหรับคุณภาพการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อาจารย์ พฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมการศึกษาของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์ ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนและมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบของนักเรียนพฤติกรรมการบริหาร การเปลี่ยนแปลงมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมเชิงบวกและพฤติกรรมการบริหาร การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพึงพอใจในงานของครู อาจารย์

ประณต คำฉิม (2549, น.82, 88) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนตามตัวแปรเพศ พบว่า นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมมากกว่านิสิตชาย ทั้งพฤติกรรมการเรียน โดยรวมและพฤติกรรมการเรียน ด้านทัศนคติทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้และการทดสอบตนเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการเรียน ผลวิจัยดังกล่าวนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและสนับสนุนทางสังคม พบว่า มีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมการเรียนเท่านั้นที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุดคือ แรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมและรายวิชาทักษะทางภาษา 1 นอกนั้นยังเป็นตัวแปรอันดับแรก ที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะทางภาษา 2 และวิชาทักษะการรู้สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กำธร ปุณณวัฒน์กุล (2550) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริหารการศึกษาประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายเรื่องพบว่า ทั้งความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์และความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ทั้งปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($R=.86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีที่ระดับ 0.1 ปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในระดับสูง ($R=.83$ และ $.85$ ตามลำดับ) และมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในระดับปานกลาง ($R=.63$ และ $.64$ ตามลำดับ)

มานะ ลินธุวงษานนท์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ ผลการวิเคราะห์พหุระดับ ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับนักเรียน ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้ คือ ในระดับนักเรียน พบว่า กระบวนการพัฒนาตนเองและความพร้อมที่จะเรียนมีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียนในระดับโรงเรียนพบว่า ความกระตือรือร้นของครูและการจัดชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อคุณภาพโรงเรียนในทางบวก ในระดับโรงเรียนพบว่า โครงสร้างการบริหารโรงเรียนและกระบวนการบริหารคุณภาพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียน สรุปผลการค้นพบได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาระดับนักเรียน ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนด้านความเก่ง ด้านความดีและด้านการมีความสุขในทางบวก

พรหทัย ตันจัตตานนท์ และกฤษณะ สุยะอ้าย (2551) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรแบบเข้มข้น ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พบว่า ผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับดี ($X=4.04$) โดยมีเจตคติต่อด้านกิจกรรมเรียนการสอนมากที่สุด ($X=4.21$) รองลงมาคือ ด้านครูผู้สอน ($X=4.06$) ด้านการวัดและประเมินผล ($X=4.04$) ด้านเนื้อหา ($X=3.66$) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($X=3.66$) ตามลำดับ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ฮอลและคนอื่นๆ (Hal, et al., 1984, p.24) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลงของครูใหญ่กับการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของครูใหญ่กับความสำเร็จในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน โดยพบว่าโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการปรับปรุงหลักสูตรสูงครูใหญ่จะมีการบริหารการเปลี่ยนแปลงแบบเป็นผู้ริเริ่ม (Initiator Style) มากกว่าแบบผู้ตอบสนอง (Responder) หรือแบบผู้จัดการ (Manager)

ฮาสมแล่มและบราวน์ (Haslam & Brown, 1988, p.223) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกพฤติกรรมการเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การให้ความรู้และการฝึกทักษะทางการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

แฮมมอนและเคลเลอร์ (Hammons & Keller, 1990) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะและสมรรถนะของผู้บริหารการศึกษาในอนาคต โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารการศึกษา จากจำนวน 30 แห่ง พบว่า ควรมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ การมอบหมายงาน (Delegation) การคัดเลือกบุคลากร (Personnel Selection) และการตัดสินใจ (Decision-Making) และผู้บริหารควรที่จะมีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือการตัดสินใจ (Judgement) และความผูกพัน (Commitment)

เดลโซ (Delso, 1993) ได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับลักษณะครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพมักเน้นวิธีการที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ส่วนครูที่ดีนั้นให้ความสำคัญกับกระบวนการสอบตามมาตรฐานกำหนดเท่านั้นและให้นักเรียนประเมินตนเอง และครูก็ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยที่พบนี้จะได้ข้อสังเกตว่า การเป็นครูนั้นต้องเป็นทั้งครูที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

ลิปบี้ (Libby, 1994) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจัดข้อมูลเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับนักเรียนและระดับชั้นเรียน ตัวแปรระดับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เพศ เชื้อชาติ ความสามารถ ความคาดหวัง ส่วนปัจจัยระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย รูปแบบการสอนของครูและการใช้เวลาในการเรียนการสอนของครู ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพหุระดับ โดยใช้เทคนิคของ HLM ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนสามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า ปัจจัยระดับชั้นเรียน ที่เป็นการสอนของครูและการใช้เวลาในการเรียนการสอนของครู สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

วิกเตอร์ (Victor, 1997) ได้ทำการศึกษาแบบจำลอง 3 รูปธรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน โดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดคล้องกัน โดยมิวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลอง 3 รูปแบบ กับข้อมูลเชิงประจักษ์และศึกษาตัวแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน ในการวิจัยได้จัดข้อมูลเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรคะแนนสอบวิชาคณิตศาสตร์ คะแนนสอบการอ่านและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชั้นเรียน ประกอบด้วยตัวแปรลักษณะการสอน 2 รูปแบบ เป็นการสอนแบบใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลางและใช้ทักษะขั้นสูงในการสอนและตัวแปรปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ ระดับโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการ การสนับสนุน การสร้างวัฒนธรรมการสนับสนุนทางสังคมและการยอมรับเป้าหมายผลการวิจัยพบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมและปริมาณการบ้านรายสัปดาห์ ปัจจัยระดับชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการสอนของครูและปัจจัยระดับชั้นเรียนที่ให้ภาพรวมขององค์การมีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้กำหนดนโยบายควรนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนาปัจจัยระดับโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

เดอ จอห์น (Dejohn, 1998, p.82) ได้ทำศึกษาการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการอ่านของนักเรียนอเมริกันและแอฟริกัน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าความสามารถเชิงวิชาการและแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการอ่านของนักเรียนชายได้ดีที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหญิง ได้ดีที่สุด คือ แรงจูงใจเกี่ยวกับเกณฑ์และการท้าทายและผลการวิจัยในประเด็นอื่นที่พบดังนี้ ผู้สอนสามารถใช้แรงจูงใจ เป็นเครื่องมือเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ คือ สำหรับนักเรียนชายใช้แรงจูงใจ เป็นกลยุทธ์ พัฒนาความสามารถ ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจในการเรียนคณิตศาสตร์และการอ่านส่วนนักเรียนหญิง ใช้แรงจูงใจในลักษณะงานที่ท้าทายและในบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีอิสระ

แมคคาร์ที (McCarthy, 1998, p.4135) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า แรงจูงใจในการทำงานมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของเฮิร์ทซ์เบิร์ก (Herzberg) คือ มีทั้งปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนและยังพบว่า ความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการทำงานของฝ่ายต่างๆ แตกต่างกัน

มาร์ซาโน (Marzano, 2000 quoted in Sergiovanni et al., 1992, p.15) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนหรือประสิทธิผล โดยจำแนกตัวแปรเป็น 3 ระดับ คือ ตัวแปรระดับโรงเรียน ประกอบด้วย โอกาสในการเรียน เวลาที่ใช้ในการเรียน การติดตามการเรียนรู้ของนักเรียน การผลักดันว่าความสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการบริหาร บรรยากาศในโรงเรียน ประกอบด้วย ชนิดและคุณภาพของการสอน การออกแบบหลักสูตรและการจัดชั้นเรียน ตัวแปรระดับนักเรียน ได้แก่ บรรยากาศในครอบครัว ความสนใจใฝ่รู้ของนักเรียน ความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน ความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งผลการวิจัย ในประเทศสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศพบว่า ตัวแปรระดับนักเรียนมีอิทธิพล ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนสูงสุด ร้อยละ 80 รองลงมา คือ ตัวแปรระดับห้องเรียน ร้อยละ 13 ส่วนตัวแปรระดับโรงเรียน ต่ำสุด คือร้อยละ 7

โซเลอร์ (Soler, 2001, p.2136-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างองค์การและลักษณะของงานต่อความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การของครูในโรงเรียน 39 แห่งในเวลเชสเตอร์ นิวเจอร์ซีและลองไอส์แลนด์พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างคุณลักษณะของงานกับความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การ องค์การที่มีโครงสร้างหลายระดับชั้นและรวมอำนาจและเป็นทางการสูง มีความผูกพันในทางลบกับความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การ ทำให้ครูขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและความมีอิสระซึ่งส่งผลต่องานตามมา

บราวน์ (Brown, 2001, p.1644-A) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความพึงพอใจในงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 19 แห่งๆ ละ 15 คนในเขตการศึกษาคลาร์กเคาน์ตี รัฐเนวาดา พบความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การ (การมีส่วนร่วม ความคาดหวังและความใกล้ชิดคุ้นเคย)และความพึงพอใจในงาน (ความพึงพอใจภายใน ความพึงพอใจภายนอกและความพึงพอใจทั่วไป) โดยด้านความสัมพันธ์ในทางบวกชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมสูงนำไปสู่ความพึงพอใจภายในและความใกล้ชิดคุ้นเคย ส่วนความสัมพันธ์ในทางลบของบรรยากาศความคาดหวังจะนำไปสู่ความพึงพอใจในงานน้อยลง

กู๊ด (Good, 2002, p.3252-A) ได้ศึกษาการรับรู้ในสถานภาพทางวิชาชีพของครูกับความพึงพอใจในงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจในงานในระดับปานกลาง โดยสถานภาพทางวิชาชีพและความเป็นมืออาชีพของครูเกิดขึ้นจากประสบการณ์ความผูกพันต่อผู้เรียน ความรอบรู้ ความเชี่ยวชาญทางการสอน เงินเดือน สถานภาพและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือความอิสระในการทำงาน มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานและประสิทธิผลของงาน

เดอโรซา (Derosa, 2002, p.2639-A) ได้ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมในนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ถึงประสิทธิผลของครูในหมวดวิชาต่างๆ

มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของครูต่อองค์กรและโครงสร้างการบริหารองค์กรส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียน

ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenberg & Ornstein, 2004, p.318) ได้ทำการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 149 โรงเรียน ในรัฐแมสซาชูเซต โดยคัดเลือกโรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยพบว่า 75 เปอร์เซ็นต์ ของผู้บริหาร อธิบายว่าตนเองเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอุทิศเวลาเพื่อพัฒนาทรัพยากรให้เอื้อต่อการบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนและมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่อย่างสม่ำเสมอ

จากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับนักเรียน มีรายละเอียดในแต่ละปัจจัย ดังนี้ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะและสมรรถนะของผู้บริหารการศึกษาในอนาคตพฤติกรรมกรรมการบริหารการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ทักษะในการปฏิบัติงานคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน การแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ การสนับสนุน การสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนทางสังคม บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้บริหาร การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน การจัดทรัพยากรสนับสนุนการเรียน ปัจจัยระดับครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน วิธีการวัดและประเมินศักยภาพนักเรียน กิจกรรมการสอนของครู การวัดผลประเมินผล การเป็นครูดีและมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล รูปแบบการสอนของครู ใช้เวลาในการเรียนการสอนของครู ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กรของครู ความเป็นมืออาชีพของครู สื่อการเรียนการสอน ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อผู้สอน เจตคติต่อการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน การบริหารเวลาในการเรียน การมีสมาธิ การเอาใจใส่ในการเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 36 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 56 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 815 คน และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 809 คน นักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6,178 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5,570 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 13,464 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จาก โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 37 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร 92 คน ครู 592 คน และนักเรียน 1,480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2,164 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608-610) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร เลือกแบบเจาะจง (Purposive) ได้กลุ่มตัวอย่าง

ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 36 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 56 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 92 คน ครูใช้วิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 296 คน และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 296 คน รวมกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 592 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) นักเรียนประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้การสุ่มหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ขั้นที่ 1 เลือกทุกโรงเรียน ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียนจากทุกโรงเรียนอย่างง่าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละ 1 ห้อง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 1 ห้อง ขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนอย่างง่ายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องละ 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 740 คน และสุ่มนักเรียนอย่างง่ายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องละ 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 740 คน รวมกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 1,480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 2,164 คน รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหาร		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	36	36
1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน	56	56
รวม	92	92
2. ครู		
2.1 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	815	296
2.2 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	809	296
รวม	1,624	592
3. นักเรียน		
3.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	6,178	740
3.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	5,570	740
รวม	11,748	1,480
รวมทั้งสิ้น	13,464	2,164

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม มีจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- ตอนที่ 3 สอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
- ตอนที่ 4 สอบถามกระบวนการบริหารจัดการ
- ตอนที่ 5 สอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู แบ่งออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 สอบถามบุคลิกภาพของครู
- ตอนที่ 3 สอบถามเจตคติต่อการสอนของครู
- ตอนที่ 4 สอบถามความรอบรู้ของครู
- ตอนที่ 5 สอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
- ตอนที่ 6 สอบถามพฤติกรรมการสอนของครู

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 สอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 3 สอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 4 สอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 5 สอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการ และการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ด้วยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์ของแต่ละตัวแปร ประกอบกับศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดตัวแปรที่นิยามไว้

2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยระดับผู้บริหาร คือ แบบสอบถามผู้บริหาร มี 5 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารตอนที่ 3 สอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหารตอนที่ 4 สอบถามกระบวนการบริหารจัดการและ ตอนที่ 5 สอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร แบบสอบถามดังกล่าว มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ลักษณะที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ถึงมากที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน
น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามครูเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครู ด้วยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์ของแต่ละตัวแปรประกอบกับศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดตัวแปรที่นิยามไว้

2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยระดับครู คือ แบบสอบถามครูมี 6 ตอนดังนี้ คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามบุคลิกภาพของครู ตอนที่ 3 สอบถามเจตคติต่อการสอนของครู ตอนที่ 4 สอบถามความรอบรู้ของครู ตอนที่ 5 สอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ตอนที่ 6 สอบถามพฤติกรรมการสอนของครู แบบสอบถามดังกล่าว มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และลักษณะที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ถึงมากที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

น้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน
น้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
มาก	เท่ากับ 4 คะแนน
มากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน

1. กำหนดจุดมุ่งหมายการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ด้วยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์ของแต่ละตัวแปร ประกอบกับศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดตัวแปรที่นิยามไว้

2. สร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยระดับนักเรียน คือ แบบสอบถามนักเรียนมี 5 ตอนดังนี้ คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 สอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ตอนที่ 3 สอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ตอนที่ 4 สอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตอนที่ 5 สอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน แบบสอบถามดังกล่าว มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และลักษณะที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด ถึงมากที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

น้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
มาก	เท่ากับ	4	คะแนน
มากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination power) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา เนื้อหา และ โครงสร้าง เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในเนื้อหารายละเอียดและสามารถวัดได้ตรงเรื่องที่ศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง สมบูรณ์

1.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษาและการวิจัย จำนวน 5 คน โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษา การบริหารสถานศึกษา และการวิจัย เป็นผู้ให้คะแนนความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่สร้างขึ้นทั้ง 3 ฉบับ แล้วนำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item

Objective Congruence Index : IOC) โดยใช้เกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC=0.50 ขึ้นไปจึงจะถือว่าข้อคำถามใช้ได้

ผลการคำนวณปรากฏว่า แบบสอบถามผู้บริหาร จำนวน 61 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 แบบสอบถามครู จำนวน 65 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 45 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อ 1.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ประมวลความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามนำมาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสม ถูกต้องและสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์พิจารณา ก่อนนำไปทดลองใช้

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) และการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 (จังหวัดนครราชสีมา) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 30 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน นักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 120 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ(Discrimination Power)โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม(Item-Total Correlation)โดยถือเกณฑ์ว่า ถ้าค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .20 หรือ มีค่ามากกว่า .20 ขึ้นไป ก็แสดงว่ามีอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายศ, 2538, น.200-202) ได้ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีข้อคำถาม 22 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .49 ถึง .84 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .48 ถึง .74 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 4 แบบสอบถามกระบวนการบริหารจัดการ มีข้อคำถาม 16 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .83 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร มีข้อคำถาม 13 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54 ถึง .75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครู มีข้อคำถาม 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .44 ถึง .75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู มีข้อคำถาม 11 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .71 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความรอบรู้ของครู มีข้อคำถาม 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .45 ถึง .80 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86.

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มีข้อคำถาม 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .49 ถึง .71 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู มีข้อคำถาม 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51 ถึง .85 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีข้อคำถาม 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51 ถึง .76 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน มีข้อคำถาม 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .48 ถึง .75 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน มีข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .72 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีข้อคำถาม 11 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54 ถึง .83 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถาม ทั้ง 3 ฉบับ สรุปได้ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับ	ตอนที่	เครื่องมือ	(K)	IOC	r	α
ฉบับที่ 1		แบบสอบถามผู้บริหาร				
	1	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	6	-	-	-
	2	แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร	22	1.00	.49-.84	.94
	3	แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร แบบสอบถาม	10	.80	.45-.74	.87
	4	กระบวนการบริหารจัดการ	16	.80	.46-.83	.90
	5	แบบสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	13	.80	.54-.75	.88
ฉบับที่ 2		แบบสอบถามครู				
	1	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	6	-	-	-
	2	แบบสอบถามบุคลิกภาพของครู	14	1.00	.44-.75	.87
	3	แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู	11	.80	.46-.71	.86
	4	แบบสอบถามความรู้ของครู	12	1.00	.45-.80	.86
	5	แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	14	.80	.49-.71	.88
	6	แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู	14	1.00	.51-.85	.90
ฉบับที่ 3		แบบสอบถามนักเรียน				
	1	แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป	4	-	-	-
	2	แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	12	1.00	.51-.76	.87
	3	แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	12	1.00	.48-.75	.89
	4	แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	10	1.00	.46-.72	.85
	5	แบบสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	11	1.00	.54-.83	.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประสานงาน ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยจัดทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหาร ครู และนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากเครื่องมือ 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้บริหาร ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน แบบสอบถามครู ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และแบบสอบถามนักเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากสถานศึกษาจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมาดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา

ฉบับ	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ ส่งไป	จำนวนที่ได้ รับคืน	ร้อยละ
ฉบับที่ 1	1.ผู้บริหาร			
	1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	36	35	97.22
	1.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน	56	56	100.00
	รวม	92	91	98.91
ฉบับที่ 2	2.ครู			
	2.1 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	296	283	95.60
	2.2 ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	296	289	97.63
	รวม	592	572	96.62
ฉบับที่ 3	3.นักเรียน			
	3.1ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	740	735	99.32
	3.2ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	740	726	98.10
	รวม	1,480	1,461	98.71
	รวมทั้งสิ้น	2,164	2,124	98.15

จากตารางที่ 16 จำนวนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 92 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 91 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.91 ทั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 35 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 56 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 592 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 572 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.62 ทั้งนี้ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 283 คน และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 289 คน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 1,480 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 1,461 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.71 ทั้งนี้ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 735 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 726 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียน หาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ดังนี้ (ประกอบ วรรณสุด, 2538, น.77)

3.1 แบบสอบถามปัจจัยระดับผู้บริหาร แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อยที่สุด

3.2 แบบสอบถามปัจจัยระดับครู แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง ครูมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง ครูมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง ครูมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง ครูมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง ครูมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อยที่สุด

3.3 แบบสอบถามปัจจัยระดับนักเรียน แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้ดีระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เพื่อศึกษาและสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ใช้วิธีการวิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) ของการวิเคราะห์ถดถอย

(Regression equation) กรณีที่มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผู้บริหาร ระดับครู และระดับนักเรียน โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์โมเดลว่าง (Null Model) เพื่อให้ทราบว่า ตัวแปรตามมีความแปรปรวนเพียงพอต่อการให้ตัวแปรต้นแต่ละระดับอธิบายได้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาได้จากการทดสอบไคสแควร์ ($\chi^2 - test$) ในการตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างหน่วย ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่

4.2 วิเคราะห์โมเดลอย่างง่าย (Simple Model) เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยระดับนักเรียน ตัวแปรใดที่ส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient : b_i) และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยด้วยการทดสอบที (t-test) ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ ถ้าหากพบว่ามีนัยสำคัญ ก็จะพิจารณาต่อว่าค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าว มีความแปรปรวนเพียงพอต่อการยกระดับ ไปเป็นตัวแปรตามอีกตัวหนึ่งที่สูงขึ้นหรือไม่ด้วยการพิจารณาจากค่าไคสแควร์ ($\chi^2 - test$) ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่

4.3 วิเคราะห์โมเดลไฮโปเทติคอลล (Hypothetical Model) เพื่อให้ทราบว่า ตัวแปรต้น ระดับครูและระดับผู้บริหารมีตัวแปรใดที่ส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient : b_i) และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยด้วยการทดสอบที (t-test) ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่ ค้นหาพบว่ามีนัยสำคัญ (เฉพาะปัจจัยระดับครู) ก็จะพิจารณาต่อว่า ค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวมีความแปรปรวนเพียงพอต่อการยกระดับไปเป็นตัวแปรตาม อีกตัวหนึ่งในระดับที่สูงขึ้นหรือไม่ (ระดับผู้บริหาร) ด้วยการพิจารณาค่าไคสแควร์ ($\chi^2 - test$) ว่ามีนัยสำคัญหรือไม่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย และการวิเคราะห์พหุระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็นสองหัวข้อ ได้แก่ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ค่าสถิติ

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว
r^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายของตัวแปร 2 ตัว
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายของกลุ่มตัวแปรที่ 1 กับตัวแปรที่ 2
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผล
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผล
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงไคสแควร์
P - value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวแปรตาม

ACH	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
MOL/ACH _{slope}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
\overline{ACH}_{class}	แทน	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน
TEA/ $\overline{ACH}_{class_slope}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน
\overline{ACH}_{school}	แทน	ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน

ตัวแปรต้นระดับผู้บริหาร

LED	แทน	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
VIS	แทน	วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
PRO	แทน	กระบวนการบริหารจัดการ
COM	แทน	การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

ตัวแปรต้นระดับครูผู้สอน

PER	แทน	บุคลิกภาพของครู
ATT	แทน	เจตคติต่อการสอนของครู
KNO	แทน	ความรู้ของครู
MOT	แทน	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
TEA	แทน	พฤติกรรมการสอนของครู

ตัวแปรต้นระดับนักเรียน

ATL	แทน	เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
MOL	แทน	แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
BEL	แทน	พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
BES	แทน	พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ และตอนที่ 4 ผลการสร้างโมเดลพหุระดับ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ รายละเอียดของแต่ละตอนปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปปรากฏดัง ตารางที่ 17 ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	91	4.28
ครู	572	26.93
2.1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	283	13.32
2.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	289	13.61
นักเรียน	1,461	68.79
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	735	34.60
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	726	34.19
รวม	2,124	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 2,124 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 91 คน คิดเป็นร้อยละ 4.28 ครูผู้สอน 572 คน คิดเป็นร้อยละ 26.93 และนักเรียนจำนวน 1,461 คน คิดเป็นร้อยละ 68.79

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
ชัยภูมิ**

การศึกษาผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด
ชัยภูมิ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา
2556 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
มัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	
	ระดับเขตพื้นที่	ระดับประเทศ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		
1. ภาษาไทย	43.64	44.24
2. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	38.65	39.37
3. ภาษาอังกฤษ	28.59	30.35
4. คณิตศาสตร์	24.32	25.45
5. วิทยาศาสตร์	37.31	37.95
6. สุขศึกษาและพลศึกษา	58.70	58.30
7. ศิลปะ	43.82	43.65
8. การงานอาชีพและเทคโนโลยี	44.79	44.46
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6		
1. ภาษาไทย	46.23	49.26
2. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	31.26	33.02
3. ภาษาอังกฤษ	21.95	25.35
4. คณิตศาสตร์	17.89	20.48
5. วิทยาศาสตร์	29.20	30.48
6. สุขศึกษาและพลศึกษา	60.10	62.03
7. ศิลปะ	27.79	29.00
8. การงานอาชีพและเทคโนโลยี	48.82	49.98

จากตารางที่ 18 แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ในรายวิชาสุขศึกษา
และพลศึกษาสูงที่สุด (58.70) รองลงมาคือรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (44.79) รายวิชา

ศิลปะ (43.82) รายวิชาภาษาไทย (43.64) รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (38.65) รายวิชาวิทยาศาสตร์ (37.31) รายวิชาภาษาอังกฤษ (28.59) ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละต่ำที่สุด (24.32)

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งนี้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ (O-NET) ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาสูงที่สุด (60.10) รองลงมาคือรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (48.82) รายวิชาภาษาไทย (46.23) รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (31.26) รายวิชาวิทยาศาสตร์ (29.20) รายวิชาศิลปะ (27.79) รายวิชา ภาษาอังกฤษ (21.95) ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด (17.89)

เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ พบว่า ค่าเฉลี่ย O-NET ม.3 สูงกว่าค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ 3 รายวิชา คือ สุขศึกษาและพลศึกษา (58.70) การงานอาชีพและเทคโนโลยี (44.79) และศิลปะ (43.82) นอกนั้นต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ส่วนค่าเฉลี่ย O-NET ม.6 ทุกรายวิชาต่ำ กว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียนที่ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

การนำเสนอผลการศึกษปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยแบ่งการ นำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยระดับ ผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียน ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ และส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับ ครู และปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัย	\bar{X}	SD	ระดับ
ระดับผู้บริหาร			
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.21	.84	มาก
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	4.35	.81	มาก
3. กระบวนการบริหารจัดการ	4.27	.80	มาก
4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	4.18	.76	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

	ปัจจัย	\bar{X}	SD	ระดับ
ระดับครู				
1.	บุคลิกภาพของครู	4.12	.78	มาก
2.	เจตคติต่อการสอนของครู	4.06	.85	มาก
3.	ความรู้ของครู	3.98	.82	มาก
4.	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	4.15	.79	มาก
5.	พฤติกรรมการสอนของครู	4.09	.91	มาก
ระดับนักเรียน				
1.	เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	3.88	.98	มาก
2.	แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	3.92	1.02	มาก
3.	พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	3.79	1.04	มาก
4.	พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	3.68	.99	มาก

จากตารางที่ 19 แสดงว่าปัจจัยระดับผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.27$) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.18$) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก (SD = .81, .80, .84 และ .76 ตามลำดับ)

ปัจจัยระดับครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ บุคลิกภาพของครู ($\bar{X} = 4.12$) พฤติกรรมการสอนของครู ($\bar{X} = 4.09$) เจตคติต่อการสอนของครู ($\bar{X} = 4.06$) ส่วนความรู้ของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก (SD = .79, .78, .91, .85 และ .82 ตามลำดับ)

ปัจจัยระดับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา คือ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.68$) ทั้งนี้การกระจายข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก (SD = .96, .98, 1.02 และ .97 ตามลำดับ)

3.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัย	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	<i>r</i>	<i>r</i> ²	P – value
ระดับผู้บริหาร			
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	.781**	.609	.002
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	.608*	.369	.048
3. กระบวนการบริหารจัดการ	.743**	.561	.007
4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	.587*	.334	.041
ระดับครูผู้สอน			
1. บุคลิกภาพของครู	.691**	.477	.009
2. เจตคติต่อการสอนของครู	.745**	.555	.006
3. ความรอบรู้ของครู	.605*	.366	.019
4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	.692**	.479	.007
5. พฤติกรรมการสอนของครู	.801**	.642	.000
ระดับนักเรียน			
1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	.714**	.509	.009
2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	.809**	.642	.000
3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	.786**	.617	.001
4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	.601*	.361	.021

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ปัจจัยระดับผู้บริหาร ทั้ง 4 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวก คิดเป็นร้อยละ 60.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยกระบวนการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 56.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 36.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 33.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ปัจจัยระดับครูทั้ง 5 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยพฤติกรรมการสอนของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 64.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยเจตคติต่อการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 55.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยแรงจูงใจการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 47.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยบุคลิกภาพของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 47.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยความรู้ของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 36.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยระดับนักเรียนทั้ง 4 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 65.45 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 61.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 50.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกคิดเป็นร้อยละ 36.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูผู้สอน และระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปรากฏดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ปัจจัยระดับนักเรียน	b	t	P - value	χ^2	P - value
1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	.102	2.032	.194	28.533	.190
2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	.340	7.466**	.003	58.041**	.006
3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	.276	3.109*	.022	30.152	.063
4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	.094	1.344	.367	20.564	.248
ค่าคงที่ (Constant)	8.946	21.913**	.000	96.091**	.000

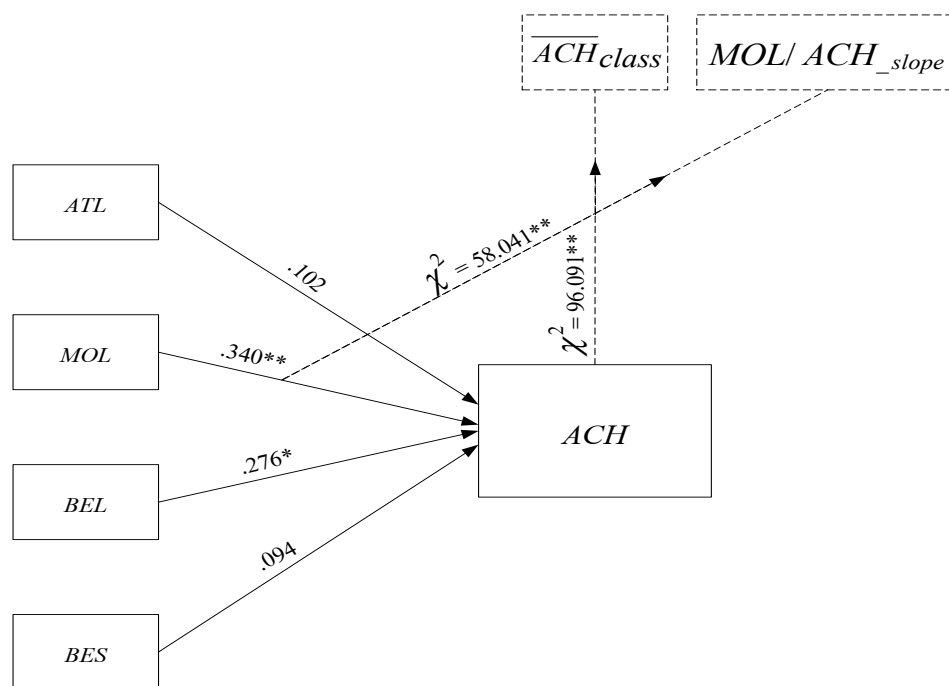
$R^2 = .406$

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 แสดงว่าปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 40.6 โดยแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สำหรับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่มเพื่อนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) ปรากฏว่าการส่งผลทางบวกของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สองได้ (ค่าไคสแควร์มีนัยสำคัญทางสถิติ) ดังนั้น ตัวแปรตามระดับที่สอง จึงมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (\overline{ACH}_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (MOL/ACH_{slope})

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมาสามารถเขียนเป็น โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิได้ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

3.3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิปรากฏดังตารางที่ 22 และ 23
ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
รายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ (\overline{ACH}_{class})

ปัจจัยระดับครู	b	t	P - value	χ^2	P - value
1. บุคลิกภาพของครู	.074	1.008	.493	18.991	.399
2. เจตคติต่อการสอนของครู	.164	2.934*	.043	21.403	.146
3. ความรอบรู้ของครู	.103	1.674	.209	16.249	.384
4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	.117	2.809*	.048	24.596	.109
5. พฤติกรรมการสอนของครู	.303	5.147**	.008	34.213*	.031
ค่าคงที่ (Constant)	6.105	18.461**	.000	69.471**	.000

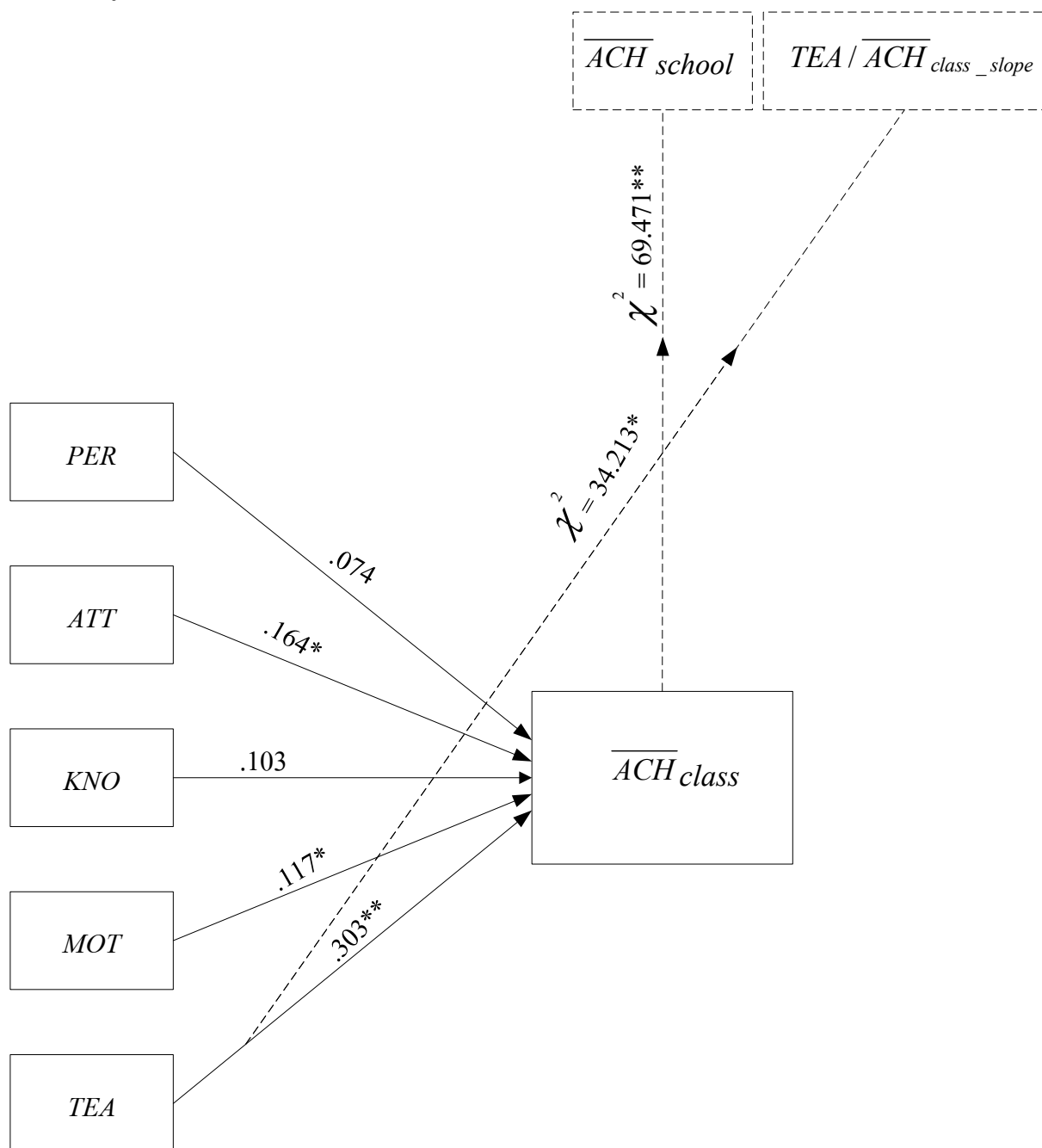
$R^2 = .360$

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตารางที่ 22 แสดงว่าปัจจัยระดับครู ได้แก่ บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และพฤติกรรมการสอนของครู สามารถอธิบายค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 36 โดยพฤติกรรมการสอนของครูส่งผลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อการสอนของครูกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับความรอบรู้ของครูกับบุคลิกภาพของครูไม่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) ปรากฏว่าการส่งผลทางบวกของพฤติกรรมการสอนของครู ที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สามได้ (ค่าไคสแควร์มีนัยสำคัญทางสถิติ) ดังนั้นตัวแปรตามระดับที่สามจึงมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน (\overline{ACH}_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA / \overline{ACH}_{class_slope}$)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่กล่าวมาสามารถเขียนเป็นโมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูผู้สอนที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ (MOL/ACH_{slope})

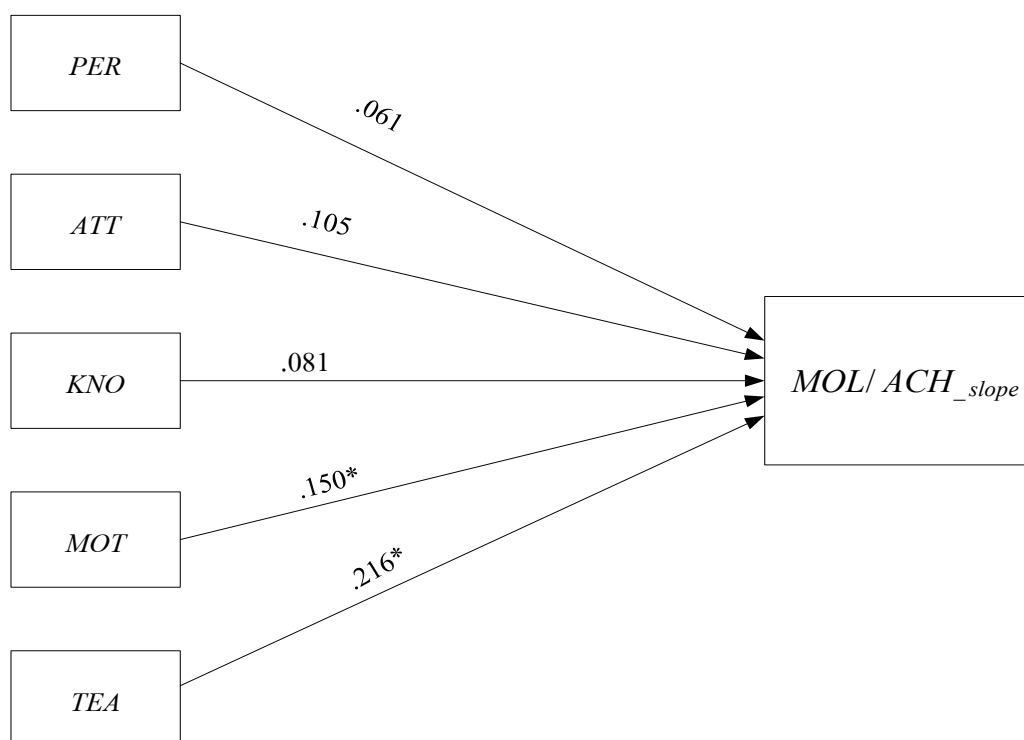
ปัจจัยระดับครู	b	t	P – value	χ^2	P – value
1. บุคลิกภาพของครู	.061	1.054	.394	14.929	.401
2. เจตคติต่อการสอนของครู	.105	2.009	.238	19.772	.254
3. ความรอบรู้ของครู	.081	1.088	.370	15.641	.395
4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	.150	3.892*	.044	18.624	.287
5. พฤติกรรมการสอนของครู	.216	4.541*	.027	20.345	.209
ค่าคงที่ (Constant)	2.051	8.415**	.006	32.595	.081

$R^2 = .295$

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตารางที่ 23 แสดงว่าปัจจัยระดับครู ได้แก่ บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และพฤติกรรมการสอนของครู สามารถอธิบายค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 29.5 โดยพฤติกรรมการสอนของครู กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับบุคลิกภาพของครู เจตคติการสอนของครู และความรอบรู้ของครู ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้กล่าวมาสามารถเขียนเป็น โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

3.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปราบกุดัง ตารางที่ 24
 ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ (ACH_{school})

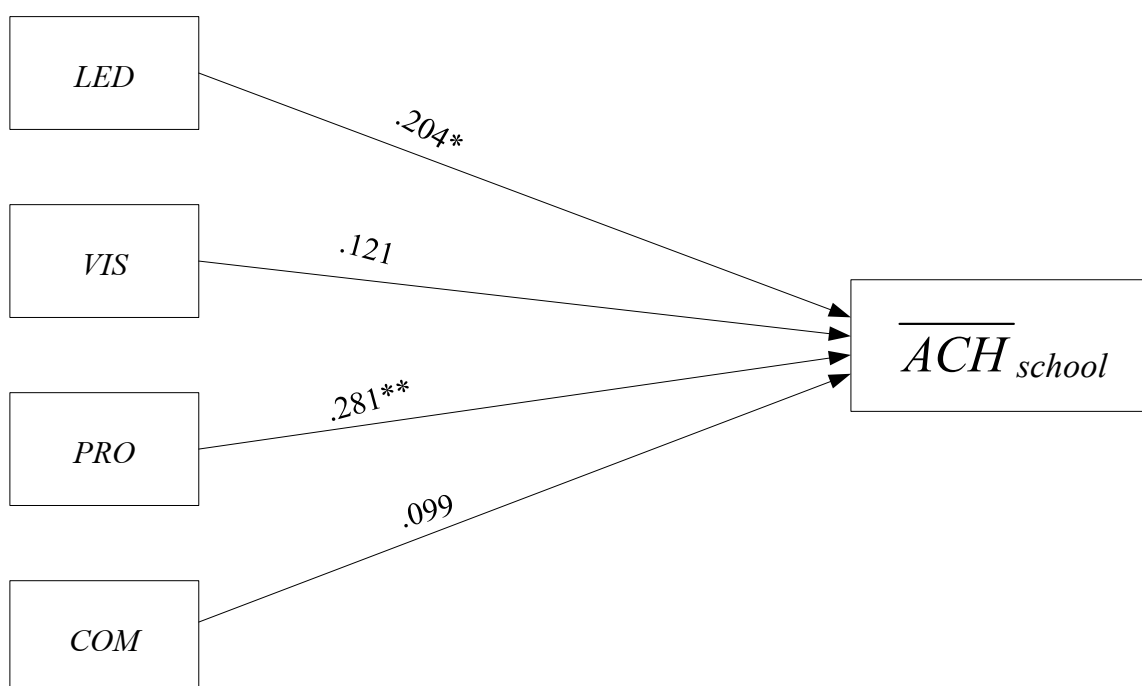
ปัจจัยระดับผู้บริหาร	b	t	P - value
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	.204	3.405*	.041
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	.121	1.763	.212
3. กระบวนการบริหารจัดการ	.281	4.909**	.008
4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	.099	1.082	.293
ค่าคงที่ (Constant)	3.461	6.454**	.001

$R^2 = .376$

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตารางที่ 24 แสดงว่าปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทัศนคติของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร สามารถอธิบายค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 37.6 โดยกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับทัศนคติของผู้บริหารกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารไม่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่กล่าวมาสามารถเขียนเป็น โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของ
พฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนราย
ห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ($TEA / \overline{ACH}_{class_slope}$)

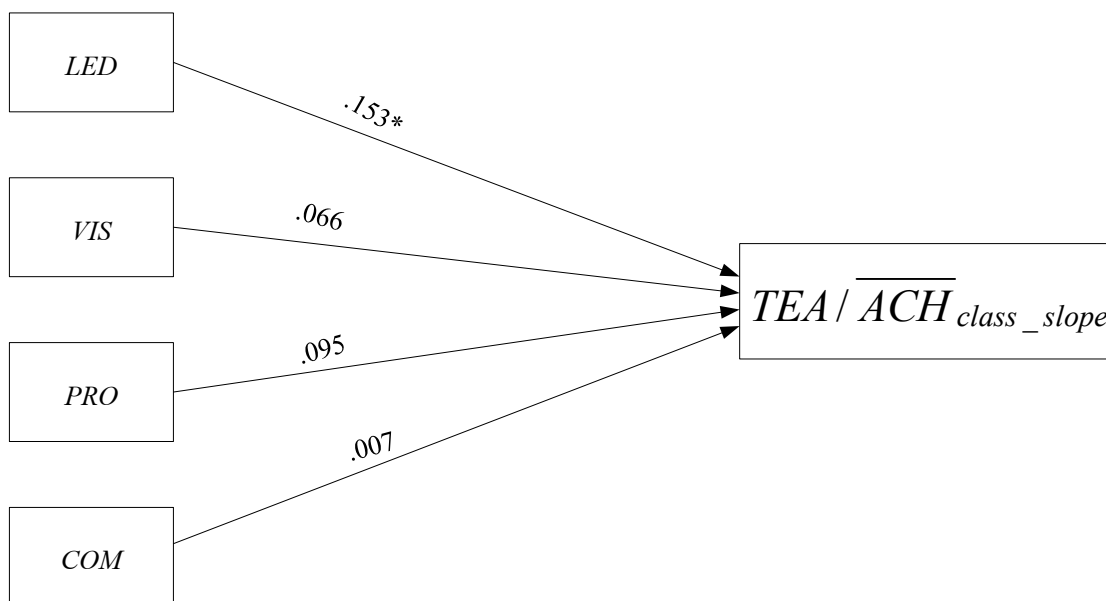
ปัจจัยระดับผู้บริหาร	b	t	P - value
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	.153	3.109*	.039
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	.066	1.081	.424
3. กระบวนการบริหารจัดการ	.095	1.215	.358
4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	.007	.860	.690
ค่าคงที่ (Constant)	2.051	4.859*	.022

$R^2 = .209$

** $p \leq .01$, * $p \leq .05$

จากตารางที่ 25 แสดงว่าปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร สามารถอธิบายค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ร้อยละ 20.9 โดยภาวะผู้นำ ของผู้บริหารส่งผลทางบวก ต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

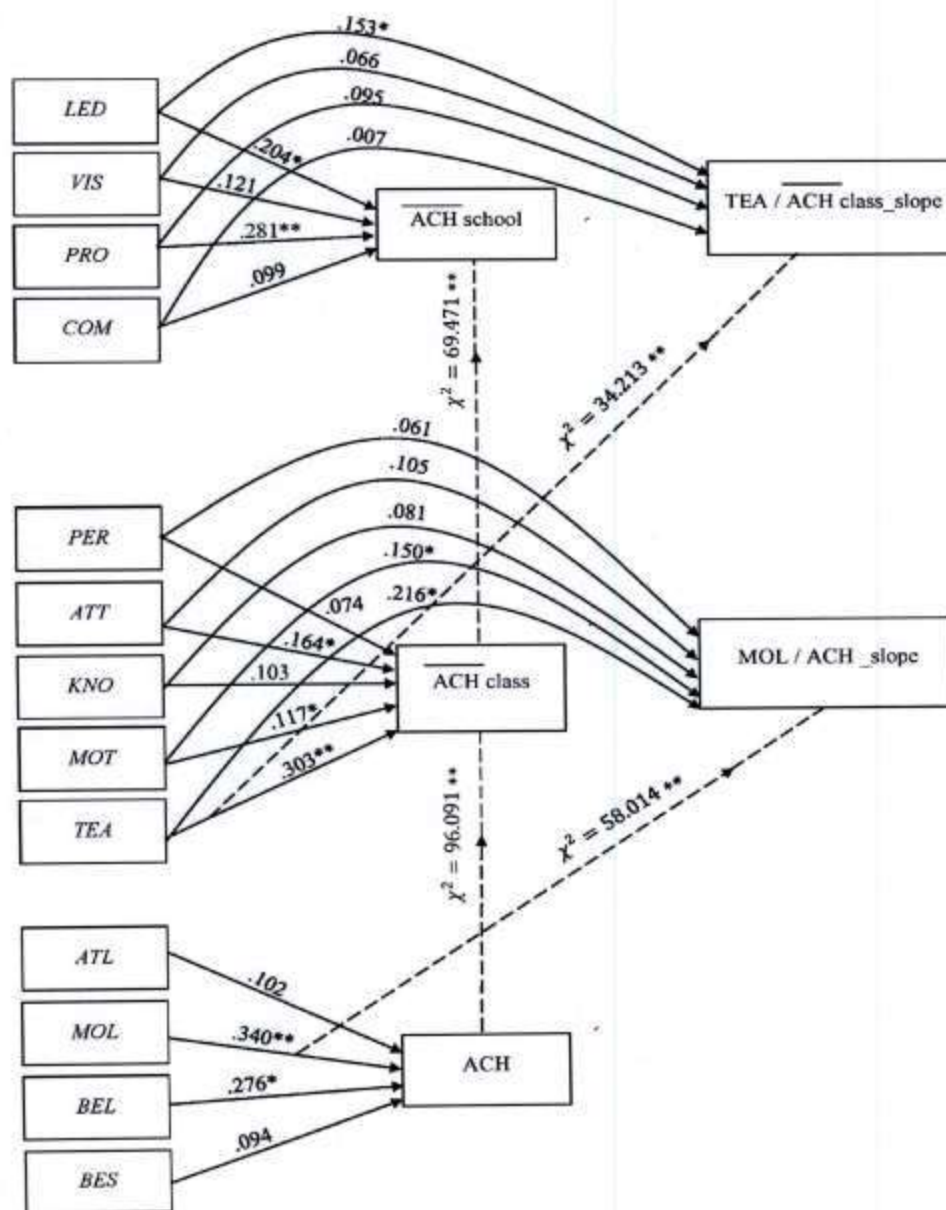
ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่กล่าวมาสามารถเขียนเป็น โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 โมเดลของการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 4 ผลการสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู และปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยสามารถสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียน
ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

จากภาพที่ 9 แสดงว่า ปัจจัยระดับนักเรียน ตัวแปร แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่มเพื่อนไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์(χ^2) ปรากฏว่าการส่งผลทางบวกของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สองได้ (ค่าไคสแควร์

มีนัยสำคัญทางสถิติ) ดังนั้นตัวแปรตามระดับที่สองจึงมี 2 ตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (\overline{ACH}_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($MOL / \overline{ACH}_{slope}$)

ปัจจัยระดับครู ตัวแปร พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 .05 และ .05 ตามลำดับ ส่วนความรอบรู้ของครูและบุคลิกภาพของครูไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พฤติกรรมการสอนของครูกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับบุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู และความรอบรู้ของครูไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) ปรากฏว่าการส่งผลทางบวกของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สามได้ (ค่าไคสแควร์มีนัยสำคัญทางสถิติ) ดังนั้นตัวแปรตามระดับที่สาม จึงมี 2 ตัวแปร ได้แก่ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน (\overline{ACH}_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA / \overline{ACH}_{class_slope}$)

ปัจจัยระดับผู้บริหาร ตัวแปร กระบวนการบริหารจัดการ และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ และพบอีกว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ เพื่อค้นหาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิและเพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาตัวแปรอิสระ 3 ระดับ ที่คาดว่าจะเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยระดับผู้บริหารประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร 3) กระบวนการบริหารจัดการ 4) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ประกอบด้วย 1) บุคลิกภาพของครู 2) เจตคติต่อการสอนของครู 3) ความรอบรู้ของครู 4) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 5) พฤติกรรมการสอนของครู ปัจจัยระดับนักเรียน ประกอบด้วย 1) เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน 2) แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน 3) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 4) พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 37 โรงเรียน ดังนี้ ผู้บริหารได้จากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 36 คน (ยกเว้นผู้วิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการโรงเรียน) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 56 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 92 คน ครูได้จากวิธีกำหนดโควตา (Quota Sampling) จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระละ 1 คนและเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากทุกโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 37 โรงเรียนๆละ 8 คน รวม 296 คนและครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 37 โรงเรียนๆ ละ 8 คน รวม 296 คน รวมกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 592 คน นักเรียนได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ขั้นที่ 1 เลือกทุกโรงเรียน จำนวน 37 โรงเรียน ขั้นที่ 2 สุ่มห้องเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนอย่างง่าย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้องละ 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 740 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องละ 20 คน ได้กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 740 คน รวมกลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 1,480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2,164 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีจำนวน 3 ฉบับ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 22 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .49 ถึง .84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ตอนที่ 3 สอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .45 ถึง .74 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 4 สอบถามกระบวนการบริหารจัดการ จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .83 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ตอนที่ 5 สอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จำนวน 13 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54 ถึง .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครู แบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามบุคลิกภาพของครู จำนวน 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .44 ถึง .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 3 สอบถามเจตคติต่อการสอนของครู จำนวน 11 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .71 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

ตอนที่ 4 สอบถามความรู้ของครู จำนวน 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .45 ถึง .80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

ตอนที่ 5 สอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู จำนวน 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .49 ถึง .71 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

ตอนที่ 6 สอบถามพฤติกรรมการสอนของครู จำนวน 14 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51 ถึง .85 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51 ถึง .76 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ตอนที่ 3 สอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน จำนวน 12 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .48 ถึง .75 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ตอนที่ 4 สอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46 ถึง .72 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ตอนที่ 5 สอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน จำนวน 11 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54 ถึง .83 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน โดยการคำนวณ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบของวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์พหุระดับด้วยสมการถดถอย (Multilevel Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ต่ำที่สุดและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

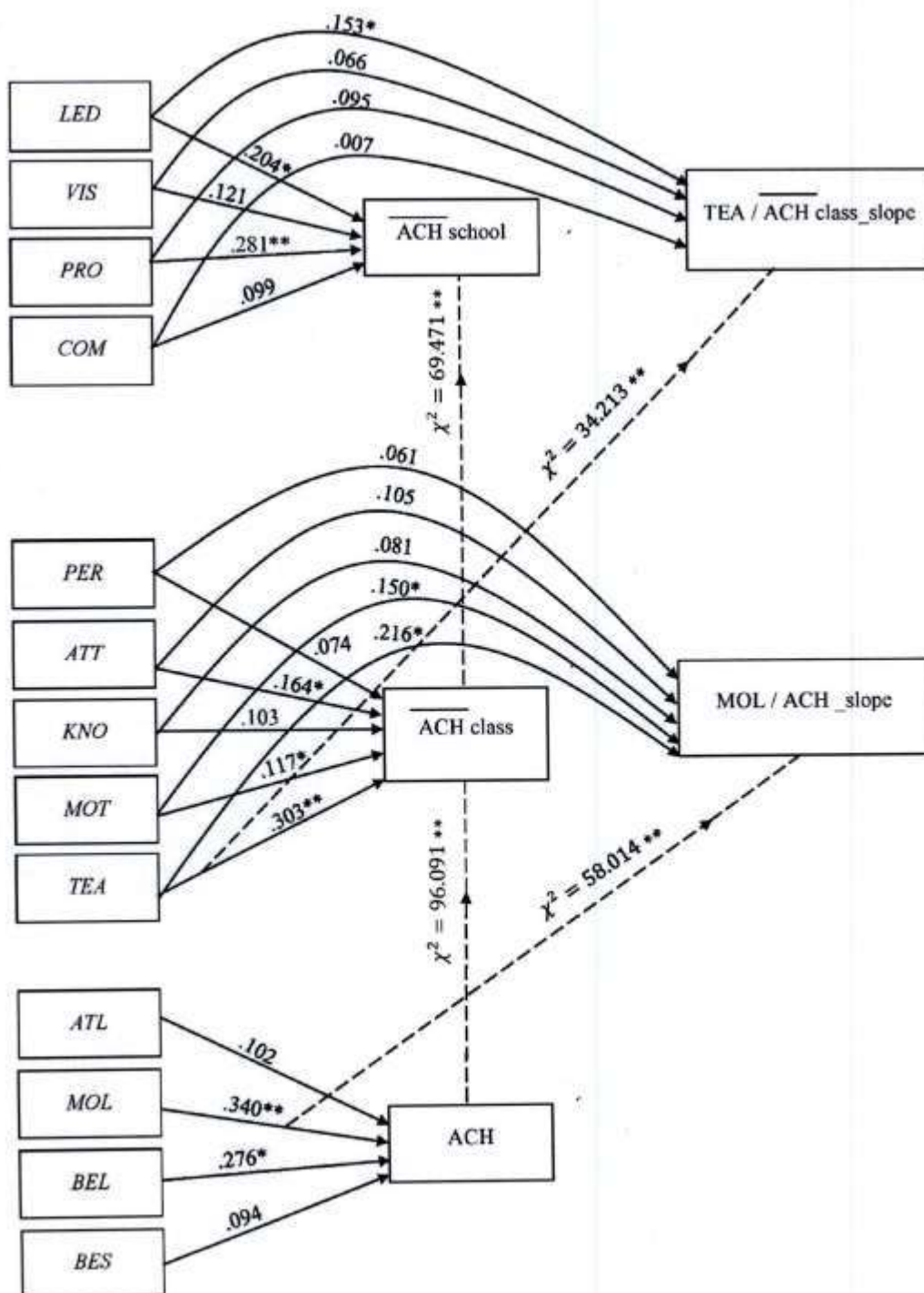
2.1 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน (ACH_{school}) ส่วนวิสัยทัศน์ของ

ผู้บริหารกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนและยังพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA / \overline{ACH}_{class_slope}$) สำหรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (\overline{ACH}_{class}) ส่วนความรอบรู้ของครู กับบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($MOL / \overline{ACH}_{slope}$)

2.3 ปัจจัยระดับนักเรียนพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ACH) ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 10 โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

จากภาพที่ 10 แสดงว่า ปัจจัยระดับนักเรียน มีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) พบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตาม ในระดับที่สองได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ตัวแปรตามในระดับที่สอง จึงมี 2 ตัวแปร คือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (ACH_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (MOL/ACH_{slope}) ปัจจัยระดับครู มีตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ ส่วนความรอบรู้ของครูและบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนและพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครูและความรอบรู้ของครู ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนมีความแปรปรวนมากพอ ที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า มีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนและพบอีกว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน สามารถอธิบายตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2556

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงที่สุดและต่ำที่สุดเหมือนกัน คือ ในรายวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นรายวิชาที่ต้องอาศัยทั้งด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจและด้านการปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนและการดำรงชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับแนวคิดของบลูม (Bloom, 1976 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2541) ที่กล่าวว่า จุดประสงค์ของการศึกษา จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หรือด้านปัญญาหรือด้านความรู้ ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หรือด้านอารมณ์ จิตใจและด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หรือด้านทักษะทางกายหรือด้านการปฏิบัติและงานวิจัยของฮาสแลมและ บราวน์ (Haslam & Brown, 1988) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า การให้ความรู้และการฝึกทักษะการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นในส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ถึงปีการศึกษา 2556 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับการประเมินผลและติดตามผลสภาพการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่พบว่าความรู้ความสามารถของเยาวชนไทย ในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

2. ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทั้งสามระดับ คือ ตัวแปรระดับผู้บริหาร ตัวแปรระดับครูและตัวแปรระดับนักเรียน สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ โดยตัวแปรระดับนักเรียน สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้ดีที่สุด

2.1 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า กระบวนการบริหารจัดการ ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนรายโรงเรียน (ACH_{school}) สูงสุด รองลงมาคือภาวะผู้นำของผู้บริหารและยังพบอีกว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA/\overline{ACH}_{class_stop}$) และสำหรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอภิปรายเป็นรายตัวแปรตามลำดับ ดังนี้

2.1.1 กระบวนการบริหารจัดการ

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni, 1992) สรุปว่า การบริหาร คือกระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นและ/หรือโดยผู้อื่นเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย เฮอร์เซย์และบรินชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1982) สรุปว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นและกลุ่มและ/หรือการทำงานโดยอาศัยบุคคลอื่นและกลุ่ม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ นิวแมน (Newman, 1950 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) สรุปว่า การบริหารงานมี 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดทรัพยากร การสั่งการและการควบคุมและสอดคล้องกับ เจนนิเฟอร์และกาเรธ (Jennifer & Gareth, 1999) มีความคิดเห็นว่า หลักการบริหารทั้ง 4 หลักการหรือหน้าที่การบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมเป็นส่วนประกอบในการบริหาร องค์การให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานะ สินธุวงษานนท์ (2550) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า ในระดับโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียนและกระบวนการบริหารคุณภาพ มีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียน ผลงานวิจัยของ พันธุ์ศักดิ์ พลสารัมย์ (2540) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและพัฒนากระบวนการบริหารงานแบบ มุ่งคุณภาพทั้งองค์การ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารในการบริหารคุณภาพทั้งองค์การที่เหมาะสมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ การดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ การสร้างทีมงาน การนิยามและสำรวจความต้องการ การสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดภารกิจกำหนดแผนการดำเนินงาน การจัดตั้งทีมงานย่อยในการดำเนินงาน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทีมและการรายงานผลและกำหนดรางวัล

2.1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เบสและสต็อกคิลล์ (Bass & Stogdill, 1990 quoted in Hoy & Miskel, 2001) สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการชักจูงในกลุ่มคนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย เทอร์รี่ (Terry G.R., 1960) สรุปว่า ภาวะผู้นำ เป็นกิจกรรมของการใช้อิทธิพลต่อบุคคล เพื่อให้เป็นบุคคลมานะพยายามอย่างเต็มอกเต็มใจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มเฮร์เซย์และบลันชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1993) สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่ใช้อำนาจเหมือนบุคคลหรือกลุ่มในการพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย เชเมอร์ส (Chemers, 1997 quoted in Hoy & Miskel, 2001) สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลผู้หนึ่งสามารถใช้วิธีการหรืออิทธิพลทางสังคมสนับสนุนให้คนอื่นประสบความสำเร็จในการทำงานได้และภารดี อนันต์นาวิ (2551) สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่มและมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูง หรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงพระระดับ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยระดับโรงเรียน พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาภรณ์ เกษรารัตน์ (2543) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2547) ที่ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการจัดการศึกษาในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลูเนนเบิร์กและออร์สไตน์ (Lunenberg & Ornstein, 2004) ที่ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 149 โรงเรียนในรัฐแมสซาชูเซต โดยคัดเลือกโรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า 75 เปอร์เซ็นต์ ของผู้บริหาร อธิบายว่าตนเองเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง

2.1.3 วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากวิสัยทัศน์เป็นการมองภาพอนาคตของผู้นำและกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยมและความเชื่อ มุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ ซึ่งการจะบรรลุวิสัยทัศน์จะต้องมีการเผยแพร่วิสัยทัศน์และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ แสดงว่าถึงแม้ว่าผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์แต่ไม่มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์และกำกับติดตามให้สมาชิกได้ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ จึงไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของเดวิสและโทมัส (Davis & Thomas, 1989) คอลด์เวลล์และสปิงก์ (Caldwell & Spinks, 1990) และบรอน (Braun, 1991) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มิติของวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น 3 มิติ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ (Formulate Vision) การเผยแพร่วิสัยทัศน์ (Articulated Vision) และการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (Operational Vision) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีและจะต้องเผยแพร่ไปสู่คณะครูและให้สมาชิกกระทำกิจกรรมต่างๆ จึงจะบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

2.1.4 การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการมีองค์ประกอบ คือ ผู้ส่งข่าวสาร ข่าวสารและผู้รับข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร มี 2 ลักษณะ คือ การติดต่อสื่อสารในแนวตั้งและการติดต่อสื่อสารในแนวนอน มีทั้งการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การติดต่อสื่อสารมีองค์ประกอบและขั้นตอนรายละเอียดที่มีความซับซ้อน ผู้บริหาร ไม่ให้ความสำคัญในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งข่าวต้องมีความสามารถในการแปลงความให้เป็นสัญลักษณ์ภาษาหรือไม่ใช่ภาษาและใช้ตัวนำในการส่งข่าวสารให้ไปถึงผู้รับให้มีความเข้าใจตรงกันตลอดทั้งให้มีการตอบสนองกลับคืน ผู้รับข่าวสารก็จะเป็นผู้ส่งและผู้ส่งข่าวสารก็จะกลายเป็นผู้รับ เรียกว่า มีข้อมูลย้อนกลับ เมื่อบุคลากรในองค์กรไม่สามารถรับทราบข่าวสารอย่างถูกต้องตรงกัน ทำให้การติดต่อสื่อสาร ขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จึงไม่ส่งผลต่อค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของราปาซ (Rapaez, 1990) ที่ศึกษาการติดต่อสื่อสาร ระหว่างศึกษานิเทศก์ที่ประสบผลสำเร็จในงานกับผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ศึกษานิเทศก์ที่ประสบผลสำเร็จ จะพยายามใช้วิธีการหลายอย่างที่สามารถใช้กับการติดต่อสื่อสาร เพื่อช่วยให้เกิดผลสำเร็จในงาน เช่น การติดต่อสื่อสารโดยตรง โดยใช้สื่อโทรทัศน์ ส่วนผลการวิจัยของ เฟอรันดีโน (Ferrandino, 1985) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จในงานกับพฤติกรรมติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร พบว่า พฤติกรรมติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในความสัมพันธ์กับความสำเร็จของผู้บริหาร โรงเรียน การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

สามารถอธิบายให้ผู้ร่วมงานได้เข้าใจถึงการตัดสินใจของผู้บริหารได้ดีกว่า การที่ผู้ร่วมงานจะตัดสินใจด้วยความรู้สึกและค่านิยม หรือการยอมรับด้วยความคิดของผู้ร่วมงานเพียงฝ่ายเดียว

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียน (\overline{ACH}_{class}) ส่วนความรอบรู้ของครู กับบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังพบอีกว่าพฤติกรรมการสอนของครู กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (MOL/ACH_{slope}) ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายเป็นรายตัวแปร ตามลำดับดังนี้

2.2.1 บุคลิกภาพของครู

ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก บุคลิกภาพของครู มีทั้งคุณลักษณะภายนอกและภายในที่รวมอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล บุคลิกภาพภายนอก คือ บุคลิกทางกายและวาจาสามารถสังเกตเห็นด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ส่วนบุคลิกภาพภายในไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน สัมผัสได้ค่อนข้างยาก ต้องใช้เวลานาน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ ความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลพบว่าตัวแปรบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะว่าครูต้องประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูทั้งกาย วาจา สติปัญญาและอารมณ์ ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะเจาะจงไปที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งขัดแย้งกันกับแนวคิดของ ไพพรรณเกียรติโชติชัย (2536) ที่ว่าครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูต้องพัฒนาคุณลักษณะของตนเองทั้งทางกาย วาจา สติปัญญา อารมณ์และสังคม เพื่อให้การอยู่ร่วมกันระหว่างครูกับลูกศิษย์เป็นไปด้วยความราบรื่น แสดงออกด้วยความมีเมตตา มีไหวพริบที่ดี ตัดสินใจ มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความกระตือรือร้นที่จะรับรู้สิ่งแวดลอมรอบตัว สามารถเลือกใช้คำพูดและการกระทำให้ถูกใจลูกศิษย์ได้ นักเรียนก็จะสามารถปรับตัวในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพและทัศนคติที่ดี (2545) อธิบายว่าครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนหลายประการ ในส่วนบุคลิกลักษณะของผู้สอน มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนและต่อพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียน

2.2.2 เจตคติต่อการสอนของครู

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า เจตคติต่อการสอนของครูเป็นปัจจัยที่

สำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ รุญเจริญ (2550) มีความคิดเห็นว่า ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น โดยเฉพาะนักเรียนย่อมจะช่วยส่งเสริมการสอนให้ได้ผลดีและสอดคล้องกับแนวคิดของ เซเรนสัน (Serenson, 1964) ที่สรุปได้ว่า เจตคติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก

2.2.3 ความรอบรู้ของครู

ผลการวิจัยพบว่า ความรอบรู้ของครูไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากความรอบรู้ของครู เป็นความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผล พบว่าตัวแปร ความรอบรู้ของครูไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครู ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและมาตรฐานวิชาชีพครู ไม่มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2005) ที่ว่า ความรอบรู้ของครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่ทำให้งานประสบผลสำเร็จ ชีระ รุญเจริญ (2550) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การสอนมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความรู้ของครู (Teacher's Knowledge) และเดลโซ (Delso, 1993) ได้วิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับลักษณะครูที่ดี พบว่าครูที่มีประสิทธิภาพ มักเน้นวิธีการที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนครูดีให้ความสำคัญกับกระบวนการสอนตามมาตรฐาน การเป็นครูต้องเป็นทั้งครูที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

2.2.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของอาร์ดิอนันต์นาวิ (2545) มีความคิดเห็นว่า ในการทำงานใดๆก็ตามถ้าจะให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ แอทกินสันและเรย์เนอร์ (McClelland, 1961; Atkinson & Raynor, 1974 quoted in Robbins, 1998) ที่สรุปว่า ทุกคนมีแรงจูงใจในตัวเอง 3 แบบ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และแรงจูงใจใฝ่อ่านาจ

2.2.5 พฤติกรรมการสอนของครู

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และพบว่า การส่งผลทางบวกของพฤติกรรมการสอนของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ห่าระดับที่สามได้และพฤติกรรมการสอนของครูส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่าพฤติกรรมการสอนของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ (2534) สรุปไว้ว่าพฤติกรรมการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรงชุกติกาญจน์ บุญญะชิตินุช (2546) ได้อธิบายว่าพฤติกรรมการสอนของผู้สอนเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่ผู้สอนแสดงออกในกระบวนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สราวุธ เศรษฐจร (2539) ที่ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์เศศ ประกอบผล (2539) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตภาคกลาง ตามการรับรู้ของครู ระหว่าง โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับ โรงเรียนที่นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนอยู่ในระดับดีกว่า โรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2548) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงพหุระดับ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยระดับห้องเรียน พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิกเตอร์ (Victor, 1997) ที่ทำการศึกษาแบบจำลอง 3 รูปแบบ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลโรงเรียนโดยใช้รูปแบบระดับชั้นลดหลั่นสอดแทรกเชิงเส้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยระดับชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการสอนของครู มีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์เพื่อปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.3 ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ACH) ส่วนเจตคติต่อการเรียน

ของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถอภิปรายเป็นรายตัวแปร ตามลำดับดังนี้

2.3.1 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก เจตคติเป็นความรู้สึก เป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพและความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผล พบว่า ตัวแปร เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะนักเรียนไม่มีความพร้อม ไม่สนใจเรียนมีความรู้สึกไม่ดีต่อการเรียนและนักเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดความสนใจต่อการเรียน ซึ่งขัดแย้งกับแนวความคิดของแอนเดอร์สัน (Anderson, 1994) ที่ว่า เจตคติเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นวิธีการ (Means) และเป้าหมายสูงสุด (End) ของการศึกษา วูด (Wood, 1994) ได้ทำการศึกษา พบว่า เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนมีผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ ไคร์สเตด (Kierstead, 1994) ได้ทำการศึกษา พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จทางวิชาการ

2.3.2 แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และพบว่า การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่สามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สองได้ แสดงว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของบราวน์ (Brown, 1981) ที่สรุปว่าแรงจูงใจคือ กุญแจที่ไขไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ แมค เคลแลนด์ (McClelland, 1980 อ้างถึงใน สุขุม มุลเมือง, 2539) ที่มีความเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จะเห็นว่าถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของประณต เค้าฉิม (2549) ที่ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนและสนับสนุนทางสังคม พบว่า มีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนเท่านั้นที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุดคือ แรงจูงใจในการเรียน แนวคิดที่สนับสนุนข้อค้นพบนี้ ได้แก่ เมอร์เรย์ (Murray, 1982) บราวน์ (Brown, 1981) ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี (2542) ลิตเติ้ลวูด

(Littlewood, 1984) ที่สรุปได้ว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยกระตุ้นและผลักดันให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามที่ปรารถนา

2.3.3 พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม (Bloom, 1976 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2541) แครทโฮล บลูมและเมเซีย (Krathwohl Bloom & Masia, 1964 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2542) ซึ่งได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการศึกษา เป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 6 ประเภท คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ด้านจิตพิสัย จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 5 ประเภท คือ การรับรู้ การตอบสนอง การสร้างคุณค่า การจัดระบบคุณค่าและการสร้างลักษณะนิสัยและด้านทักษะพิสัย จำแนกพฤติกรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ ทักษะในการเคลื่อนไหวทั้งร่างกาย การเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสาทรวมๆ กัน การสื่อสาร โดยการใช้ท่าทางและพฤติกรรมทางด้านภาษา ราชนันท์ บุญธิมา (2542) ชีระวุฒิ เอกะกุล (2541) แครนตันและบาร์คเลย์ (Cranton & Barclay, 1985) ไอเซนค์ (Eysenck, 1972) ซึ่งมีความคิดเห็นถึงพฤติกรรมการเรียนว่าเป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงเห็นถึงความกระตือรือร้นความสนใจใฝ่รู้ ความตั้งใจร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน ความสามารถในการวางแผนการเรียน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งในห้องและนอกห้องเรียน แสดงพฤติกรรมจนเป็นกิจนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ ในส่วนงานวิจัยของ เชียร์เรนและเพลกรัม (Scheerens & Pelgrum, 1989) พบว่าพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมจิตร อุดม (2547) ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนเอกชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฮาสเล็มและบราวน์ (Haslam & Brown, 1988) ที่ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการเรียนที่มีอิทธิต่อผลฤทธิ์ของนักเรียนและผลงานวิจัยพบว่า การให้ความรู้และการฝึกทักษะทางการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถช่วยปรับปรุงพฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของคาร์เตอร์ (Carter, 1982) ที่ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.3.4 พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลและค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผล ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักเรียนจะมีปัญหาเรื่องการปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ การไม่ยอมรับเข้ากับเพื่อนคนอื่น ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน ด้วยสาเหตุการมาจากต่างโรงเรียน ไม่มีความสนิทสนมและไว้วางใจกัน ยึดตัวเองเป็นสำคัญ จึงไม่มีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของโกลด์สไตน์ (Goldstein, 1987) พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและงานวิจัยของบุญเรือน หมั่นทรัพย์ (2538) พบว่า ตัวแปรพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ปัจจัยระดับครูทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพของครู เจตคติต่อการสอนของครู ความรอบรู้ของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและพฤติกรรมการสอนของครูและปัจจัยระดับนักเรียนทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ควรจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารครูและนักเรียน

1.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและให้ความสนใจกำกับ ดูแลและสนับสนุนพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับครู ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาครู ควรหาวิธีการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน มีเจตคติที่ดีต่อการสอนและได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทุกโรงเรียน ควรจัดทำแบบงาน โครงการพัฒนาผู้บริหาร ครูและนักเรียน โดยเน้นพัฒนาคุณลักษณะและพฤติกรรมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารทั้ง 4 ตัวแปร ปัจจัยระดับครูทั้ง 5 ตัวแปร และปัจจัยระดับนักเรียนทั้ง 4 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนมี 2 ตัวแปร ที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยระดับครูมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความรอบรู้ของครูและบุคลิกภาพของครู ปัจจัยระดับผู้บริหารมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จึงควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ซ้ำอีก เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเหล่านั้นให้ชัดเจน

2.2 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างอยู่ภายในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อการเปรียบเทียบจึงควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในระดับเขตตรวจราชการและระดับภาคต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2534). **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2534 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- (2535). **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ.
- (2552). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- (2557). **กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- (2553). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2555). **กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา.
- กำธร ปุณณวัฒน์กุล. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารการศึกษากับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2547). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2540). **ภาวะผู้นำ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตिकाญจน์ บุญญะชิติสุข. (2546). **การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ชูชีพ อ่อนโลกสูง. (2550). **จิตวิทยศัพท์**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐานันตร์ อากาศโชติ. (2543). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามนโยบายของรัฐ ในโครงการ โรงเรียนสีขาว กรมสามัญศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา และประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิสนา แยมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2545). **ประมวลทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการเรียนรู้ และหลักการสอน**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). **แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร**. สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรพนธ์ คงนาวัง. (2544). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา ฉบับปรับปรุง**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2541). **พฤติกรรมองค์การที่เอื้อต่อความเป็นครูเก่งและดี : กรณีศึกษาข้าราชการ ครูที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการครูทายาทของสถาบันราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2535, เมษายน-พฤษภาคม). การวิเคราะห์ประมาณค่าส่วนประกอบ
แปรปรวน. วารสารข่าวการวิจัยการศึกษา, 15(4), 9-12.
- นันทิยา ชุณหวงษ์. (2536). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2546). การจัดการสำนักงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : บริษัท
เซ็นทรัลเอ็กเพรส.
- บัณฑิต แทนพิทักษ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ อำนาจ ความศรัทธา
และความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินิพนธ์การศึกษา
ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรือน หมั่นทรัพย์. (2538). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก. ปรินิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประคอง กรรณสูต. (2538). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2)
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประดับ ชัยพฤกษ์. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับประสิทธิผลของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประทีน วิเศษสุวรรณ. (2545). ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผล ในการจัด
การศึกษา ของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญ เขต 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประณต เค้าจิม. (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประสิทธิ์ สาระสันต์. (2542). พฤติกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางการบริหาร
ของโรงเรียนประถมศึกษา. ปรินิพนธ์วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2525). การบริหารงานวิชาการ หลักการสอน. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- . (2532). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- . (2535). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
- . (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- . (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พรวิมล ระวังประโคน. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิเคราะห์เส้นทาง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรหทัย ตันจักษ์จิตานนท์ และ กฤษณะ สุยะอ้าย. (2551). ผลการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีอภิปัญญา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. เชียงราย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2536). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพโรจน์ ทองนา. (2548). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำกับผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4. ค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2555.
- จาก <http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=2272>
- พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ (2540). การพัฒนากระบวนการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ : กรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการแนวคิดทฤษฎีของการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ชลบุรี : มนนาрі.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มานะ สันธวงษานนท์. (2550). **ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- มารศรี สุธานี. (2540). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ยุดา รักไทยและณัฐพงศ์ นาคมาริช. (2543). **คู่มือคนเก่งเรียน = Successful learner handbook**. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- เยาวเรศ จันทะแสน. (2545). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.
- ราชันย์ บุญธิมา. (2542). **ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2542). **การวิเคราะห์พหุระดับ**. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553**. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2553. ค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2557. จาก <http://kormor.obec.go.th>act>act081>.
- (2553). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา**. เล่ม 127 ตอนพิเศษ 97 ง. สิงหาคม 2553. (เอกสารอัดสำเนา).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2536). **แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพองค์กรประมวลสาระชุดวิชา ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 9-12**. นนทบุรี : สาขาวิชาการศึกษาดุสิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ล้วน สายศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). การคิด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- . (2549). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2529, กรกฎาคม). การสอนในระดับอุดมศึกษา. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 5, 79-83.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2546). การบริหารการศึกษา : หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ศักดิ์เรศ ประกอบผล. (2539). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2547). การแสวงหาและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพกรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศิกานต์ เพ็ชรชัยคุณกรณ์. (2539, พฤษภาคม-กันยายน). การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(3), น.24-34.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2535). ทฤษฎีการวัดและประเมิน (Theories of measurement and evaluation). กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2535, กันยายน). การวิจัยเชิงทดลองทางพฤติกรรมศาสตร์: การออกแบบและการวิเคราะห์ข้อมูล. วารสารครุศาสตร์, 7, 73-90.
- . (2550). รูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2545). องค์การและการจัดการ. ค้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2553. จาก <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=lean-357&group=1>.
- ศุภวรรณ พันธุ์ศักดิ์. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2554). O – NET ชีวฤกษ์การศึกษาไทย ภาค 2. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- สมจิตร อุดม. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในภาคใต้**. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมเดช สีแสง. (2552). **คู่มือบริหารโรงเรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์ : รีมปีงการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2540, สิงหาคม-ตุลาคม). การประกันคุณภาพการศึกษา. วิชาการ, 1(5), 5-21.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). **รายงานผลการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการพลเรือน**. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาและสังคม คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สรายุทธ์ เศรษฐขจร. (2539). **การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ**. ปรินญาณิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. (2558). **นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ**. ค้นเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558. จาก <http://www.lpn1.obec.go.th/plan/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. (2555). **ระเบียบ แนวปฏิบัติ ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา**. ม.ป.ป.
- (2555). **รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2554**. (เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). **การนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ**. กรุงเทพฯ : ทองกมล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานกฤษฎมนตรี. (2545). **แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). รายงานการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน วิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. ----- . (2554). ศูนย์ปฏิบัติการ GPA สำนักทดสอบทางการศึกษา. สารสนเทศผลการเรียนเฉลี่ย GPA. ค้นเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2554. จาก <http://gpa.mol.go.th/GPA Search>.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทจุดทอง จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553). **ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **รายงานสรุปการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในวาระครบรอบ 4 ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2540). **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ**. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- สุชุม มูลเมือง. (2539). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น**. ปรินซ์นิพนธ์ศิลป์ประศาสนศุขภูมิจิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2553). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- สุนันทา ประไพตระกูล. (2535). **การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรคัดสรรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3** กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ เกษรรัตน์. (2543). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2535). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก**. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุุณภูมิจิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). **ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2538). **ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ์. (2531). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อุไรพร พานิชกุล. (2539). **พฤติกรรมการสอนและความต้องการพัฒนาตนของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์, คมกริบ ธีรานุรักษ์, ทิพวัลย์ ปัญจมะวัต และณัฐา เพชรธนู. (2553). **การนำองค์การ และเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา Leading Organization and Educational Management Technology**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Allport, G. (1985). Attitudeinc. Murchison (Ed.) **Handbook of Social Psychology**. WorcesterMass Clark University Press.
- Anderson, L.W. (1994). **Attitudes, Measurement of in The International Encyclopedia of Education**. (2nd ed).TorstenHusen and T.N. Postlethwaite (eds). Oxford : Pergamon.
- Angelo, J. F. (2005). **An analysis of principal leadership affecting student achievement in a high-performing, high-poverty middle school: A case study**. The George Washington University. From <http://search.proquest.com/docview/304998708?accountid=44800>. (304998708).
- Atkinson, J. W &Raynor, J. O. (1974). **Motivation and Achievement**. New York : Winston.
- Bandura, A. (1997). **Self-Efficacy : The Exercise of Control**. New York : Freeman.
- Barnard,C.I. (1972). **The Function of the Executive**. Twenty-second Printing Cambridge Massachusetts Havard University Press.
- Bartol, K., Martin, D., Tein, M., and Matthews, G. (1998). **Management : A Pacific Rim Focus**. 2nd ed. Roseville NSW : McGraw-Hill.

- Bartz, W.H. (1979). **Oral communication in a foreign language classroom : language in education- theory and practice**, Verginia : The Center for Applied Linguistics.
- Bartz, W.H. (1979). **Testing oral communication. Theory and practice**. Verginia : The Center for Applied Linguistics.
- Bass, B.M. (1997). **A New parading of leadership : An Inquiry into Transformational Leadership**. Mahwah,NJ : Lawrence Erlbaum.
- Beckman, M. T. (1994, May). Personality Characteristics of Effective Teachers. **Dissertation Abstracts International**. 54 (11), 3933-A.
- Bergren, D. A. (2014). **The impact of school climate on student achievement in the middle schools of the commonwealth of Virginia : A quantitative analysis of existing data**. Educational Administration and Policy Studies. The George Washington University. From <http://search.proquest.com/docview/1532779626?accountid=44800>. (1532779626).
- Blake, R.R., Mouton, J.S. and William, M.S. (1981). **Academic Administrator Grid**. San Francisco : Jossey – Bass Publishers.
- Block,P.S. (1993). **Choosing Service OverSelf – Interest**. San Francisco : Beret-Koehler.
- Bloom,B.S. (1976). **Human Characteristic and school Learning**. New York : McGraw-Hill.
- Brackett, D. C. (2008). **The relationship of high school size and student achievement in arkansas while controlling for socioeconomic status and ethnicity**. University of Arkansas. From <http://search.proquest.com/docview/304687647?accountid=44800>. (304687647).
- Braun, J. B. (1991, June). An Analysis of Principal Leadership Vision and Its Relationship to School Climate. **Dissertation Abstracts International**, 52 (04), 1139-A.
- Brown, W. B., &Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management : Approach**. New York : John Wiley and Sons.
- Caldwell, B.J. and Spinks, J.M. (1990). **The Self – Managing School : Administrative Science Quarterly**. London : Tayor and Francis.
- Carter, J. (1982, May). Student Behavioral of High Achievement Student and Low AchievementStudent. **Dissertation Abstracts International**, 39(1), 4375-A.

- Chui, H. S. (1997, September). Vision and Leadership of Principals in Self-Managing School in Hong Kong (China). **Dissertation Abstracts International**, 58 (30), 807-A.
- Cotter, M. E. (2001). **Strategic leadership for student achievement: An exploratory analysis of school board-superintendent governance and development practices**. Johnson & Wales University. From <http://search.proquest.com/docview/276247812?accountid=44800>. (276247812).
- Cox, J. L., Holden, J. M., & Sagovsky, R. (1987, June). Detection of postnatal depression : Development of the 10 item edinburgh postnatal depression scale. **British Journal of Psychiatry**, 150, 782-786.
- Cranton, C. M., and McCortBarcley. (1985, April). A Learner Analysis Experiment Cognitive Style Versus Learning Style in undergraduate Nursing Education. **The Journal of Nursing Education**, 24, 136-138.
- Creemers, B. P.M. (1994). **The Effective Classroom**. London : Cassel.
- Cuffe, J. H. (1997, June). Correlates of Visionary Principal Leadership in Secondary Schools (School Based Management). **Dissertation Abstracts International**, 57(01), 4606-A.
- Davis, Anselm George,,Jr. (1983). **The relationship of student attitudes Toward school to academic achievement and school attendance of american indian students in public high schools with entitlement grants from part a of the indian education act of 1972**. The Pennsylvania State University. From <http://search.proquest.com/docview/303171379?accountid=44800>. (303171379).
- Davis, I. R. & Thomas A.M. (1989). **Effective Schools and Effective Teacher**. Boston : Allyn and Bacon.
- Dawes, S. (2011). **The effects of school-wide behavior support on special education students' achievement and office discipline referrals**. Educational Administration. Tennessee State University . From <http://search.proquest.com/docview/869528478?accountid=44800>. (869528478).
- Dejohn, Donald Jr. (1998, July) "The Predicting Academic Achievement in African-American Middle School Students Using Perceived Competence and Motivation Orientation." **Dissertation Abstracts International-A. (CD-ROM)**, 58(3), 807.

- Delso, D. L. (1993, January-June). What good teachers do : A Qualitative Study of Experienced Oklahoma Teachers' views on Effective Teaching (Experienced Teacher). **Dissertation Abstracts International**, 54 (08), 2986-A.
- Derosa, J. M. (2002). **More Committed Teachers : The Relationship Among Commitment, Perceived Effectiveness and Measured Achievement**.
From <http://www.libumi.com/dissertations/fullcit/3023375>.
- Draft, R. L. (2003). **Management**. (6th ed). Australia : Thomson South-Western.
- Duke, D. L. (1987). **School Leadership and Instructional Improvement**. New York : Random.
- Eddy, R. M. (2003). **Effects of school size on student achievement**. Educational psychology; School administration.
From <http://search.proquest.com/docview/305333658?accountid=44800>. (305333658).
- Eysenck, H. J. Arnold W. & Meili, R. (1972). **Encyclopedia of Psychology**. London : Search Press.
- Ferrandino, Vincent Luke. (1985, October) "Perceived Communication Behavior and Administrative Effectiveness among Secondary School Principals in Connecticut. "
Dissertation Abstracts International, 46 (04), 853 – A.
- Fisher, M. W. (2003). **Effects of principal leadership style on school climate and student achievement in select idaho schools**. University of Idaho.
From <http://search.proquest.com/docview/305330475?accountid=44800>. (305330475).
- Freigruber, A. E. (2009). **Student achievement of 5th grade students based on school environment of principal and school level including school type**. TUI University.
From <http://search.proquest.com/docview/305082927?accountid=44800>. (305082927).
- Gagne, R.M. (1977). **The Conditions of Learning**. New York : Holt Rinehart and Winton.
- Gagne, R.M. & Briggs, L.J. (1979). **Principals of Instructional Design**. New York : Holt Rinehart and Winton.
- Gardner, R.C., and Wallace, E. Lambert. (1972). "Motivation Variables in Secondary Language Acquisition". **In Attitude and Motivation in Secondary Language Learning**. Edited By R.C. Gardner and W.E. Lambert. Massachusetts : Newsberry House.

- George, Jennifer M. and Jones, Gareth R. (1999). **Understanding and Managing Organizational Behavior**. Taxes : Addison – Wesley Publishing Company, Inc.
- Getzels, J. W. and Guba, E. G. (1957, June). Social behavior and the administrative process. **School Review**, 65, 423-441.
- Goldstein, H.(1987). **Multilevel Models in Educational and Social Research**. London : Charles Griffin.
- Good, Cater V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw – Hill.
- Good, G.R. (2002). **Teachers, Perception of Their Professional Status as Relates to Job Satisfaction**. Available : DAI-A 62/10 : 3252.
From <http://wwwlib.umi.com/dissertations/fullcit/3030688>.
- Griffiths, Daniel E. (1969). **Administrative Theory and Change in Organizations in Organizations and Human Behavior : Focus on Schools**. New York : McGraw-Hill.
- Griffin. (1997). **Management meaning**. Retrieved from /index.php?topic=15749.0;wap2.
- Gulick, L. (1937). “**Notes on The Theory of Organization**”. In Gulick L. and Urwick,L. (eds.). Paper on the Science of Administration. New York : Institute of Public Administration.
- Hall, Gene, et al. (1984, February). Effects of Three Principle Styles on School Improvement. **Educational Leadership**, 41(5), 22 – 29.
- Hall, D. D. (2010). **Student achievement and public school choice mandate of no child left behind act**. University of Florida.
From <http://search.proquest.com/docview/742484117?accountid=44800>. (742484117).
- Hartman, S. C. W. (2008). **Behavior problems in child care: Associations with child care quality and importance for school readiness and achievement among an ethnically-diverse sample of children in poverty**. George Mason University.
From <http://search.proquest.com/docview/304358418?accountid=44800>. (304358418).
- Hammons & Keller. (1990). **Competencies and persanal characteristics of future community college presidents**. Community College Review.

- Haslam, W. I., Brown & William, F. (1988, August). Effectiveness of Study Skill Instruction for High School Sophomore. **Journal of Educational Psychology**, 59, 223-226.
- Hemphill, John K. (1952). **Theory of Leadership. Columbia : Bureau of Education Research.** Ohio State University.
- Hemphill, J.K. & Coon, A.E. (1957). **Leader Behavior Description.** Columbus, OH : Ohio State University Press.
- Herndon, B. C. (2007). **An analysis of the relationships between servant leadership, school culture, and student achievement.** University of Missouri – Columbia.
From <http://search.proquest.com/docview/304828708?accountid=44800>. (304828708).
- Hersey , P.M., & Blanchard , K.H. (1982). **Management of organizational behavior , utilizing human resources.** Engle Wood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall.
- (1993). **Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources.** (6th ed). Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- House, R.J. & Bartz, M.L. (1979, April). Leadership : Some Empyreal Generalizations and New Research Directions. **Research in Organizational Behavior**, 1, 341-423.
- Hoy, W.K. & Hannum, John W. (1997, March). Middle school climate : An empirical assessment of organizational health and student achievement. **Journal of School Leadership**, 2, 138-156.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (1991). **Educational Administration : Theory Research And Practice.** (4th ed). New York : Harper Collins.
- (2001). **Educational Administration: Theory Research and Practice.** (6th ed). New York : McGraw-Hill.
- (2005). **Educational Administration : Theory Research and Practice.** (7th ed). New York : McGraw-Hill.
- (2008). **Educational Administration : Theory Research and Practice.** (8th ed). New York : McGraw-Hill.
- (2013). **Educational Administration : Theory Research & Practice.** (9th ed). New York : McGraw-Hill.

- Halden. (1987). High-energy Platinum and other element PIXE. Geological Association of Canada, Mineralogical Association of Canada **Annual Meeting Abstracts with Program**, Vancouver, Healy, R.A.
- Hurlock, E.B. (1978). **Child Development**. (6th ed). New York : McGraw - Hill.
- Jenifer & Gareth. (1999). **Understanding and Managing Organization Behavior**. 2nd ed. New York. Addison Wesley Longman Inc.
- Katz, D. & Kahn R.L. (1996). **The Social Psychology of Organizations**. York : Wiley.
- Kathleen, Fredrie & Linda, (1987). **Communication at Work; Listening, Speaking, Writing, and Reading**. New Jersey: Printice-Hall, Inc.
- Knezevick, S.J. (1984). **Administration of Public Education**. (4th ed). New York : Harper and Row.
- Koch, J. M. (2008). **Effects of an early elementary school counseling intervention on academic achievement, behavior and school climate**. University of Minnesota
From <http://search.proquest.com/docview/304511856?accountid=44800>. (304511856).
- Kohler, Eric L. (1956). **A Dictionary for Accounts**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.
- Koehler, et al., (1981). **Fuchsia gall mite management**. Ornamentals Northwest Archives. Vol. 10, no. 3, pps. vii-viii.
- Koontz, H. and O'Donnell, C. (1972). **Principle of Management : An Analysis of Management Functions**. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.E. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30 (3), 608-610.
- Larsen, A. M. (2008). **Changes in academic achievement as a function of school mobility for elementary students**. Arizona State University.
From <http://search.proquest.com/docview/304687182?accountid=44800>. (304687182).
- Libby, D. L. (1994, May). Hierarchical Model of Academic Achievement as a Function of Students' socioeconomic background, Ability, Effort, and The pace and Quality of Classroom instruction. **Dissertation Abstract International**, 54 (11), 4263-A.

- Lipham, J. M. and James, A. Hoeh. (1974). **The Principalship : Foundations and Functions.**
New York : Harper & Row Publishers.
- Littlewood, W. (1982). **Communicative Language Teaching.** Cambridge : Cambridge
University Press.
- Locke, E. A. & Associates. (1991). **The Essence of Leadership : The Four Keys to Leading
Successfully.** New York : Lexington Books.
- Lofton, Myrtle N. 1985. "The Relationship of Matched Leadership Style and Faculty
Maturity to Teacher Preference for the Principal as Instructional Leader,
Frequency of Teacher and Principal Communication and Organizational Health."
Dissertation abstracts International, 46(08), 2150-A. Foundation.
- Lunenburg, C. F. & Ornstein, C.A. (2000). **Educational Administration.** (3th ed).
Belmont : Thomson Learning.
- (2004). **Educational Administration : Concepts And Practices.** California :
Wadsworth.
- Luthans, F. (1986). **Organizational Behavior.** (8th ed). Boston : Irwin McGraw-Hill.
- McCarthy, P. J. (1998, July). Teacher Attitudes Toward Computers and The Relationship
Between Attitudes Toward Computers and Level of Involvement with Computers
Among New York City Special Education Teachers. **Dissertation Abstracts
International**, 59(1), 4135.
- McClelland, David C. (1961). **The Achievement Society.** New York. : The Free Press.
- McClelland, J. L. (1987). The case for interactionism in language processing. **In M. Coltheart
(Ed.), Attention & performance XII : The psychology of reading (p.1-36).** London :
Erlbaum.
- McDonald, D. D., Freeland, M., Thomas, G. and Moore, I. (2001). Testing a preoperative pain
management intervention for elders. **Research in Nursing and Health**, 24, 402-409.
- McKenzie, M. N. (2003). **An examination of the relationship among and between teacher
satisfaction, school funding, and student achievement in north carolina.**
The University of North Carolina at Charlotte.
From <http://search.proquest.com/docview/305249581?accountid=44800>. (305249581).

- Mercer, R. T., and Ferbetich, S. (1994, July). Predictors of parental attachment during early parenthood. **Journal of Advance Nursing**, 15, 268-280.
- Moore, Henrietta L. (1990). **Kinship, Labour and Household : The Changing Nature of Women's Live in Feminism and Anthropology**. 2nd ed. Minneapolis : University of Minesotapress.
- (1990). **Kinship, Labour and Household : Understanding Women's Work in Feminism and Anthropology**. 2nd ed. Minneapolis : University of Minnesota press.
- Morphet, E.L., Johns, R.L. & Reller, T.L. (1982). **Educational Organization and Administration**. (4th ed). Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Mzumara, H. R. (1996, June). The Relation Between Test Expectancy and Student's Study Behaviors. **Dissertation Abstracts International**, 56 (12), 4739.
- Newman, P. R. and Barbara M. Newman. (1983). **Psychology**. Illinois : The Dorsey Press.
- Ogundokun, O. K. (2012). **The impact of school management strategies on academic Achievement in texas schools**. TUI University.
From <http://search.proquest.com/docview/1030945098?accountid=44800>.
(1030945098).
- Palestini, H. Robert. (1999). **Educational Administration Leading with Mind and Heart**. Lanhan : Scarecrow Press.
- Pittman, S.G. (1993, June). The Effect of Educational Productivity Factor on Eight Grade Interest and Achievement in Science. **Dissertation Abstracts International**, 12 (53), 160-A.
- Rapacz, K.E. (1990). **The patterning of time experience and human field motion during the experience of pleasant guided imagery: A discussion**. In E.A.M. Barrett (Ed.), **Visions of Rogers' science- based nursing (pp. 287-294)**. New York: National League for Nursing.
- Reid, K., Hopkin, D. & Holly, P. (1988). **Towards the Effective School : The Problems and Some Solution**. Oxford : Basil Blackwell.
- Robbins, S. P. (1998). **Organizational behavior: Concepts, controversies, and applications**. Upper Saddle, NJ : Allyn and Bacon.
- Robbins, S. P. (1998). **Organization Theory : Structure. Design. And applications**. 9rd ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc.

- Scheerens, J., Vermculen, C.J. & Pelgrum, W.J. (1989, June). Generalisability of Instructional And School Effectiveness Indicators Across Nations. **International Journal of Educational Research**, 13(7), 789-799.
- Schumann, J.H. (1978). "Social and Psychological Factor in Second Language Acquisition", in **Understanding Second and Foreign Language Issues & Approaches**. Edited by J.C. Richards. P.164-168. Rowley : Newbury House .
- Seifert, L. E. (2009). **Evaluation of the work of tennessee school boards and their effect on student achievement**. Northcentral University.
From <http://search.proquest.com/docview/305174645?accountid=44800>. (305174645).
- Sergiovanni, T. J., et al. (1992). **Education Governance and Administration**. (3rded). Boston : Allyn and Bacon.
- (2004). **Education Governance and Administration**. 5th ed., Bost : Pearson Allyn and Bacon.
- Sheldon, G. H. (2009). **The relationship between the leadership responsibilities of title I school principals and student achievement**. Texas A & M University.
From <http://search.proquest.com/docview/250920310?accountid=44800>. (250920310).
- Simon, H. A. (1976). "Administrative Behavior : A study of Dicision- Making Processes". In **Administrative Organization**. London : Macmillan.
- Smith, C. P. (1992). In Pursuit of Happiness : Why Study General Job Satisfaction?
Job Satisfaction : How People Feel About Their Jobs and How It Affects Their Performance. C.J. Cranny, Patricia C. Smith and Eugene F. Stone. (eds.) New York : Maxwell Macmillan International.
- Stogdill, R.M. (1974). **Handbook of Leadership**. New York : The Free Press.
- Stufflebeam, D.L. (1968). **Toward a Science of Education Evaluation in Educational Technology, Boston**. Allyn and Bacon.
- Stufflebeam, D.L. and et al. (1971). **Education Evaluation and Decision Making**. Itasca. IL : F.E. Peacock Publishers.
- Soler. (2001). **Teacher development: exploring our own practice. Thousand Oaks**. California : SAGE Publications, Inc.

- Sorenson. (1964). **The Power of Problem Solving : Practical Ideal and Teaching Strategies for Any K-8 Subject Area.** Boston : Allyn and Bacon.
- Terry, G.R. (1960). **Principles of Management.** (3rd ed). Homewood, Ill. : Richard D. Irwin.
- Trani, R. (2009). **The relationship between student achievement, school district economies of scale, school district size, and student socioeconomic status.** George Fox University. From <http://search.proquest.com/docview/219970906?accountid=44800>. (219970906).
- Tuckey. (1986). The influence of schemas, stimulus ambiguity, and interview schedule on eyewitness memory over time. **Journal of Experimental Psychology: Applied.**
- Vang, M. (2008). **Effects of student achievement on the job satisfaction of public elementary school principals.** California State University, Fresno and University of California, Davis. From <http://search.proquest.com/docview/304818130?accountid=44800>. (304818130).
- Vaughn, J.B. (1994, April). Cooperative Learning and Young Children. Emerging Cooperative Behavior. **Dissertation Abstracts International**, 54(10), 3706-A.
- Victor, J. (1997, July). An empirical comparison of three schooling models. **Dissertation Abstracts International**, 58(01), 70-A.
- Wallace, W. (1970). **Age of the Bedford Shale, Berea Sandstone, and Sunbury Shale in the Appalachian and Michigan Basins, Pennsylvania, Ohio, and Michigan.** Washington : U.S. Department of the Interior.
- Wei, D. (2008). **Perceptions of family processes and the effects on middle school students' achievement.** St. John's University (New York), School of Education and Human Services. From <http://search.proquest.com/docview/304812995?accountid=44800>. (304812995).
- Wood, D. D. (1994, June). Academic Achievement of Eighth-Grade Minority Students. Path Analysis of Asian, Hispanic and Black Eighth-Graders. **Dissertation Abstracts International**, 12(2), 30-33.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ท่านดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ละแมนชัย ข้าราชการบำนาญ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. ดร.สุพรรณิ สมานญาติ ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. ดร.มานะ สิ้นธุวงษานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
4. ดร.ธีรพนธ์ คงนาวัง ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยด้อนพิทยาคม
5. ดร.ทรงยศ แก้วมงคล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองจอก(ภักดีนรเศรษฐ)

ภาคผนวก ข
หนังสือผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๓๑๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๓ ถนนอิสรภาพ แขวงที่วีรฤจิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำดัชนีพันธ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ละแมนชัย

ด้วย นายสุวิทย์ พลมณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำดัชนีพันธเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาดัชนีพันธ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ที่ปรึกษาร่วม
๓. ดร.ราชันย์ บุญธิมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำดัชนีพันธครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๕๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๓๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๑๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทวีบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำคชฎินิพนธ์

เรียน คร.สุพรรณิ สมานญาติ

ด้วย นายสุวิทย์ พลมณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลัทธิสุตตรปริชญาคชฎินิพนธ์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำคชฎินิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่
ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ” โดยมีคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคชฎินิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาลึก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ที่ปรึกษาร่วม
๓. ดร.ราชันย์ บุญธิมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคชฎินิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๕๖๓-๙๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๑๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทิวรุจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำคชฎินิพนธ์

เรียน ดร.มานะ สิ้นจูงขานนท์

ด้วย นายสุรวิทย์ พลมณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำคชฎินิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาคชฎินิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ที่ปรึกษาร่วม
๓. ดร.ราชันย์ บุญธิมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคชฎินิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/๑๙๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงทวีธรรม
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำคชฎินิพนธ์

เรียน ดร.ธีรพนธ์ คงนาวัง

ด้วย นายสุรวิทย์ พลมณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปรัชญาคชฎินิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำคชฎินิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาคชฎินิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	ที่ปรึกษาร่วม
๓. ดร.ราชันย์ บุญธิมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคชฎินิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๕๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๓๔๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำคู่มือ
เรียน ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

ด้วย นายสุรวิทย์ พลมณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำคู่มือพิมพ์เรื่อง "นัจชัยที่ส่งผลคือ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา
คู่มือพิมพ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	ที่ปรึกษาหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตราวุธ เสรมฐชจร	ที่ปรึกษาร่วม
๓. ดร.ราชันย์ บุญธิมา	ที่ปรึกษาร่วม

ในการทำคู่มือพิมพ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญใน
การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ สยามสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ตารางที่ 26 การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามผู้บริหาร

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
2. ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการกำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
3. มอบหมายภารกิจให้คณะครูและบุคลากรตามความรู้ ความสามารถได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
4. มีการชักจูงและแนะนำให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบจนประสบผลสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	1.00
5. ประสานงานกับคณะครูและบุคลากรให้ร่วมกันทำงานเป็น ทีมอย่างมีคุณภาพ.....	1	1	1	1	1	1.00
6. มีการสร้างความเข้าใจระหว่างคณะครู บุคลากร และ หน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับจุดมุ่งหมาย ของโรงเรียนร่วมกัน.....	1	1	1	1	1	1.00
7. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรร่วมกันกำหนดมาตรฐานการ ปฏิบัติงานรายบุคคลและหน่วยงานย่อยในโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
8. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรแสดง ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบอย่าง เต็มความสามารถ.....	1	1	1	1	1	1.00
9. มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะครูและบุคลากรกับ ทางโรงเรียน รายบุคคล เป็นพันธะสัญญาร่วมกันในการ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
10. สนับสนุนให้คณะครูและบุคลากร ใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยี ที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
11. มีการใช้อำนาจในการสั่งการและการควบคุมได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
12. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
13. มีความกล้าตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนและการแก้ปัญหา ภายใต้อิทธิพลได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
14. มีการประชุมปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากร แสดงความคิดเห็น อภิปรายอย่างสร้างสรรค์.....	1	1	1	1	1	1.00
15. มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะครู และบุคลากรตามบทบาท หน้าที่รับผิดชอบได้อย่าง เหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
16. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นที่ยอมรับของคณะครูและบุคลากร ตลอดทั้งผู้มีส่วนได้ เสีย.....	1	1	1	1	1	1.00
17. มีความกระตือรือร้น การปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาและนำ องค์กรไปสู่ความสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	1.00
18. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานและพัฒนา บุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
19. มีความสามารถในการปรับตัว ตามสถานการณ์ได้อย่าง เหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
20. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรใฝ่แสวงหาความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างเสมอภาคและ ต่อเนื่อง.....	1	1	1	1	1	1.00
21. เป็นคนใจกว้าง มีความไว้วางใจและให้อิสระผู้ใต้บังคับ บัญชาในการเลือกวิธีการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	1	1.00
22. มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ ถืออำนาจเป็นใหญ่.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
23. เข้าใจบริบทสภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างถ่องแท้.....	1	1	1	1	1	1.00
24. เข้าใจเป้าหมาย ค่านิยม ปรัชญาของ โรงเรียนอย่างชัดเจน.....	1	1	1	1	1	1.00
25. เปิดโอกาสให้คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมใน การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
26. เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคณะครูและบุคลากร ในโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์.....	1	1	1	1	1	1.00
27. มีทักษะในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ นำมา กำหนดวิสัยทัศน์.....	1	1	1	0	1	.80
28. มีความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คณะครูและ บุคลากรเข้าใจและยอมรับได้.....	1	1	1	1	1	1.00
29. สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์เป็นถ้อยคำได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย.....	1	1	1	1	1	1.00
30. สร้างแรงจูงใจให้คณะครูและบุคลากรรู้สึกว่าคุณเป็นส่วน หนึ่งของการปฏิบัติให้บรรลุวิสัยทัศน์.....	1	1	1	1	1	1.00
31. กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์.....	1	1	1	1	1	1.00
32. ติดตามการปฏิบัติงานของคณะครูและบุคลากรตามวิสัยทัศน์ เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับเปลี่ยน.....	1	1	1	1	1	1.00
33. มีการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการทำงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
34. มีการกำหนดกลยุทธ์ โครงการ แผนงาน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้.....	1	1	1	1	1	1.00
35. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง.....	1	1	1	1	1	1.00
36. มีการกำหนดโครงสร้างในการบริหารงานได้ถูกต้อง ครอบคลุมภารกิจขององค์กร.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

3. กระบวนการบริหารจัดการ	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
37. มีการมอบหมายงาน การกระจายอำนาจ เพื่อความสำเร็จตาม เป้าหมายขององค์กร.....	1	1	1	1	1	1.00
38. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปรึกษาหารือและตัดสินใจ ร่วมกัน.....	1	1	1	1	1	1.00
39. มีการประสานงานภายในองค์กรให้คณะครูและบุคลากร ทำงานด้วยความราบรื่นและเรียบร้อย.....	1	1	1	1	1	1.00
40. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถได้ อย่างเต็มที่.....	1	1	1	1	1	1.00
41. ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานแก่ คณะครูและบุคลากร.....	1	1	1	1	1	1.00
42. สร้างบรรยากาศที่ดีให้คณะครูและบุคลากรเกิดความ กระตือรือร้นในการทำงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
43. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานเต็ม ความสามารถ.....	1	1	1	0	1	.80
44. มีการสังเกตและวิเคราะห์การทำงานของคณะครูและ บุคลากร.....	1	1	1	1	1	1.00
45. มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่คณะครูและบุคลากร ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางาน.....	1	1	1	1	1	1.00
46. มีการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของกระบวนการ บริหารจัดการได้.....	1	1	1	1	1	1.00
47. ให้คณะครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
48. มีการระบุความก้าวหน้าของงานตามกระบวนการบริหาร จัดการได้.....	1	1	1	1	1	1.00
49. มีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อสื่อสารให้ คณะครูและบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องชัดเจน.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 26 (ต่อ)

4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
50. มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการทำงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
51. เปิดเผยข้อมูลอย่างไม่ปกปิดหรืออำพราง.....	1	1	1	0	1	.80
52. ใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อความรวดเร็ว ชัดเจน และตรงประเด็น.....	1	1	1	1	1	1.00
53. รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร.....	1	1	1	1	1	1.00
54. สามารถเจรจาต่อรองกับทุกฝ่ายเพื่อรักษาประโยชน์องค์กร....	1	1	1	1	1	1.00
55. สามารถประสานความร่วมมือกับคณะครูและบุคลากรเพื่อความสำเร็จของงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
56. มีการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานภายนอก และบุคคลอื่นๆ ร่วมพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
57. สามารถสื่อสาร โน้มน้ำวจิตใจคณะครูและบุคลากรให้ทำงานตามเป้าหมายที่กำหนด.....	1	1	1	1	1	1.00
58. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน.....	1	1	1	1	1	1.00
59. สามารถสร้างบรรยากาศของการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อเกิดความสามัคคีในการทำงาน.....	1	0	1	1	1	.80
60. สามารถประเมินสถานการณ์ขณะติดต่อสื่อสารได้.....	1	1	1	1	1	1.00
61. ติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการสื่อสารเป็นประจำ.....	1	1	1	1	1	1.00

จากตารางที่ 26 แสดงว่า แบบสอบถามผู้บริหาร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 ด้านกระบวนการบริหารจัดการ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80-1.00 และด้านการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00

ตารางที่ 27 การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามครู

1. บุคลิกภาพของครู	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. มีการแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
2. มีท่วงท่าการเดิน การยืน การนั่งสุภาพเรียบร้อย.....	1	1	1	1	1	1.00
3. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส.....	1	1	1	1	1	1.00
4. มีการพูดจา ฉะฉาน ชัดเจน.....	1	1	1	1	1	1.00
5. มีการพูดจาสุภาพ อ่อนโยน.....	1	1	1	1	1	1.00
6. มีการอธิบายความ ที่สั้น กระชับ ชัดเจน.....	1	1	1	1	1	1.00
7. มีความเป็นธรรมชาติไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด.....	1	1	1	1	1	1.00
8. มีไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
9. มีการตัดสินใจที่ดี โดยอาศัยข้อมูล และเหตุผลที่เพียงพอ เหมาะสมกับสถานการณ์.....	1	1	1	1	1	1.00
10. มีอารมณ์ดี เชือกเย็น อย่างเสมอต้นเสมอปลาย.....	1	1	1	1	1	1.00
11. มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
12. มีมารยาทและวางตัวเหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ และการ เข้าสังคมต่างๆ.....	1	1	1	1	1	1.00
13. มีความสนใจต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
14. มีความเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

2. เจตคติต่อการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
15. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....	1	1	1	1	1	1.00
16. มีการปฏิบัติหน้าที่การสอนด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทและ เสียสละ.....	1	1	1	1	1	1.00
17. มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนร่วมอาชีพ.....	1	1	1	1	1	1.00
18. มีความยินดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย.....	1	1	1	1	1	1.00
19. มีการแสดงออกให้เห็นถึงความรักและเมตตาที่มีต่อลูกศิษย์ ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน.....	1	1	1	1	1	1.00
20. มีการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค วิธีการต่างๆ ให้ลูกศิษย์โดยไม่ มีการปิดบังอำพราง.....	1	1	1	0	1	.80
21. มีการแสดงออกให้เห็นถึงการรักษาความยุติธรรมและการให้ ความเป็นธรรมกับลูกศิษย์ทุกคน.....	1	1	1	1	1	1.00
22. มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติ หน้าที่และการสอน.....	1	1	1	1	1	1.00
23. มีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน และทำการสอนด้วยความวิริยะ อุตสาหะ.....	1	1	1	1	1	1.00
24. มีความนอบน้อมถ่อมตน และให้เกียรติผู้อื่น.....	1	1	1	1	1	1.00
25. มีการแสดงออกและปฏิบัติตน เป็นที่พึงแก่ลูกศิษย์ทุกคน....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

3. ความรอบรู้ของครู	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
26. มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้พื้นฐานและความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....	1	1	1	1	1	1.00
27. มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน.....	1	1	1	1	1	1.00
28. มีการศึกษาค้นคว้า ด้านเนื้อหาสาระที่สอนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ.....	1	1	1	1	1	1.00
29. มีการพัฒนาตนเองด้านการใช้ และการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	1	1	1	1	1	1.00
30. มีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน.....	1	1	1	1	1	1.00
31. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน.....	1	1	1	1	1	1.00
32. มีการคัดเลือกและจัดหาสื่อการสอนได้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้.....	1	1	1	1	1	1.00
33. มีการผลิตสื่อการสอน ที่เป็นสื่อเทคโนโลยี (ICT) ที่ทันสมัย..	1	1	1	1	1	1.00
34. มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
35. มีการวางแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้อย่างเหมาะสม.....	1	1	1	1	1	1.00
36. มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับผู้เรียนในขณะที่มีการเรียนการสอน.....	1	1	1	1	1	1.00
37. จัดสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้...	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
38. มีความมุ่งมั่น ต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด.....	1	1	1	1	1	1.00
39. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ ชอบ.....	1	1	1	1	1	1.00
40. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....	1	0	1	1	1	.80
41. มีความอดทนสูงในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1.00
42. แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่.....	1	1	1	1	1	1.00
43. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน.....	1	1	1	1	1	1.00
44. ใช้อำนาจที่มีอยู่สั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม.....	1	0	1	1	1	.80
45. ชอบแสวงหาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียง.....	1	1	1	1	1	1.00
46. ชอบปฏิบัติโดยใช้อำนาจมากกว่าที่จะพิจารณาถึงคุณภาพของงาน.....	1	0	1	1	1	.80
47. ชอบทำงานที่มุ่งเน้นการประกวดและแข่งขัน.....	1	1	1	1	1	1.00
48. มีความคาดหวังระดับสูงในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ.....	1	1	1	1	1	1.00
49. มีความตระหนักถึงความแตกต่างด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล.....	1	0	1	1	1	.80
50. ให้ความสำคัญต่อผลสะท้อนกลับของการทำงาน.....	1	1	1	1	1	1.00
51. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และ โครงการต่างๆ.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 27 (ต่อ)

5. พฤติกรรมการสอนของครู	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
52. มีเตรียมเนื้อหาการสอนตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร.....	1	1	1	1	1	1.00
53. มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน.....	1	1	1	1	1	1.00
54. มีการเตรียมเครื่องมือการวัดผล.....	1	1	1	1	1	1.00
55. มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้.....	1	1	1	1	1	1.00
56. มีการใช้คำพูดจูงใจให้ผู้เรียน มีเจตคติที่ดี มีความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
57. มีการแนะนำ วิธีการเรียน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้.....	1	1	1	1	1	1.00
58. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง.....	1	1	1	1	1	1.00
59. มีการดูแลและให้ความสนใจผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่ม ปานกลาง และกลุ่มอ่อน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง.....	1	1	1	1	1	1.00
60. จัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะในสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
61. ใช้วิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	1	1	1	1	1	1.00
62. มีการสรุปองค์ความรู้ในแต่ละบทเรียนได้อย่างชัดเจน.....	1	1	1	0	1	.80
63. มีการวัดผลตามจุดประสงค์ตรงตามสภาพจริงเหมาะสมกับ ผู้เรียนและเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม.....	1	1	1	1	1	1.00
64. มีการประเมินผลการสอนของตนเอง.....	1	1	1	1	1	1.00
65. มีการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1.00

จากตารางที่ 27 แสดงว่า แบบสอบถามครู ด้านบุคลิกภาพของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ด้านเจตคติต่อการสอนของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80-1.00 ด้านความรู้ของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80-1.00 และด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80-1.00

ตารางที่ 28 การหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) แบบสอบถามนักเรียน

1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกซึ้งชอบสนใจในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
2. ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียน และการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย.....	1	1	1	1	1	1.00
3. ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
4. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกภาคภูมิใจเมื่อได้แสดงความรู้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างเต็มที่.....	1	1	1	1	1	1.00
5. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกภาคภูมิใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
6. ข้าพเจ้ามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนในแต่ละวิชา.....	1	1	1	1	1	1.00
7. ข้าพเจ้ามีอารมณ์ ร่าเริง แจ่มใสเมื่อได้มาโรงเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
8. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกดีใจเมื่อได้เข้าเรียนในแต่ละคาบเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
9. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกชื่นชอบครูที่มีอารมณ์ดี ใจดีมีความเมตตาต่อลูกศิษย์.....	1	1	1	1	1	1.00
10. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกชื่นชอบครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา....	1	1	1	1	1	1.00
11. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกชื่นชอบครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพอ่อนโยน.....	1	1	1	1	1	1.00
12. ข้าพเจ้ามีความรู้ลึกกระตือรือร้นเมื่อได้รับคำชี้แนะและการให้กำลังใจจากครูผู้สอน.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 28 (ต่อ)

2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
13. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....	1	1	1	1	1	1.00
14. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่พูดจาสุภาพอ่อนโยนกับลูกศิษย์	1	1	1	1	1	1.00
15. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ใจดี มีเมตตา.....	1	1	1	1	1	1.00
16. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่เคร่งครัด จริงจังในเรื่อง ระเบียบวินัยของนักเรียนในขณะที่เรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
17. ข้าพเจ้าต้องการให้ตนเองมีความรู้ความสามารถและมีผลการ เรียนดีในทุกรายวิชา.....	1	1	1	1	1	1.00
18. ข้าพเจ้าต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสอน ในห้องเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
19. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่มอบหมายงานแล้ว ติดตามตรวจ ผลงานด้วยความชื่นชม.....	1	1	1	1	1	1.00
20. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....	1	1	1	1	1	1.00
21. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับ เพื่อนในห้องเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
22. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย.....	1	1	1	1	1	1.00
23. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษา ค้นคว้าที่หลากหลาย.....	1	1	1	1	1	1.00
24. ข้าพเจ้าต้องการไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ นอก สถานศึกษาที่มีประโยชน์ มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ รายวิชาที่เรียน.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 28 (ต่อ)

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
25. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเรียนในรายวิชาที่เรียนไว้อย่างชัดเจน.....	1	1	1	1	1	1.00
26. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา.....	1	1	1	1	1	1.00
27. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	1	1	1	1	1	1.00
28. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	1	1.00
29. ข้าพเจ้ารับฟังขณะครูสอนและให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	1	1	1	1	1	1.00
30. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมงานกลุ่มตามที่ครูมอบหมายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ.....	1	1	1	1	1	1.00
31. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากครูแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา.....	1	1	1	1	1	1.00
32. ข้าพเจ้ากล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล.....	1	1	1	1	1	1.00
33. ข้าพเจ้ากล้าซักถามปัญหาเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนที่ครูสอน...	1	1	1	1	1	1.00
34. ข้าพเจ้ามีการสรุปองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องได้อย่างถูกต้อง.....	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 28 (ต่อ)

4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	1	2	3	4	5	
35. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้อย่างดี.....	1	1	1	1	1	1.00
36. ข้าพเจ้าสามารถชักชวนเพื่อนให้มีความสนใจตั้งใจและ รับผิดชอบต่อการเรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
37. ข้าพเจ้ามีการคบหาสมาคมกับเพื่อนอย่างเป็นมิตร.....	1	1	1	1	1	1.00
38. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กลุ่ม มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	1	1	1	1	1	1.00
39. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความ ความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล.....	1	1	1	1	1	1.00
40. ข้าพเจ้าให้ความไว้วางใจเพื่อนในห้องด้วยความเท่าเทียมกัน..	1	1	1	1	1	1.00
41. ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาด้านการเรียนด้วยความ จริงใจและเต็มความสามารถ.....	1	1	1	1	1	1.00
42. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประนีประนอมเมื่อเกิดปัญหาและความขัดแย้ง ระหว่างเพื่อนในห้อง.....	1	1	1	1	1	1.00
43. ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยความทุ่มเทเสียสละ.....	1	1	1	1	1	1.00
44. ข้าพเจ้ามีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทั้งในเวลาและนอกเวลา เรียน.....	1	1	1	1	1	1.00
45. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง เพื่อ ไม่ให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม.....	1	1	1	1	1	1.00

จากตารางที่ 28 แสดงว่า แบบสอบถามนักเรียน ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ด้านแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และด้านพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

ตารางที่ 29 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับผู้บริหาร

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	r	α
1. ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	.81	.94
2. ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการกำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียน.....	.78	
3. มอบหมายภารกิจให้คณะครูและบุคลากรตามความรู้ความสามารถได้อย่างเหมาะสม.....	.70	
4. มีการชักจูงและแนะนำให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบจนประสบผลสำเร็จ.....	.84	
5. ประสานงานกับคณะครูและบุคลากรให้ร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ.....	.76	
6. มีการสร้างความเข้าใจระหว่างคณะครู บุคลากร และหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนร่วมกัน.....	.68	
7. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรร่วมกันกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานรายบุคคลและหน่วยงานย่อยในโรงเรียน.....	.70	
8. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ.....	.59	
9. มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะครูและบุคลากรกับทางโรงเรียน รายบุคคล เป็นพันธะสัญญา ร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	.61	
10. สนับสนุนให้คณะครูและบุคลากร ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	.68	
11. มีการใช้อำนาจในการสั่งการและการควบคุมได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ.....	.74	
12. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น.....	.79	

ตารางที่ 29 (ต่อ)

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	r	α	
13. มีความกล้าตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนและการแก้ปัญหา ภายใต้หลักเหตุผลได้อย่างเหมาะสม.....	.59	.94	
14. มีการประชุมปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากร แสดงความคิดเห็น อภิปรายอย่างสร้างสรรค์.....	.49		
15. มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะครู และบุคลากรตามบทบาท หน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	.68		
16. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็น ที่ยอมรับของคณะครูและบุคลากร ตลอดทั้งผู้มีส่วนได้เสีย64		
17. มีความกระตือรือร้น การปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาและนำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จ.....	.70		
18. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานและพัฒนา บุคลากรเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	.81		
19. มีความสามารถในการปรับตัว ตามสถานการณ์ได้อย่าง เหมาะสม.....	.64		
20. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรใฝ่แสวงหาความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างเสมอภาคและต่อเนื่อง58		
21. เป็นคนใจกว้าง มีความไว้วางใจและให้อิสระผู้ใต้บังคับบัญชา ในการเลือกวิธีการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย64		
22. มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ถือ อำนาจเป็นใหญ่.....	.72		
รวม	.49-.84		

ตารางที่ 29 (ต่อ)

2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	r	α
23. เข้าใจบริบท สภาพแวดล้อมของ โรงเรียนอย่างถ่องแท้.....	.61	
24. เข้าใจเป้าหมาย ค่านิยม ปรัชญาของ โรงเรียนอย่างชัดเจน.....	.74	
25. เปิดโอกาสให้คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมใน การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน.....	.62	
26. เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคณะครูและบุคลากร ในโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์.....	.58	
27. มีทักษะในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ นำมา กำหนดวิสัยทัศน์.....	.71	
28. มีความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คณะครูและ บุคลากรเข้าใจและยอมรับได้.....	.48	.87
29. สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์เป็นถ้อยคำได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	.58	
30. สร้างแรงจูงใจให้คณะครูและบุคลากรรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติให้บรรลุวิสัยทัศน์.....	.59	
31. กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตาม วิสัยทัศน์.....	.64	
32. ติดตามการปฏิบัติงานของคณะครูและบุคลากรตามวิสัยทัศน์ เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับเปลี่ยน.....	.70	
รวม	.48-.74	

ตารางที่ 29 (ต่อ)

3.กระบวนการบริหารจัดการ	r	α
33. มีการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการทำงาน.....	.62	.90
34. มีการกำหนดกลยุทธ์ โครงการ แผนงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	.74	
35. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง.....	.59	
36. มีการกำหนดโครงสร้างในการบริหารงาน ได้ถูกต้อง ครอบคลุมภารกิจ ขององค์กร.....	.50	
37. มีการมอบหมายงาน การกระจายอำนาจ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย ขององค์กร.....	.46	
38. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน.....	.54	
39. มีการประสานงานภายในองค์กร ให้คณะครูและบุคลากรทำงานด้วย ความราบรื่นและเรียบร้อย.....	.69	
40. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่....	.72	
41. ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานแก่คณะครู และบุคลากร.....	.81	
42. สร้างบรรยากาศที่ดีให้คณะครูและบุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการ ทำงาน.....	.83	
43. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ.....	.78	
44. มีการสังเกตและวิเคราะห์การทำงานของคณะครูและบุคลากร.....	.69	
45. มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่คณะครูและบุคลากรดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางาน.....	.72	
46. มีการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของกระบวนการบริหาร จัดการได้.....	.70	
47. ให้คณะครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน61	
48. มีการระบุความก้าวหน้าของงานตามกระบวนการบริหารจัดการได้.....	.55	
รวม	.46-.83	

ตารางที่ 29 (ต่อ)

4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	r	α
49. มีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อสื่อสารให้คณะครู และบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน72	
50. มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ในการทำงาน.....	.69	
51. เปิดเผยข้อมูลอย่างไม่ปกปิดหรืออำพราง.....	.70	
52. ใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อความรวดเร็ว ชัดเจน และตรง ประเด็น.....	.58	
53. รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร.....	.56	
54. สามารถเจรจาต่อรองกับทุกฝ่ายเพื่อรักษาประโยชน์องค์กร.....	.60	
55. สามารถประสานความร่วมมือกับคณะครูและบุคลากรเพื่อความสำเร็จ ของงาน.....	.71	.88
56. มีการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานภายนอกและบุคคล อื่นๆ ร่วมพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	.66	
57. สามารถสื่อสาร โน้มน้ำใจตจคณะครูและบุคลากรให้ทำงานตาม เป้าหมายที่กำหนด.....	.75	
58. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งกันและกัน.....	.54	
59. สามารถสร้างบรรยากาศของการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อเกิดความสามัคคี ในการทำงาน.....	.64	
60. สามารถประเมินสถานการณ์ขณะติดต่อสื่อสารได้.....	.57	
61. ติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการสื่อสารเป็นประจำ.....	.60	
รวม	.54-.75	

จากตารางที่ 29 แสดงว่า แบบสอบถามผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นด้านนี้ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .49-.84 มีค่าความเชื่อมั่น .94 ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .48-.74 มีค่าความเชื่อมั่น .87 ด้านกระบวนการบริหารจัดการ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46-.83 มีค่าความเชื่อมั่น .90 และด้านการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54-.75

ตารางที่ 30 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับครู

1. บุคลิกภาพของครู	r	α
1. มีการแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสม.....	.65	.87
2. มีท่วงท่าการเดิน การยืน การนั่งสุภาพเรียบร้อย.....	.58	
3. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส.....	.70	
4. มีการพูดจา ฉะฉาน ชัดเจน.....	.66	
5. มีการพูดจาสุภาพ อ่อนโยน.....	.44	
6. มีการอธิบายความ ที่สั้น กระชับ ชัดเจน.....	.75	
7. มีความเป็นธรรมชาติไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด.....	.65	
8. มีไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม.....	.74	
9. มีการตัดสินใจที่ดี โดยอาศัยข้อมูล และเหตุผลที่เพียงพอ เหมาะสม กับสถานการณ์.....	.61	
10. มีอารมณ์ดี เยือกเย็น อย่างเสมอต้นเสมอปลาย.....	.55	
11. มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้อย่างเหมาะสม.....	.49	
12. มีมารยาทและวางตัวเหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ และการเข้า สังคมต่างๆ.....	.64	
13. มีความสนใจต่อพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียน.....	.71	
14. มีความเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียน.....	.63	
รวม	.44-.75	

ตารางที่ 30 (ต่อ)

2. เจตคติต่อการสอนของครู	r	α
15. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....	.60	
16. มีการปฏิบัติหน้าที่การสอนด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทและเสียสละ.....	.64	
17. มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนร่วมอาชีพ.....	.58	
18. มีความยินดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย.....	.54	
19. มีการแสดงออกให้เห็นถึงความรักและเมตตาที่มีต่อลูกศิษย์ทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน.....	.63	
20. มีการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค วิธีการต่างๆ ให้ลูกศิษย์โดยไม่มีการ ปิดบังอำพราง.....	.71	
21. มีการแสดงออกให้เห็นถึงการรักษาความยุติธรรมและการให้ความ เป็นธรรมกับลูกศิษย์ทุกคน.....	.55	.86
22. มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติหน้าที่ และการสอน.....	.46	
23. มีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนและทำ การสอนด้วยความวิริยะ อุตสาหะ.....	.59	
24. มีความนอบน้อมถ่อมตน และให้เกียรติผู้อื่น.....	.54	
25. มีการแสดงออกและปฏิบัติตน เป็นที่พึงแก่ลูกศิษย์ทุกคน.....	.64	
รวม	.46-.71	

ตารางที่ 30 (ต่อ)

3. ความรอบรู้ของครู	r	α
26. มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้พื้นฐานและความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....	.45	
27. มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน.....	.56	
28. มีการศึกษาค้นคว้า ด้านเนื้อหาสาระที่สอนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ...	.75	
29. มีการพัฒนาตนเองด้านการใช้ และการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	.80	
30. มีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน.....	.68	
31. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน.....	.64	
32. มีการคัดเลือกและจัดหาสื่อการสอนได้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้.....	.75	.86
33. มีการผลิตสื่อการสอน ที่เป็นสื่อเทคโนโลยี (ICT) ที่ทันสมัย.....	.71	
34. มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม.....	.72	
35. มีการวางแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้อย่างเหมาะสม.....	.60	
36. มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับผู้เรียนในขณะที่มีการเรียนการสอน.....	.59	
37. จัดสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....	.61	
รวม	.45-.80	

ตารางที่ 30 (ต่อ)

4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	r	α	
38. มีความมุ่งมั่น ต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด.....	.66	.88	
39. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ.....	.49		
40. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....	.58		
41. มีความอดทนสูงในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....	.60		
42. แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่.....	.56		
43. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน.....	.71		
44. ใช้อำนาจที่มีอยู่สั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม.....	.52		
45. ชอบแสวงหาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียง.....	.60		
46. ชอบปฏิบัติโดยใช้อำนาจมากกว่าที่จะพิจารณาถึงคุณภาพของงาน	.59		
47. ชอบทำงานที่มุ่งเน้นการประกวดและแข่งขัน.....	.64		
48. มีความคาดหวังระดับสูงในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ....	.71		
49. มีความตระหนักถึงความแตกต่างด้านคุณลักษณะส่วนตัวและ ความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล.....	.62		
50. ให้ความสำคัญต่อผลสะท้อนกลับของการทำงาน.....	.49		
51. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และ โครงการต่างๆ.....	.58		
รวม	.49-.71		

ตารางที่ 30 (ต่อ)

5. พฤติกรรมการสอนของครู	r	α
52. มีเตรียมเนื้อหาการสอนตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร.....	.51	.90
53. มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน.....	.85	
54. มีการเตรียมเครื่องมือการวัดผล.....	.68	
55. มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้.....	.75	
56. มีการใช้คำพูดจูงใจให้ผู้เรียน มีเจตคติที่ดี มีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน.....	.81	
57. มีการแนะนำ วิธีการเรียน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้.....	.82	
58. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง.....	.76	
59. มีการดูแลและให้ความสนใจผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง.....	.74	
60. จัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะในสาระการเรียนรู้.....	.64	
61. ใช้วิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	.61	
62. มีการสรุปองค์ความรู้ในแต่ละบทเรียนได้อย่างชัดเจน.....	.59	
63. มีการวัดผลตามจุดประสงค์ตรงตามสภาพจริงเหมาะสมกับผู้เรียนและเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม.....	.60	
64. มีการประเมินผลการสอนของตนเอง.....	.64	
65. มีการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง.....	.54	
รวม	.51-.85	

จากตารางที่ 30 แสดงว่า แบบสอบถามครู มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านบุคลิกภาพของครู มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .44-.75 มีค่าความเชื่อมั่น .87 ด้านเจตคติต่อการสอนของครู มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46-.71 มีค่าความเชื่อมั่น .86 ด้านความรู้ของครู มีอำนาจจำแนกระหว่าง .45-.80 มีค่าความเชื่อมั่น .86 ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .49-.71 มีค่าความเชื่อมั่น .88 และด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51-.85 มีค่าความเชื่อมั่น .90

ตารางที่ 31 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ปัจจัยระดับนักเรียน

1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	r	α
1. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชอบสนใจในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน.....	.51	.87
2. ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียน และการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย.....	.62	
3. ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการเรียน.....	.64	
4. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้แสดงความรู้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างเต็มที่.....	.72	
5. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการเรียน.....	.57	
6. ข้าพเจ้ามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนในแต่ละวิชา.....	.61	
7. ข้าพเจ้ามีอารมณ์ ร่าเริง แจ่มใสเมื่อได้มาโรงเรียน.....	.72	
8. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกดีใจเมื่อได้เข้าเรียนในแต่ละคาบเรียน.....	.69	
9. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชอบครูที่มีอารมณ์ดี ใจดีมีความเมตตาต่อลูกศิษย์.....	.54	
11. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชอบครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพอ่อนโยน.....	.72	
12. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกกระตือรือร้นเมื่อได้รับคำชี้แนะและการให้กำลังใจจากครูผู้สอน.....	.76	
รวม	.51-.76	

ตารางที่ 31 (ต่อ)

2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	r	α
13. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....	.59	.89
14. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่พูดจาสุภาพอ่อนโยนกับลูกศิษย์.....	.64	
15. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ใจดี มีเมตตา	.63	
16. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่เคร่งครัด จริงจังในเรื่องระเบียบวินัย ของนักเรียนในขณะที่เรียน.....	.72	
17. ข้าพเจ้าต้องการให้ตนเองมีความรู้ความสามารถและมีผลการเรียน ดีในทุกรายวิชา.....	.74	
18. ข้าพเจ้าต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสอนใน ห้องเรียน.....	.75	
19. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่มอบหมายงานแล้ว ติดตามตรวจ ผลงานด้วยความชื่นชม.....	.66	
20. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....	.60	
21. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อน ในห้องเรียน.....	.54	
22. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย.....	.62	
23. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ที่หลากหลาย.....	.59	
24. ข้าพเจ้าต้องการไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ มีประโยชน์ มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เรียน.....	.48	
รวม	.48-.75	

ตารางที่ 31 (ต่อ)

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	r	α
25. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเรียนในรายวิชาที่เรียนไว้อย่างชัดเจน.....	.60	
26. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา.....	.54	
27. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	.72	
28. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด.....	.61	
29. ข้าพเจ้ารับฟังขณะครูสอนและให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่ครู มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	.58	
30. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมงานกลุ่มตามที่ครูมอบหมายด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ.....	.62	.85
31. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากครู แล้ว เสร็จตามกำหนดเวลา.....	.46	
32. ข้าพเจ้ากล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล.....	.59	
33. ข้าพเจ้ากล้าซักถามปัญหาเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนที่ครูสอน.....	.62	
34. ข้าพเจ้ามีการสรุปองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องได้อย่าง ถูกต้อง.....	.64	
รวม	.46-.72	

ตารางที่ 31 (ต่อ)

4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	r	α
35. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้อย่างดี.....	.69	
36. ข้าพเจ้าสามารถชักชวนเพื่อนให้มีความสนใจ ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการเรียน.....	.71	
37. ข้าพเจ้ามีการคบหาสมาคมกับเพื่อนอย่างเป็นมิตร.....	.80	
38. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กลุ่มมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	.54	
39. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล.....	.62	
40. ข้าพเจ้าให้ความไว้วางใจเพื่อนในห้องด้วยความเท่าเทียมกัน.....	.72	
41. ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาด้านการเรียนด้วยความจริงใจและเต็มความสามารถ.....	.81	.86
42. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประนีประนอมเมื่อเกิดปัญหาและความขัดแย้งระหว่างเพื่อนในห้อง.....	.64	
43. ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยความทุ่มเทเสียสละ.....	.78	
44. ข้าพเจ้ามีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน.....	.83	
45. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม.....	.64	
รวม	.54-.83	

จากตารางที่ 31 แสดงว่า แบบสอบถามนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .51-.76 มีค่าความเชื่อมั่น .87 ด้านแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .48-.75 มีค่าความเชื่อมั่น .89 ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .46-.72 มีค่าความเชื่อมั่น .85 และด้านพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .54-.83 มีค่าความเชื่อมั่น .86

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยระดับผู้บริหาร

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.
46.ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	4.12	.92
47.ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการกำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียน.....	4.41	.86
48.มอบหมายภารกิจให้คณะครูและบุคลากรตามความรู้ความสามารถได้อย่างเหมาะสม.....	4.01	.90
49.มีการชักจูงและแนะนำให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบจนประสบผลสำเร็จ.....	4.23	.88
50.ประสานงานกับคณะครูและบุคลากรให้ร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ.....	4.35	.79
51.มีการสร้างความเข้าใจระหว่างคณะครู บุคลากร และหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนร่วมกัน.....	4.20	.96
52.ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรร่วมกันกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานรายบุคคลและหน่วยงานย่อยในโรงเรียน.....	4.21	.79
53.ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ	4.32	.93
54.มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะครูและบุคลากรกับทางโรงเรียน รายบุคคล เป็นพันธะสัญญาร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	4.19	.91
55.สนับสนุนให้คณะครูและบุคลากร ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	4.21	1.01
56.มีการใช้อำนาจในการสั่งการและการควบคุมได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ.....	4.23	.96

ตารางที่ 32 (ต่อ)

1.ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.
12. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและ แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น.....	4.15	.87
13. มีความกล้าตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนและการแก้ปัญหา ภายใต้หลักเหตุผลได้อย่างเหมาะสม.....	4.30	.94
14. มีการประชุมปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรแสดง ความคิดเห็น อภิปรายอย่างสร้างสรรค์.....	4.09	.85
15. มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะครูและ บุคลากรตามบทบาท หน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม.....	4.18	.99
16. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นที่ ยอมรับของคณะครูและบุคลากร ตลอดทั้งผู้มีส่วนได้เสีย	4.25	.93
17. มีความกระตือรือร้น การปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาและนำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จ.....	4.23	.87
18. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานและพัฒนาบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	4.31	.81
19. มีความสามารถในการปรับตัว ตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม	4.21	.82
20. ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรใฝ่แสวงหาความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างเสมอภาคและต่อเนื่อง	4.10	.84
21. เป็นคนใจกว้าง มีความไว้วางใจและให้อิสระผู้ใต้บังคับบัญชาใน การเลือกวิธีการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.15	.95
22. มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ถือ อำนาจเป็นใหญ่.....	4.25	.96
รวม	4.21	.84

ตารางที่ 32 (ต่อ)

2. ทัศนคติของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.
1. เข้าใจบริบท สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างถ่องแท้.....	4.30	.84
2. เข้าใจเป้าหมาย ค่านิยม ปรัชญาของโรงเรียนอย่างชัดเจน.....	4.28	.92
3. เปิดโอกาสให้คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน.....	4.50	.93
4. เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์.....	4.21	.86
5. มีทักษะในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ นำมากำหนดวิสัยทัศน์.....	4.19	1.02
6. มีความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คณะครูและบุคลากรเข้าใจและยอมรับได้.....	4.44	.96
7. สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์เป็นถ้อยคำได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	4.42	.89
8. สร้างแรงจูงใจให้คณะครูและบุคลากรรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติให้บรรลุวิสัยทัศน์.....	4.32	.90
9. กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์.....	4.29	.79
10. ติดตามการปฏิบัติงานของคณะครูและบุคลากรตามวิสัยทัศน์ เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับเปลี่ยน.....	4.34	.84
รวม	4.35	.81

ตารางที่ 32 (ต่อ)

3.กระบวนการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.
1. มีการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการทำงาน.....	4.21	.92
2. มีการกำหนดกลยุทธ์ โครงการ แผนงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.40	.94
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง.....	4.38	.90
4. มีการกำหนดโครงสร้างในการบริหารงานได้ถูกต้อง ครอบคลุมภารกิจขององค์กร.....	4.22	.88
5. มีการมอบหมายงาน การกระจายอำนาจ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร.....	4.31	.79
6. ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน	4.19	.84
7. มีการประสานงานภายในองค์กรให้คณะครูและบุคลากรทำงานด้วยความราบรื่นและเรียบร้อย.....	4.23	.92
8. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่....	4.25	.73
9. ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานแก่คณะครูและบุคลากร.....	4.19	.89
10. สร้างบรรยากาศที่ดีให้คณะครูและบุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน.....	4.21	.92
11. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ....	4.22	.89
12. มีการสังเกตและวิเคราะห์การทำงานของคณะครูและบุคลากร	4.16	.91
13. มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่คณะครูและบุคลากรดำเนินการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนางาน.....	4.31	.79
14. มีการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของกระบวนการบริหารจัดการได้.....	4.20	.84
15. ให้คณะครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	4.19	.99
16. มีการระบุความก้าวหน้าของงานตามกระบวนการบริหารจัดการได้.....	4.26	1.01
รวม	4.27	.80

ตารางที่ 32 (ต่อ)

4. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.
1. มีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อสื่อสารให้คณะครูและบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน	4.08	.90
2. มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการทำงาน.....	4.17	.82
3. เปิดเผยข้อมูลอย่างไม่ปกปิดหรืออำพราง.....	4.25	.80
4. ใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อความรวดเร็ว ชัดเจน และตรงประเด็น	4.20	.91
5. รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร.....	4.16	.76
6. สามารถเจรจาต่อรองกับทุกฝ่ายเพื่อรักษาประโยชน์องค์กร.....	4.20	.88
7. สามารถประสานความร่วมมือกับคณะครูและบุคลากรเพื่อความสำเร็จของงาน.....	4.13	.84
8. มีการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานภายนอกและบุคคลอื่นๆ ร่วมพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....	4.19	.82
9. สามารถสื่อสารโน้มน้าวจิตใจคณะครูและบุคลากรให้ทำงานตามเป้าหมายที่กำหนด.....	4.10	.93
10. เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน.....	4.22	.88
11. สามารถสร้างบรรยากาศของการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อเกิดความสามัคคีในการทำงาน.....	4.16	.91
12. สามารถประเมินสถานการณ์ขณะติดต่อสื่อสารได้.....	4.31	.88
13. ติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการสื่อสารเป็นประจำ.....	4.20	.92
รวม	4.18	.76

จากตารางที่ 32 แสดงว่าปัจจัยระดับผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ กระบวนการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.27$) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.18$) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก ($SD = .81, .80, .84$ และ $.76$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยระดับครู

1. บุคลิกภาพของครู	\bar{X}	S.D.
1. มีการแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสม.....	4.18	.90
2. มีท่วงท่าการเดิน การยืน การนั่งสุภาพเรียบร้อย.....	4.10	.86
3. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส.....	4.08	.76
4. มีการพูดจา ฉะฉาน ชัดเจน.....	4.19	.88
5. มีการพูดจาสุภาพ อ่อนโยน.....	4.04	.91
6. มีการอธิบายความ ที่สั้น กระชับ ชัดเจน.....	4.26	.76
7. มีความเป็นธรรมชาติไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด.....	4.31	.69
8. มีไหวพริบแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสม.....	4.02	.92
9. มีการตัดสินใจที่ดี โดยอาศัยข้อมูล และเหตุผลที่เพียงพอ เหมาะสม กับสถานการณ์.....	4.05	.90
10. มีอารมณ์ดี เข้มแข็ง อย่างเสมอต้นเสมอปลาย.....	4.10	.94
11. มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้อย่างเหมาะสม.....	4.08	.86
12. มีมารยาทและวางตัวเหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ และการเข้า สังคมต่างๆ.....	4.15	.89
13. มีความสนใจต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน.....	4.12	1.02
14. มีความเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียน.....	4.10	.95
รวม	4.12	.78

ตารางที่ 33 (ต่อ)

2. เจตคติต่อการสอนของครู	\bar{X}	S.D.
1. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....	4.12	.89
2. มีการปฏิบัติหน้าที่การสอนด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทและเสียสละ.....	4.08	.92
3. มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนร่วมอาชีพ.....	4.01	.86
4. มีความยินดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย.....	4.18	.99
5. มีการแสดงออกให้เห็นถึงความรักและเมตตาที่มีต่อลูกศิษย์ทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน.....	4.00	.84
6. มีการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค วิธีการต่างๆ ให้ลูกศิษย์โดยไม่มีการ ปิดบังอำพราง.....	4.08	.90
7. มีการแสดงออกให้เห็นถึงการรักษาความยุติธรรมและการให้ความ เป็นธรรมกับลูกศิษย์ทุกคน.....	4.14	.93
8. มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติหน้าที่ และการสอน.....	4.01	.95
9. มีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนและทำ การสอนด้วยความวิริยะ อุตสาหะ.....	4.07	.89
10. มีความนอบน้อมถ่อมตน และให้เกียรติผู้อื่น.....	4.11	.90
11. มีการแสดงออกและปฏิบัติตน เป็นที่พึงแก่ลูกศิษย์ทุกคน.....	4.06	.89
รวม	4.06	.85

ตารางที่ 33 (ต่อ)

3. ความรอบรู้ของครู	\bar{X}	S.D.
1. มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้พื้นฐานและความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....	4.04	.94
2. มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน.....	3.96	1.02
3. มีการศึกษาค้นคว้า ด้านเนื้อหาสาระที่สอนจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ...	3.84	.88
4. มีการพัฒนาตนเองด้านการใช้ และการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	4.01	.92
5. มีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน.....	4.02	.89
6. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน.....	4.08	.92
7. มีการคัดเลือกและจัดหาสื่อการสอนได้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้.....	3.99	.94
8. มีการผลิตสื่อการสอน ที่เป็นสื่อเทคโนโลยี (ICT) ที่ทันสมัย.....	3.79	.99
9. มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม.....	4.02	.86
10. มีการวางแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้อย่างเหมาะสม.....	3.98	.88
11. มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับผู้เรียนในขณะที่มีการเรียนการสอน.....	4.03	.79
12. จัดสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....	4.12	.85
รวม	3.98	.82

ตารางที่ 33 (ต่อ)

4. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	\bar{X}	S.D.
1. มีความมุ่งมั่น ต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด.....	4.14	.84
2. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ.....	4.20	.88
3. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....	3.99	.90
4. มีความอดทนสูงในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....	4.04	.93
5. แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่.....	4.21	.88
6. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน.....	4.10	.92
7. ใช้อำนาจที่มีอยู่สั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม.....	4.16	.89
8. ชอบแสวงหาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียง.....	4.20	.78
9. ชอบปฏิบัติโดยใช้อำนาจมากกว่าที่จะพิจารณาถึงคุณภาพของงาน	4.08	.84
10. ชอบทำงานที่มุ่งเน้นการประกวดและแข่งขัน.....	4.11	.90
11. มีความคาดหวังระดับสูงในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ.....	4.14	.96
12. มีความตระหนักถึงความแตกต่างด้านคุณลักษณะส่วนตัวและ ความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล.....	4.18	.94
13. ให้ความสำคัญต่อผลสะท้อนกลับของการทำงาน.....	4.21	.59
14. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และ โครงการต่างๆ.....	4.10	.79
รวม	4.15	.79

ตารางที่ 33 (ต่อ)

5. พฤติกรรมการสอนของครู	\bar{X}	S.D.
1. มีเตรียมเนื้อหาการสอนตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร.....	4.06	1.01
2. มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน.....	4.12	.98
3. มีการเตรียมเครื่องมือการวัดผล.....	4.15	.88
4. มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้.....	4.01	.95
5. มีการใช้คำพูดจูงใจให้ผู้เรียน มีเจตคติที่ดี มีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน.....	4.12	.94
6. มีการแนะนำ วิธีการเรียน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้.....	4.04	.99
7. สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง.....	4.10	.89
8. มีการดูแลและให้ความสนใจผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง.....	4.19	.93
9. จัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะในสาระการเรียนรู้.....	3.99	.94
10. ใช้วิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	4.04	.89
11. มีการสรุปองค์ความรู้ในแต่ละบทเรียนได้อย่างชัดเจน.....	4.10	.90
12. มีการวัดผลตามจุดประสงค์ตรงตามสภาพจริงเหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม.....	4.07	.93
13. มีการประเมินผลการสอนของตนเอง.....	4.21	.84
14. มีการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง.....	4.10	.78
รวม	4.09	.91

จากตารางที่ 33 แสดงว่าปัจจัยระดับครูของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ปัจจัยอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ บุคลิกภาพของครู ($\bar{X} = 4.12$) พฤติกรรมการสอนของครู ($\bar{X} = 4.09$) เจตคติต่อการสอนของครู ($\bar{X} = 4.06$) ส่วนความรอบรู้ของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.98$) ทั้งนี้การกระจายของข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก ($SD = .79, .78, .91, .85$ และ $.82$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยระดับนักเรียน

1. เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน	\bar{X}	S.D.
1. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชอบสนใจในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน.....	3.94	1.01
2. ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียน และการทำกิจกรรมที่ได้ รับมอบหมาย.....	4.01	1.02
3. ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการเรียน.....	3.89	.99
4. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้แสดงความรู้ความสามารถใน การเรียนรู้อย่างเต็มที่.....	4.04	.89
5. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการเรียน.....	3.98	.94
6. ข้าพเจ้ามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนในแต่ละวิชา.....	3.70	.93
7. ข้าพเจ้ามีอาการ ร่าเริง แจ่มใสเมื่อได้มาโรงเรียน.....	3.81	1.03
8. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกดีใจเมื่อได้เข้าเรียนในแต่ละคาบเรียน.....	3.90	1.00
9. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชมครูที่มีอารมณ์ดี ใจดีมีความเมตตาต่อลูก ศิษย์.....	4.01	.99
10. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชมครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....	3.62	.98
11. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชมครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพ อ่อนโยน.....	3.71	1.04
12. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกกระตือรือร้นเมื่อได้รับคำชี้แนะและการให้ กำลังใจจากครูผู้สอน.....	4.05	.96
รวม	3.88	.98

ตารางที่ 34 (ต่อ)

2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน	\bar{X}	S.D.
1. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....	4.04	1.01
2. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่พูดจาสุภาพอ่อนโยนกับลูกศิษย์.....	3.90	1.08
3. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ใจดี มีเมตตา	3.89	.96
4. ข้าพเจ้ามีต้องการเรียนกับครูที่เคร่งครัด จริงจังในเรื่องระเบียบวินัย ของนักเรียนในขณะที่เรียน.....	4.08	1.01
5. ข้าพเจ้าต้องการให้ตนเองมีความรู้ความสามารถและมีผลการเรียน ดีในทุกรายวิชา.....	3.79	1.04
6. ข้าพเจ้าต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสอนใน ห้องเรียน.....	3.84	1.05
7. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่มอบหมายงานแล้ว ติดตามตรวจ ผลงานด้วยความชื่นชม.....	4.02	1.07
8. ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....	3.89	.99
9. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อน ในห้องเรียน.....	3.90	.98
10. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย.....	3.94	.96
11. ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ที่หลากหลาย.....	4.03	1.00
12. ข้าพเจ้าต้องการไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาที่ มีประโยชน์ มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เรียน.....	3.98	1.04
รวม	3.92	1.02

ตารางที่ 34 (ต่อ)

3. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	\bar{X}	S.D.
1. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเรียนในรายวิชาที่เรียนไว้อย่างชัดเจน.....	3.84	1.10
2. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา.....	4.01	1.09
3. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	3.86	.99
4. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด.....	3.64	1.03
5. ข้าพเจ้ารับฟังขณะครูสอนและให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่ครู มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	3.78	1.08
6. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมงานกลุ่มตามที่ครูมอบหมายด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ.....	3.84	1.09
7. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู แล้ว เสร็จตามกำหนดเวลา.....	3.91	.96
8. ข้าพเจ้ากล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล.....	3.70	1.10
9. ข้าพเจ้ากล้าซักถามปัญหาเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนที่ครูสอน.....	3.74	1.04
10. ข้าพเจ้ามีการสรุปองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องได้อย่าง ถูกต้อง.....	3.68	1.03
รวม	3.79	1.08

ตารางที่ 34 (ต่อ)

4. พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน	\bar{X}	S.D.
1. ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ได้อย่างดี.....	3.74	1.01
2. ข้าพเจ้าสามารถชักชวนเพื่อนให้มีความสนใจ ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการเรียน.....	3.84	.98
3. ข้าพเจ้ามีการคบหาสมาคมกับเพื่อนอย่างเป็นมิตร.....	3.64	.99
4. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กลุ่มมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....	3.61	1.02
5. ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล.....	3.59	.96
6. ข้าพเจ้าให้ความไว้วางใจเพื่อนในห้องด้วยความเท่าเทียมกัน.....	3.70	1.01
7. ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาด้านการเรียนด้วยความจริงใจและเต็มความสามารถ.....	3.72	.99
8. ข้าพเจ้าเป็นผู้ประนีประนอมเมื่อเกิดปัญหาและความขัดแย้งระหว่างเพื่อนในห้อง.....	3.84	1.02
9. ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยความทุ่มเทเสียสละ.....	3.54	1.01
10. ข้าพเจ้ามีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน.....	3.60	.96
11. ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม.....	3.69	.99
รวม	3.68	.97

ตารางที่ 34 แสดงว่า ปัจจัยระดับนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.88$) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.79$) ส่วนพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.68$) ทั้งนี้ การกระจายข้อมูลแต่ละปัจจัยไม่แตกต่างกันมากนัก ($SD = .96, .98, 1.02$ และ $.97$ ตามลำดับ)

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผู้บริหาร

คำชี้แจง แบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามกระบวนการบริหารจัดการ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 5

- 1. ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 22 ข้อ
- 2. ตอนที่ 3 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ
- 3. ตอนที่ 4 แบบสอบถามกระบวนการบริหารจัดการ จำนวน 16 ข้อ
- 4. ตอนที่ 5 แบบสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จำนวน 13 ข้อ

แต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

- 1. วัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2. ให้กาเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นจริง และกรอกข้อมูลในช่องว่าง
- 3. ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ

รายละเอียดของแบบสอบถามตอนที่ 1 มีดังนี้

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุตัว 56 - 60 ปี
 51 - 55 ปี
 46 - 50 ปี
 41 - 45 ปี
 36 - 40 ปี
 ต่ำกว่า 36 ปี
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน
3. ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ขนาดใหญ่พิเศษ
 ขนาดใหญ่
 ขนาดกลาง
 ขนาดเล็ก
4. อายุราชการในสายผู้บริหารสถานศึกษา
 25 ปีขึ้นไป
 20 - 24 ปี
 15 - 19 ปี
 10 - 14 ปี
 5 - 9 ปี
 ต่ำกว่า 5 ปี
5. คุณวุฒิทางการศึกษา
 ปริญญาเอก ระบุ.....
 ปริญญาโท ระบุ.....
 ปริญญาตรี ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นภาวะผู้นำของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	1.ภาวะผู้นำของผู้บริหาร					
1	ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....
2	ร่วมกับคณะครูและบุคลากรในการกำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียน.....
3	มอบหมายภารกิจให้คณะครูและบุคลากรตามความรู้ความสามารถได้อย่างเหมาะสม.....
4	มีการชักจูงและแนะนำให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบจนประสบผลสำเร็จ.....
5	ประสานงานกับคณะครูและบุคลากรให้ร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ.....
6	มีการสร้างความเข้าใจระหว่างคณะครู บุคลากร และหน่วยงานย่อยภายในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนร่วมกัน.....
7	ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรร่วมกันกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานรายบุคคลและหน่วยงานย่อยในโรงเรียน.....
8	ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากรแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ.....
9	มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างคณะครูและบุคลากรกับทางโรงเรียน รายบุคคล เป็นพันธะสัญญา ร่วมกันในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
10	สนับสนุนให้คณะครูและบุคลากร ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....
11	มีการใช้อำนาจในการสั่งการและการควบคุม ได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ.....
12	ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น.....
13	มีความกล้าตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนและการแก้ปัญหา ภายใต้อิทธิพลและผล ได้อย่างเหมาะสม.....
14	มีการประชุมปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากร แสดงความคิดเห็น อภิปรายอย่างสร้างสรรค์
15	มีการมอบอำนาจและกระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะครูและบุคลากรตามบทบาท หน้าที่รับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสม.....
16	มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงและจริงใจ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นที่ยอมรับของคณะครูและบุคลากร ตลอดทั้งผู้มีส่วนได้เสีย.....
17	มีความกระตือรือร้น การปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาและนำองค์กร ไปสู่ความสำเร็จ.....
18	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานและพัฒนาบุคลากร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....
19	มีความสามารถในการปรับตัว ตามสถานการณ์ ได้อย่างเหมาะสม...
20	ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูและบุคลากร ใฝ่แสวงหาความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่รับผิดชอบอย่างเสมอภาคและต่อเนื่อง.....
21	เป็นคนใจกว้าง มีความไว้วางใจและให้อิสระผู้ใต้บังคับบัญชาในการเลือกวิธีการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย.....
22	มีสัมพันธภาพที่ดี มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ถืออำนาจเป็นใหญ่.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นวิสัยทัศน์ของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	2.วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร					
23	เข้าใจบริบท สภาพแวดล้อมของ โรงเรียนอย่างถ่องแท้.....
24	เข้าใจเป้าหมาย ค่านิยม ปรัชญาของโรงเรียนอย่างชัดเจน.....
25	เปิดโอกาสให้คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียน.....
26	เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์.....
27	มีทักษะในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ นำมากำหนดวิสัยทัศน์.....
28	มีความสามารถในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้คณะครูและบุคลากรเข้าใจและยอมรับได้.....
29	สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์เป็นถ้อยคำได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย.....
30	สร้างแรงจูงใจให้คณะครูและบุคลากรรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติให้บรรลุวิสัยทัศน์.....
31	กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์.....
32	ติดตามการปฏิบัติงานของคณะครูและบุคลากรตามวิสัยทัศน์เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับเปลี่ยน.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามกระบวนการบริหารจัดการ

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามกระบวนการบริหารจัดการ ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นกระบวนการบริหารจัดการของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	3.กระบวนการบริหารจัดการ					
33	มีการตั้งเป้าหมายและวางแผนในการทำงาน.....
34	มีการกำหนดกลยุทธ์ โครงการ แผนงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้.....
35	มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง.....
36	มีการกำหนดโครงสร้างในการบริหารงานได้ถูกต้อง ครอบคลุมภารกิจขององค์กร.....
37	มีการมอบหมายงาน การกระจายอำนาจ เพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร.....
38	ส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน.
39	มีการประสานงานภายในองค์กรให้คณะครูและบุคลากรทำงานด้วยความราบรื่นและเรียบร้อย.....
40	เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากรในแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่.....
41	ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานแก่คณะครูและบุคลากร.....
42	สร้างบรรยากาศที่ดีให้คณะครูและบุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน.....
43	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานเต็มความสามารถ.....
44	มีการสังเกตและวิเคราะห์การทำงานของคณะครูและบุคลากร.....

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
45	มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่คณะครูและบุคลากรดำเนินการ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางาน.....
46	มีการประเมินความสำเร็จและความล้มเหลวของกระบวนการ บริหารจัดการได้.....
47	ให้คณะครูและบุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน.....
48	มีการระบุนความก้าวหน้าของงานตามกระบวนการบริหารจัดการ ได้.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นการติดต่อสื่อสารของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	4.การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร					
49	มีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว เพื่อสื่อสารให้คณะครูและบุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน.....
50	มีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการทำงาน.....
51	เปิดเผยข้อมูลอย่างไม่ปกปิดหรืออำพราง.....
52	ใช้วิธีการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อความรวดเร็วชัดเจนและตรงประเด็น
53	รู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสื่อสาร.....
54	สามารถเจรจาต่อรองกับทุกฝ่ายเพื่อรักษาประโยชน์ขององค์กร.....
55	สามารถประสานความร่วมมือกับคณะครูและบุคลากร เพื่อความสำเร็จของงาน.....
56	มีการแสวงหาความร่วมมือจากองค์กร หน่วยงานภายนอกและบุคคลอื่น ๆ ร่วมพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน.....
57	สามารถสื่อสาร โน้มน้ำวจิตใจคณะครูและบุคลากรให้ทำงานตามเป้าหมายที่กำหนด.....
58	เปิดโอกาสให้คณะครูและบุคลากร ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกัน.....
59	สามารถสร้างบรรยากาศของการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อเกิดความสำเร็จในการทำงาน.....
60	สามารถประเมินสถานการณ์ขณะติดต่อสื่อสารได้.....
61	ติดตามผลการปฏิบัติงานที่เกิดจากการสื่อสารเป็นประจำ.....

แบบสอบถามครู

คำชี้แจง แบบสอบถามครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 6 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครู
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามความรอบรู้ของครู
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 6

1. ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครู	จำนวน 14 ข้อ
2. ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู	จำนวน 11 ข้อ
3. ตอนที่ 4 แบบสอบถามความรอบรู้ของครู	จำนวน 12 ข้อ
4. ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	จำนวน 14 ข้อ
5. ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู	จำนวน 14 ข้อ

แต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. วัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ให้กาเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นจริง และกรอกข้อมูลในช่องว่าง
3. ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ

รายละเอียดของแบบสอบถามตอนที่ 1 มีดังนี้

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุตัว 56 - 60 ปี
 51 - 55 ปี
 46 - 50 ปี
 41 - 45 ปี
 36 - 40 ปี
 ต่ำกว่า 36 ปี
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ครู ครูผู้ช่วย
4. ปฏิบัติหน้าที่สอนในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
5. ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ขนาดใหญ่พิเศษ
 ขนาดใหญ่
 ขนาดกลาง
 ขนาดเล็ก
6. อายุราชการ
 25 ปีขึ้นไป
 20 - 24 ปี
 15 - 19 ปี
 10 - 14 ปี
 5 - 9 ปี
 ต่ำกว่า 5 ปี
7. คุณวุฒิทางการศึกษา
 ปริญญาเอก ระบุ.....
 ปริญญาโท ระบุ.....
 ปริญญาตรี ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพของครู

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามบุคลิกภาพของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ
 - 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นบุคลิกภาพของท่านเองที่เกิดขึ้นจริง ในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	1.บุคลิกภาพของครู					
1	มีการแต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย เหมาะสม.....
2	มีท่วงท่าการเดิน การยืน การนั่งสุภาพเรียบร้อย.....
3	มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส.....
4	มีการพูดจา ฉะฉาน ชัดเจน.....
5	มีการพูดจาสุภาพ อ่อน โขน.....
6	มีการอธิบายความ ที่สั้น กระชับ ชัดเจน.....
7	มีความเป็นธรรมชาติ ไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด.....
8	มีไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้อย่างเหมาะสม.....
9	มีการตัดสินใจที่ดี โดยอาศัยข้อมูล และเหตุผลที่เพียงพอ เหมาะสมกับสถานการณ์.....
10	มีอารมณ์ดี เชือกเย็น อย่างเสมอต้นเสมอปลาย.....
11	มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน ได้อย่างเหมาะสม.....
12	มีมารยาทและวางตัวเหมาะสม ในการปฏิบัติหน้าที่ และการเข้าสังคมต่าง ๆ.....
13	มีความสนใจต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน.....
14	มีความเอาใจใส่ความเป็นอยู่ของนักเรียน.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามเจตคติต่อการสอนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นเจตคติต่อการสอนของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	2.เจตคติต่อการสอนของครู					
15	มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....
16	มีการปฏิบัติหน้าที่การสอนด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทและเสียสละ.....
17	มีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนร่วมอาชีพ.....
18	มีความยินดีในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย.....
19	มีการแสดงออกให้เห็นถึงความรักและเมตตาที่มีต่อลูกศิษย์ทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน.....
20	มีการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค วิธีการต่าง ๆ ให้ลูกศิษย์โดยไม่มีการ ปิดบังอำพราง.....
21	มีการแสดงออกให้เห็นถึงการรักษาความยุติธรรมและการให้ความ เป็นธรรมกับลูกศิษย์ทุกคน.....
22	มีความอดทน อดกลั้นต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติ หน้าที่และการสอน.....
23	มีความกระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมก่อนการสอนและทำ การสอนด้วยความวิริยะ อุตสาหะ.....
24	มีความนอบน้อมถ่อมตนและให้เกียรติผู้อื่น.....
25	มีการแสดงออกและปฏิบัติตน เป็นที่พึงแก่ลูกศิษย์ทุกคน.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความรอบรู้ของครู

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความรอบรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นความรอบรู้ของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	3. ความรอบรู้ของครู					
26	มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้พื้นฐานและความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....
27	มีการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน.....
28	มีการศึกษาค้นคว้า ด้านเนื้อหาสาระที่สอนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ.....
29	มีการพัฒนาตนเองด้านการใช้ และการผลิตสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....
30	มีการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาที่สอน.....
31	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่สอน.....
32	มีการคัดเลือกและจัดหาสื่อการสอนได้เหมาะสมและเพียงพอกับการจัดการเรียนรู้.....
33	มีการผลิตสื่อการสอน ที่เป็นสื่อเทคโนโลยี (ICT) ที่ทันสมัย.....
34	มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม.....
35	มีการวางแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ได้อย่างเหมาะสม.....
36	มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างครูกับผู้เรียนในขณะที่มีการเรียนการสอน.....
37	จัดสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	4.แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของของครู					
38	มีความมุ่งมั่น ต้องการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด.....
39	มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ.....
40	มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....
41	มีความอดทนสูงในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ.....
42	แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานตามศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่.....
43	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน.....
44	ใช้อำนาจที่มีอยู่สั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม.....
45	ชอบแสวงหาผลประโยชน์ เกียรติยศและชื่อเสียง.....
46	ชอบปฏิบัติโดยใช้อำนาจมากกว่าที่จะพิจารณาถึงคุณภาพของงาน..
47	ชอบทำงานที่มุ่งเน้นการประกวดและแข่งขัน.....
48	มีความคาดหวังระดับสูงในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ.....
49	มีความตระหนักถึงความแตกต่างด้านคุณลักษณะส่วนตัวและความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล.....
50	ให้ความสำคัญต่อผลสะท้อนกลับของการทำงาน.....
51	มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และ โครงการต่าง ๆ.....

ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ท่านเห็นว่าเป็นพฤติกรรมการสอนของท่านเองที่เกิดขึ้นจริงในระดับใด ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	5.พฤติกรรมการสอนของครู					
52	มีการเตรียมเนื้อหาการสอนตามสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร.....
53	มีการเตรียมสื่ออุปกรณ์การสอน.....
54	มีการเตรียมเครื่องมือการวัดผล.....
55	มีการนำเข้าสู่บทเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้.....
56	มีการใช้คำพูดจูงใจให้ผู้เรียน มีเจตคติที่ดี มีความสนใจ กระตือรือร้น ในการเรียน.....
57	มีการแนะนำ วิธีการเรียน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้.....
58	สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง.....
59	มีการดูแลและให้ความสนใจผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อน ได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง.....
60	จัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในสาระการเรียนรู้.....
61	ใช้วิธีสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....
62	มีการสรุปองค์ความรู้ในแต่ละบทเรียนได้อย่างชัดเจน.....
63	มีการวัดผลตามจุดประสงค์ตรงตามสภาพจริง เหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม.....
64	มีการประเมินผลการสอนของตนเอง.....
65	มีการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง.....

แบบสอบถามนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 5

1. ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน จำนวน 12 ข้อ
2. ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน จำนวน 12 ข้อ
3. ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
4. ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน จำนวน 11 ข้อ

แต่ละข้อมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. วัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ให้กาเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่เป็นจริง และกรอกข้อมูลในช่องว่าง
3. ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ

รายละเอียดของแบบสอบถามตอนที่ 1 มีดังนี้

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุตัว

19 ปีขึ้นไป

16 - 18 ปี

13 - 15 ปี

ต่ำกว่า 13 ปี

3. สถานะ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. ชื่อสถานศึกษา โรงเรียน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ

1 ช่อง ที่ตรงกับตัวตนหรือพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ตอบเอง ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	1.เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน					
1	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชอบและสนใจในเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน.....
2	ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่น ทุ่มเทในการเรียน และการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย.....
3	ข้าพเจ้ามีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการเรียน.....
4	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้แสดงความรู้ความสามารถในการเรียนรู้อย่างเต็มที่.....
5	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อประสบผลสำเร็จในการเรียน.....
6	ข้าพเจ้ามีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนในแต่ละวิชา.....
7	ข้าพเจ้ามีอารมณ์ ร่าเริง แจ่มใสเมื่อได้มาโรงเรียน.....
8	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกดีใจเมื่อได้เข้าเรียนในแต่ละคาบเรียน.....
9	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชอบครูที่มีอารมณ์ดี ใจดีมีความเมตตาต่อลูกศิษย์.....
10	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชอบครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....
11	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกชื่นชอบครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พุดจาสุภาพอ่อนโยน.....
12	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกกระตือรือร้นเมื่อได้รับคำชี้แนะและการให้กำลังใจจากครูผู้สอน.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถาม แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ตรงกับตัวตนหรือพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ตอบเอง ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	2. แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน					
13	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย.....
14	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่พูดจาสุภาพอ่อนโยนกับลูกศิษย์.....
15	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส ใจดี มีเมตตา....
16	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่เคร่งครัด จริงจังในเรื่องระเบียบวินัย ของนักเรียนในขณะที่เรียน.....
17	ข้าพเจ้าต้องการให้ตนเองมีความรู้ความสามารถและมีผลการเรียน ดีในทุกรายวิชา.....
18	ข้าพเจ้าต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสอนใน ห้องเรียน.....
19	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่มอบหมายงานแล้ว ติดตามตรวจ ผลงานด้วยความชื่นชม.....
20	ข้าพเจ้าต้องการเรียนกับครูที่เข้าออกห้องสอนตรงเวลา.....
21	ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนใน ห้องเรียน.....
22	ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย.....
23	ข้าพเจ้าต้องการให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ที่หลากหลาย.....
24	ข้าพเจ้าต้องการไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ที่มีประโยชน์ มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับรายวิชาที่เรียน.....

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกรเพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ตรงกับตัวตนหรือพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ตอบเอง ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึกร				
		5	4	3	2	1
3.พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน						
25	ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเรียนในรายวิชาที่เรียนไว้อย่างชัดเจน.....
26	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลา.....
27	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....
28	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด.....
29	ข้าพเจ้ารับฟังขณะครูสอนและให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....
30	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมทำงานกลุ่มตามที่ครูมอบหมายด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ.....
31	ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครูแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา.....
32	ข้าพเจ้ากล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล.....
33	ข้าพเจ้ากล้าซักถามปัญหาเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนที่ครูสอน.....
34	ข้าพเจ้ามีการสรุปองค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาแต่ละเรื่องได้อย่างถูกต้อง.....

ตอนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อสอบถามพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. วิธีการตอบ ให้กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก เพียงข้อละ 1 ช่อง ที่ตรงกับตัวตนหรือพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ตอบเอง ดังต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับพฤติกรรม/การปฏิบัติ/ความรู้สึก				
		5	4	3	2	1
	4.พฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน					
35	ข้าพเจ้าสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อน ได้อย่างดี.....
36	ข้าพเจ้าสามารถชักชวนเพื่อนให้มีความสนใจ ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการเรียน.....
37	ข้าพเจ้ามีการคบหาสมาคมกับเพื่อนอย่างเป็นมิตร.....
38	ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กลุ่มมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ.....
39	ข้าพเจ้ายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล.....
40	ข้าพเจ้าให้ความไว้วางใจเพื่อนในห้องด้วยความเท่าเทียมกัน.....
41	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาด้านการเรียนด้วยความจริงใจและเต็มความสามารถ.....
42	ข้าพเจ้าเป็นผู้ประนีประนอมเมื่อเกิดปัญหาและความขัดแย้งระหว่างเพื่อนในห้อง.....
43	ข้าพเจ้าร่วมทำงานกลุ่มด้วยความทุ่มเทเสียสละ.....
44	ข้าพเจ้ามีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน.....
45	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์และ พฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้ไม่ให้อื่นเดือดร้อนและเกิดการเสียหายต่อส่วนรวม.....

ภาคผนวก จ
สำเนาประกาศนียบัตร

University of Tasmania

CRICOS Provider Code: 00586B

International Services

Certificate of Participation

This is to certify that

Surawit Pholmanee

Participated in

A Professional Short Course

In

ENGLISH FOR EDUCATIONAL RESEARCH

April 12th – April 16th 2010

Sarah Hingston
Short Course/Study Tours Coordinator

THE UNIVERSITY OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES - HO CHI MINH CITY

CERTIFICATE OF PARTICIPATION

THIS IS TO CERTIFY THAT

Mr. Surawit Pholmanee

participated in a short course on

EDUCATIONAL REFORM IN HO CHI MINH CITY

at

the University of Social Sciences and Humanities, VNU-HCM

VIETNAM

October 2010

Prof. Dr. VO VAN SEN
PRESIDENT - USSH

Dr. NGUYEN ANH HONG
DEAN - FACULTY OF EDUCATION

13 October 2010

This is to certify that

Mr. SURAWIT PHOLMANEE

Participated in a Short Course
On
International Educational Administration
At
The Chamroeun University of Poly-Technology, (CUP)

Cambodia

October 2010

Oknha Dr. Chea Chamroeun
President of Chamroeun University
of Poly-Technology (CUP)

Prof. Dr. Supol Wuthisen
President of Bansomdejchaopraya
Rajabhat University (BSRU)

*Be the Best
You Can Become*

The Philippine Women's University

and its Affiliate Schools for Men and Women

Taft Avenue, Manila

Autonomous Status CHED 2008

School of Education

Presents this

Certificate of Participation

to

SURAWIT PHOLMANEE

For having attended the training on

**"The Development of Human Resources
and
Educational System in the Philippines"**

City Garden Suite, Manila Philippines
April 9 and 11, 2011

DINA CATALINA C. DAYON
Dean, School of Education

DR. JOSE FRANCISCO B. BENITEZ
University President

SEKOLAH MENENGAH SAINS KEPALA BATAS
13200 KEPALA BATAS

Certificate of Participation

is awarded to

Mr. SURAWIT PHOLMANEE

for participating in the

International Paintball Championship 2013

at

**Kepala Batas Science Secondary School
Penang, Malaysia**

from

13th to 15th of September 2013

Pangetua
SM Sains Kepala Batas

THAI
EDUCATION
DISCOVERY

THAI EDUCATION DISCOVERY

in collaboration with

THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 30

proudly award this

Certificate of Attendance

to

SURAWIT PHOLMANEE

for having successfully participated in

"Getting Ready For ASEAN"

English Communication Skill Enhancement Program

for 3 days : from 10/06/2013 - 12/06/2013

(Mr. Chamreon Visavachaiipan)
Managing Director of
Thai Education Discovery

(Dr. Udomchai Chaichuthaphak)
Director The Secondary
Educational Service Area Office 30

RoboCup Singapore

CoSpace & RoboMaker Challenges

30 - 31 May 2014

CERTIFICATE OF AWARD

1st Place

AOW-JING

RoboMaker Challenge Rescue Robot

Secondary, International

Dr Ng Buck Sin

Chairman
Organising Committee

Dr Zhou Changjiu

Chairman
RoboCup Singapore National Committee

RoboCup
SINGAPORE

Organised by:

SINGAPORE
POLYTECHNIC | **SP**

Supported by:

iDA INSTITUTE OF
DESIGN AND
INNOVATION

ภาคผนวก ฉ
แบบตอบรับและบทความวิจัย

หนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความลงในวารสารบริหารการศึกษา มศว

ขอรับรองว่า บทความ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

**FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENTS OF
STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS, CHANGWAT
CHAIYAPHUM**

โดย

สุรวิทย์ พลมณี

นักศึกษาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ได้ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและตีพิมพ์ใน

วารสารบริหารการศึกษา มศว

ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 เดือนกรกฎาคม- ธันวาคม 2558

(อาจารย์ดร.สมชาย เทพแสง)

บรรณาธิการวารสารบริหารการศึกษา มศว

วารสารการบริหารการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENTS OF STUDENTS IN SECONDARY SCHOOLS, CHANGWAT CHAIYAPHUM

สุรวิตย์ พลมณี, รศ.ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์, ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร, ดร.ราชันย์ บุญธิดา

Surawit Pholmanee, Tassana Sawangsakdi, Sarayut Satekajorn, Rachan Boontima

1 นักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2 ที่ปรึกษาหลัก ผู้อำนวยการหลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3 ที่ปรึกษาร่วม ประธานหลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4 ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและ 3) สร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 92 คน ครู จำนวน 592 คน และนักเรียน จำนวน 1,480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์พหุระดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 พบว่า ทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาสูงที่สุด ร้อยละ 57.14 และ 60.25 ตามลำดับ ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด ร้อยละ 22.45 และ 17.88 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและโมเดลพระระดับของปัจจัยระดับนักเรียน ปัจจัยระดับครูและปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ดังนี้

2.1 ปัจจัยระดับนักเรียน พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สองได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า ตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .05 ตามลำดับ และพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า ตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับและพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายห้องเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู

ปัจจัยระดับนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study learning achievement of students at secondary schools in Chaiyaphum Province 2) to study the administrators', teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students and 3) to design multiple-level model of administrators, teachers, and students affecting learning achievement of the students. The administrators' factors involve leadership, vision, management process, and communication. Teachers' factors involve personality, attitude towards teaching, well-roundness, motivation, and teaching behavior. Students factors involve attitude towards learning, motivation, learning behavior, and peer interaction. The sample included 92 administrators, 592 teachers, and 1,480 students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in frequency, mean, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient, and Multi-level analysis.

The findings revealed as follows:

1. According to the results of 2013 O-NET, the highest average scores of Matthayomsuksa 3 and Matthayomsuksa 6 students were found in Health Education and Physical Studies (57.14% and 60.25 respectively) and the lowest average scores were found in Mathematics (22.45% and 17.88% respectively).

2. The administrators', teachers', and students' factors affecting learning achievement of the students incorporated the followings:

- 2.1 Students' factors involved 2 variables, i.e., learning motivation and learning behavior affecting students' learning achievement at significance level .01 and .05. Also, the variance of learning motivation affecting students' learning achievement accounted for its dependent variable categorization for the second level at significance level .01.

- 2.2 Teachers' factors involved 3 variables, i.e., teaching behavior, attitude towards teaching, and motivation affecting the students' learning achievement at significance level .01, .05, and .05. Teaching behavior and motivation had a positive effect on coefficient of students' learning motivation in relation to learning achievement of the students at significance level .05. Also, the variance of teaching behavior affecting students' learning achievement accounted for its dependent variable categorization for the third level at significance level .05.

2.3 Administrators' factors involved 2 variables, i.e., administrative process and leadership affecting the students' learning achievement at significance level .01 and .05. Administrators' leadership was reported to had a positive effect on coefficient of teaching behaviour in relation to learning achievement of the students in each class at significance level .05.

Keywords: Students' Learning Achievement, Administrators' Factors, Teachers' Factors, Students' Factors, Secondary School

บทนำ

รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 [1] อย่างต่อเนื่อง จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2542-2551) พบปัญหาในหลายด้านที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน พบว่าสัมฤทธิ์ผลในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 ดังนั้น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) [2] จึงได้ปรับปรุงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ให้ทำการประเมินคุณภาพภายนอกให้ครอบคลุม ในส่วนมาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามกำหนดให้ประเมินด้วยตัวบ่งชี้พื้นฐาน 5 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีจิตสาธารณะ 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบาย การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน[3] จึงได้กำหนดจุดเน้น 10 ประการ มีจุดเน้นที่สำคัญมากประการหนึ่ง คือ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 3 (Student achievement) ซึ่งในสภาพการณ์ปัจจุบันเมื่อพิจารณาถึงคุณภาพนักเรียนพบว่า คุณภาพการศึกษาของเด็กไทยน่าเป็นห่วง ความรู้ความสามารถของเด็กไทยโดยเฉลี่ยอ่อนลง ทั้งในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้สถาบันการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ เสนอผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2552 และ

ปีการศึกษา 2553 ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าจังหวัดชัยภูมิอยู่ในกลุ่ม 15 จังหวัดอันดับสุดท้ายและคะแนนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ในการบริหารจัดการศึกษามีแนวคิดที่ใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนคือ ทฤษฎีเชิงระบบ (System theory) ของฮอยและมิสเกล[4] ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเชิงระบบ ที่สอดคล้องกับแนวคิดของดูเนนเบิร์กและออนสไตน์ [5] และแนวคิดของพาลเอสตินี[6] ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Outputs) มีงานวิจัยที่ศึกษาประสิทธิผลโรงเรียนที่น่าสนใจ คือ มาร์ซาโน [7] ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลความสำเร็จของโรงเรียนโดยจำแนกตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อผลผลิตของโรงเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ ปัจจัยระดับโรงเรียน ปัจจัยระดับห้องเรียน และปัจจัยระดับนักเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา จึงสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อสร้างโมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครู และระดับนักเรียนที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ 37 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน รวมจำนวน 93 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน

1,624 คน นักเรียน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 11,748 คน รวมประชากร ทั้งสิ้น 13,465 คน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ผู้บริหาร ประกอบด้วย จำนวน 92 คน ครู ประกอบด้วย ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 592 คน นักเรียน ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,480 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2,164 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้บริหารมีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 61 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .87 ถึง .94 แบบสอบถามครู มีทั้งหมด 6 ตอน จำนวน 65 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .86 ถึง .90 และแบบสอบถามนักเรียน มีทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 45 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .85 ถึง .89

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากเครื่องมือ 3 ฉบับ คือ แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครู และแบบสอบถามนักเรียน ที่ส่งไปและได้รับคืนมาดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 92 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 91 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.91 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู จำนวน 592 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 572 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.62 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน จำนวน 1,480 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 1,461 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.71

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

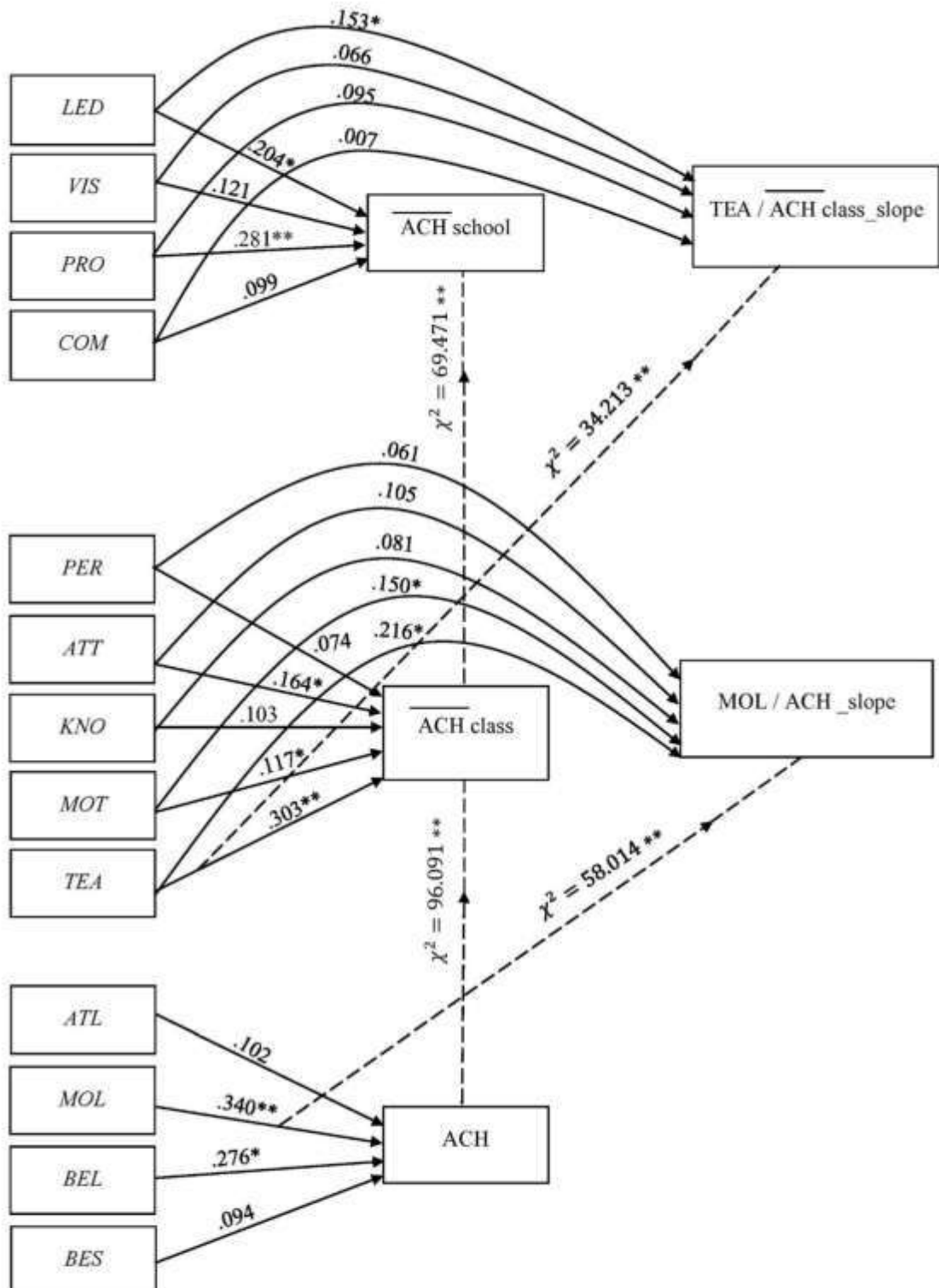
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ต่ำที่สุดและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2556 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา สูงที่สุด ส่วนรายวิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำที่สุด
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครูและระดับนักเรียน สรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน (\overline{ACH}_{school}) ส่วนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียนและยังพบอีกว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน ($TEA / \overline{ACH}_{class_slope}$) สำหรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร กระบวนการบริหารจัดการ และการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ไม่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน

2.2 ปัจจัยระดับครู พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (\overline{ACH}_{class}) ส่วนความรอบรู้ของครู กับบุคลิกภาพของครู ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังพบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($MOL / \overline{ACH}_{slope}$)

2.3 ปัจจัยระดับนักเรียนพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (\overline{ACH}) ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ มีลักษณะตามภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 โมเดลพหุระดับของปัจจัยระดับผู้บริหาร ปัจจัยระดับครู ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

จากโมเดล สรุปลงได้ดังนี้ ปัจจัยระดับนักเรียน มีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และยังพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตาม ในระดับที่สองได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ตัวแปรตามในระดับที่สอง จึงมี 2 ตัวแปร คือ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน (ACH_{class}) และค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (MOL/ACH_{slope}) ปัจจัยระดับครู มีตัวแปรต้น 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมการสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 , .05 และ .05 ตามลำดับ นอกจากนี้พบอีกว่า พฤติกรรมการสอนของครู และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ของการส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่า พฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียนมีความแปรปรวนมากพอ ที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในระดับที่สามได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยระดับผู้บริหาร พบว่า มีตัวแปรต้น 2 ตัวแปร คือ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และพบอีกว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครู ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยระดับผู้บริหาร ระดับครู และระดับนักเรียน สามารถอธิบายตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ สรุปลงได้ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยระดับผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.1 กระบวนการบริหารจัดการ

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารจัดการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานนิ [8] สรุปว่า การบริหาร คือกระบวนการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น และ/หรือโดยผู้อื่น เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย เซอร์เชย์และบรันชาร์ด [9] สรุปว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นและกลุ่ม และ/หรือการทำงานโดยอาศัยบุคคลอื่นและกลุ่ม เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร เจนิเฟอร์ และกาเรธ [10] มีความคิดเห็นว่า หลักการบริหารทั้ง 4 หลักการ หรือหน้าที่การบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม เป็นส่วนประกอบในการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของมานะ สินธุวงษานนท์ [11] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน พบว่า ในระดับโรงเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียน และกระบวนการบริหารคุณภาพมีอิทธิพลต่อคุณภาพนักเรียน

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การส่งผลของพฤติกรรมการสอนของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายห้องเรียน แสดงว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ แบลสและสต็อกคิลด์ [12] สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการชักจูงในกลุ่มคนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย เทอร์รี่ [13] สรุปว่า ภาวะผู้นำ เป็นกิจกรรมของการใช้อิทธิพลต่อบุคคล เพื่อให้เป็นบุคคลมานะพยายามอย่างเต็มอกเต็มใจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เซอร์เชย์และบรันชาร์ด [14] สรุปว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่ใช้อำนาจเหมือนบุคคลหรือกลุ่มในการพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

เซเมอร์ส [15] สรุปว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลผู้หนึ่งสามารถใช้วิธีการหรืออิทธิพลทางสังคมสนับสนุนให้คนอื่นประสบผลสำเร็จในการทำงานได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ [16] ที่พบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลงานวิจัยของ สุภาภรณ์ เกษรารัตน์ [17] ที่พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน ผลงานวิจัยของ เกี๊ยกนก เอื้อวงศ์ [18] ที่พบว่า ด้านภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในระดับมาก

2. ปัจจัยระดับครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.2 พฤติกรรมการสอนของครู

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าการส่งผลทางบวกของพฤติกรรมการสอนของครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่จะสามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สามได้ และพฤติกรรมการสอนของครูส่งผลทางบวกต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่าพฤติกรรมการสอนของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ กรมวิชาการ[19] ที่สรุปไว้ว่า พฤติกรรมการสอนของครูมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง ชูติกาญจน์ บุญญะชิตศิษุ[20] ได้อธิบายว่าพฤติกรรมการสอนของผู้สอนเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่ผู้สอนแสดงออกในกระบวนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สรายุทธ์ เศรษฐขจร[21] ที่พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยของสุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์[16] ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนของครู อาจารย์ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 เจตคติต่อการสอนของครู

ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการสอนของครูส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า เจตคติต่อการสอนของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ รุญเจริญ [22](2550) มีความคิดเห็นว่า ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อคนอื่น โดยเฉพาะนักเรียนย่อมจะช่วยส่งเสริมการสอนให้ได้ผลดี และสอดคล้องกับแนวคิดของ เซเรนชัน [23] ที่สรุปได้ว่า เจตคติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก

1.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์ การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ภารดี

อนันต์นาวิ [24](2545) มีความคิดเห็นว่า ในการทำงานใดๆก็ตามถ้าจะให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องกับแมคเคลแลนด์ แอทคินสัน และเรย์เนอร์[25] ที่สรุปว่า ทุกคนมีแรงจูงใจในตัวเอง 3 แบบคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และแรงจูงใจใฝ่อ่าน

3. ปัจจัยระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

1.5 แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า การส่งผลของแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความแปรปรวนมากพอที่สามารถนำไปเป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ระดับที่สองได้ แสดงว่า แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของบราวน์[26] ที่สรุปว่าแรงจูงใจคือ กุญแจที่ไขไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ แมค เคลแลนด์[27] ที่มีความเห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จะเห็นว่า ถ้าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนสูงย่อมทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย สอดคล้องผลงานวิจัยของประณต คำนิม [28] ที่ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนและสนับสนุนทางสังคม พบว่า มีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมกรเรียนเท่านั้นที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุดคือ แรงจูงใจในการเรียน แนวคิดที่สนับสนุนข้อค้นพบนี้ ได้แก่ บราวน์ [29] สุภวรรณ พันธุ์ศักดิ์ [30] ลิตเติ้ลวูด [31] ที่สรุปได้ว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยกระตุ้นและผลักดันให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามที่ปรารถนา

1.6 พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บลูม[32]] ซึ่งได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ราชนันท์ บุญธิมมา[33] ชีระวุฒิ เอกะกุล [34] แครนตัน และบาร์เคลย์ [35] ไอเซงก์ [36] ซึ่งมีความคิดเห็นถึงพฤติกรรมกรเรียนว่า เป็นลักษณะของนักเรียนที่แสดงให้เห็นถึง

ความกระตือรือร้นความสนใจใฝ่รู้ ความตั้งใจร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน ความสามารถในการวางแผนการเรียน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งในห้องและนอกห้องเรียน แสดงพฤติกรรมจนเป็นกิจนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ สอดคล้องผลงานวิจัยของ เชียร์เรน และเพลกรัม [37] ที่พบว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษา ผลงานวิจัยของ สมจิตร อุดม[38] ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนเอกชน ผลงานวิจัยของ ฮาสเล็มและบราวน์ [39] ที่พบว่า การให้ความรู้และการฝึกทักษะทางการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถช่วยปรับปรุงพฤติกรรมกรเรียน เจตคติต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และผลการวิจัยของคาร์เตอร์ [40]ที่พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหารทั้ง 4 ปัจจัย ปัจจัยระดับครูทั้ง 5 ปัจจัย และปัจจัยระดับนักเรียนทั้ง 4 ปัจจัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 และโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ควรมีนโยบาย และมาตรการที่มุ่งพัฒนาปัจจัยด้านผู้บริหาร ครู และนักเรียน ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและให้ความสนใจกำกับ ดูแลและสนับสนุนพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับครู ได้แก่ พฤติกรรมกรสอนของครู เจตคติต่อการสอนของครูและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้บังคับบัญชาครู ควรหาวิธีการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรสอน มีเจตคติที่ดีต่อการสอน และได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยระดับผู้บริหาร ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการและภาวะผู้นำของผู้บริหาร ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ปัจจัยระดับนักเรียนมี 2 ตัวแปร ที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยระดับครูมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความรอบรู้ของครูและบุคลิกภาพของครู ปัจจัยระดับผู้บริหารมี 2 ตัวแปรที่ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารและการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร จึงควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ซ้ำอีก เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเหล่านั้นให้ชัดเจน

2.2 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ดังนั้นเพื่อการเปรียบเทียบจึงควรทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในระดับเขตตรวจราชการและระดับภาคต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.**
- [2] สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2553). **ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- [3] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 (สพม.30). (2555). **ระเบียบ แนวปฏิบัติ ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา.** (สำเนา).
- [4][12][15] Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2012). **Educational Administration : Theory Research & Practice.** (9thed). New York : McGraw-Hill.
- [5] Lunenburg, C. F. & Ornstein, C.A. (2000). **Educational Administration.** (3th ed). Belmont : Thomson Learning.
- [6] Palestini, H. Robert. (1999). **Educational Administration Leading with Mind and Heart.** Lanhan : Scarecrow Press.

- [7] Sergiovanni, Thomas J. et al., (2004). **Education Governance and Administration**. 5th ed.,
Bost : Pearson Allyn and Bacon.
- [8] Sergiovanni, T. J., et al. (1992). **Education Governance and Administration**. (3rd ed).
Boston : Allyn and Bacon.
- [9] Hersey, P.M., & Blanchard, K.H. (1982). **Management of organizational behavior ,
utilizing human resources**. Engle Wood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall.
- [10] Jenifer & Gareth. (1999). **Understanding and Managing Organization Behavior** 2nd ed.
New York. Addison Wesley Longman Inc.
- [11] มานะ สินธุวงษานนท์. (2550). **ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- [13] Terry, G.R. (1960). **Principles of Management**. (3rd ed). Homewood, Ill. : Richard D.
Irwin.
- [14] Hersey, p. & Blanchard, K.H. (1993). **Management of Organizational Behavior :
Utilizing HumanResources**. (6th ed). Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- [16] สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). **ปัจจัยเชิงพุทธระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- [17] สุภาภรณ์ เกษรรัตน์. (2543, บทคัดย่อ). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการพัฒนาระดับสูง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [18] เก๊กกนก เอื้อวงศ์. (2547). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ
ดำเนินการในระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [19] กรมวิชาการ. (2534). **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2534 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2533)**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- [20] ชุตติกาญจน์ บุญฤทธิ์ดิษฐ์. (2546). **การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม.**

- [21] สรวายุทธ์ เศรษฐขจร. (2539). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโดยการวิเคราะห์ห่อภิมาณ. ปรินญานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- [22] ชีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา ฉบับปรับปรุง. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- [23] Serenson. (1964). The Power of Problem Solving : Practical Ideal and Teaching Strategies for Any K-8 Subject Area. Boston : Allyn and Bacon.
- [24] ภารดี อนันต์นำวี. (2545). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- [25] Robbins, S. P. (1998). **Organization Theory : Structure. Design.And applications.**9rd ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- [26] Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management : Approach.** New York : John Wiley and Sons.
- [27] สุขุม มูลเมือง. (2539). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: การวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น. ปรินญานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [28] ประณต คำจิณม. (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [29] Brown, W. B., & Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management : Approach.** New York : John Wiley and Sons.
- [30] ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [31] (Littlewood, 1984) Littlewood, W. (1982). **Communicative Language Teaching.** Cambridge: Cambridge University Press.
- [32] Bloom, B.S. (1976). **Human Characteristic and school Learning.** New York : McGraw-Hill.

- [33]ราชันย์ บุญธิดา. (2542). ปัจจัยที่เอื้อต่อผลสำเร็จของการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [34]ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2541). พฤติกรรมองค์การที่เอื้อต่อความเป็นครูเก่งและดี : กรณีศึกษาข้าราชการครูที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการคุรุทายาทของสถาบันราชภัฏ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [35]Cranton, C. M., and MccortBarclely. (1985, April). A Learner Analysis Experiment Cognitive Style Versus Learning Style in undergraduate Nursing Education. **The Journal of Nursing Education**, 24, 136-138.
- [36]Eysenck, H. J. Arnold W. & Meili, R. (1972). **Encyclopedia of Psychology**. London : Search Press.
- [37](Scheerens & Pelgrum, 1989) Scheerens, J., Vermculen, C.J. & Pelgrum, W.J. (1989, June). Generalisability of Instructional And School Effectiveness Indicators Across Nations. **International Journal of Educational Research**, 13(7), 789-799.
- [38]สมจิตร อุดม. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในภาคใต้. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา คุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [39] Haslam, W. I., Brown & William, F. (1988, August). Effectiveness of Study Skill Instruction for High School Sophomore. **Journal of Educational Psychology**, 59, 223-226.
- [40]Carter, J. (1982, May). Student Behavioral of High Achievement Student and Low Achievement Student. **Dissertation Abstracts International**, 39(1), 4375-A.